

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

PENILAIAN TERHADAP BUKU TEKS KURIKULUM STANDARD SEKOLAH MENENGAH (KSSM) PENDIDIKAN ISLAM TINGKATAN SATU

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

SITI NASUHA BINTI SINGKI

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

2021

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

**PENILAIAN TERHADAP BUKU TEKS KURIKULUM STANDARD SEKOLAH
MENENGAH (KSSM) PENDIDIKAN ISLAM TINGKATAN SATU**

SITI NASUHA BINTI SINGKI

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

**DISERTASI DIKEMUKAKAN BAGI MEMENUHI SYARAT UNTUK
MEMPEROLEH IJAZAH SARJANA PENDIDIKAN (PENDIDIKAN ISLAM)
(MOD PENYELIDIKAN DAN KERJA KURSUS)**

**FAKULTI SAINS KEMANUSIAAN
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS**

2021

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

Sila tanda (✓)

Kertas Projek

Sarjana Penyelidikan

Sarjana Penyelidikan dan Kerja Kursus

Doktor Falsafah

✓

INSTITUT PENGAJIAN SISWAZAH**PERAKUAN KEASLIAN PENULISAN**

Perakuan ini telah dibuat pada 16 FEBRUARI 2021

i. Perakuan pelajar:

Saya, SITI NASUHA BINTI SINGKI (M20182002001) FAKULTI SAINS
KEMANUSIAAN dengan ini mengaku bahawa disertasi/tesis yang bertajuk PENILAIAN
TERHADAP BUKU TEKS KURIKULUM STANDARD SEKOLAH MENENGAH
(KSSM) PENDIDIKAN ISLAM TINGKATAN SATU

adalah hasil kerja saya sendiri. Saya tidak memplagiat dan apa-apa penggunaan mana-mana hasil kerja yang mengandungi hak cipta telah dilakukan secara urusan yang wajar dan bagi maksud yang dibenarkan dan apa-apa petikan, ekstrak, rujukan atau pengeluaran semula daripada atau kepada mana-mana hasil kerja yang mengandungi hak cipta telah dinyatakan dengan sejasanya dan secukupnya.

(SITI NASUHA BINTI SINGKI)

ii. Perakuan Penyelia:

Saya, PROF. MADYA DR. AZMIL BIN HASHIM dengan ini mengesahkan bahawa hasil kerja pelajar yang bertajuk PENILAIAN TERHADAP BUKU TEKS KURIKULUM STANDARD SEKOLAH MENENGAH (KSSM) PENDIDIKAN ISLAM TINGKATAN SATU dihasilkan oleh pelajar seperti nama di atas, dan telah diserahkan kepada Institut Pengajian Siswazah bagi memenuhi sebahagian/sepenuhnya syarat untuk memperoleh Ijazah SARJANA PENDIDIKAN (PENDIDIKAN ISLAM)

Tarikh: 16 Februari 2021

Tandatangan Penyelia

**INSTITUT PENGAJIAN SISWAZAH /
INSTITUTE OF GRADUATE STUDIES**

**BORANG PENGESAHAN PENYERAHAN TESIS/DISERTASI/LAPORAN KERTAS
PROJEK *DECLARATION OF THESIS/DISSERTATION/PROJECT PAPER FORM***

Tajuk / Title : PENILAIAN TERHADAP BUKU TEKS KURIKULUM STANDARD
SEKOLAH MENENGAH (KSSM) PENDIDIKAN ISLAM TINGKATAN
SATU

No. Matrik / Matric No. : M20182002001

Saya : SITI NASUHA BINTI SINGKI

mengaku membenarkan Disertasi ini disimpan di Universiti Pendidikan Sultan Idris (Perpustakaan
Tuanku Bainun) dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut:-

acknowledged that Universiti Pendidikan Sultan Idris (Tuanku Bainun Library) reserves the right as follows:-

1. Tesis/Disertasi/Laporan Kertas Projek ini adalah hak milik UPSI.
The thesis is the property of Universiti Pendidikan Sultan Idris
2. Perpustakaan Tuanku Bainun dibenarkan membuat salinan untuk tujuan rujukan dan
penyelidikan.
Tuanku Bainun Library has the right to make copies for the purpose of reference and research.
3. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan Tesis/Disertasi ini sebagai bahan pertukaran
antara Institusi Pengajian Tinggi.
The Library has the right to make copies of the thesis for academic exchange.
4. Sila tandakan (✓) bagi pilihan kategori di bawah / *Please tick (✓) from the categories below:-*

☐

SULIT/CONFIDENTIAL

Mengandungi maklumat yang berdarjah keselamatan atau
kepentingan Malaysia seperti yang termaktub dalam Akta Rahsia
Rasmi 1972. / *Contains confidential information under the Official
Secret Act 1972*

☐

TERHAD/RESTRICTED

Mengandungi maklumat terhad yang telah ditentukan oleh
organisasi/badan di mana penyelidikan ini dijalankan. / *Contains
restricted information as specified by the organization where
research was done.*

☐

TIDAK TERHAD / OPEN ACCESS

(SITI NASUHA BINTI SINGKI)

Tarikh: 16 Februari 2021

Prof. Madya Dr. Azmil Hashim
Fakulti Sains Kemasyarakatan
Universiti Pendidikan Sultan Idris

(Tandatangan Penyelia / *Signature of Supervisor*)
& (Nama & Cop Rasmi / *Name & Official Stamp*)

Catatan: Jika Tesis/Disertasi ini **SULIT @ TERHAD**, sila lampirkan surat daripada pihak berkuasa/organisasi berkenaan dengan
menyatakan sekali sebab dan tempoh laporan ini perlu dikelaskan sebagai **SULIT** dan **TERHAD**.

*Notes: If the thesis is CONFIDENTIAL or RESTRICTED, please attach with the letter from the related authority/organization mentioning
the period of confidentiality and reasons for the said confidentiality or restriction.*

PENGHARGAAN

Segala puji dan syukur kepada Allah S.W.T Tuhan penguasa sekalian alam. Selawat dan salam kepada junjungan besar Nabi Muhammad S.A.W. Setinggi penghargaan dan terima kasih diucapkan khas buat Professor Madya Dr. Azmil bin Hashim atas curahan ilmu, bimbingan dan tunjuk ajar yang tidak terhingga sepanjang proses penyeliaan bagi pelaksanaan kajian ini. Penghargaan dan terima kasih juga ditujukan khas buat pensyarah-pensyarah di Jabatan Pengajian Islam di bawah Fakulti Sains Kemanusiaan (UPSI) dan rakan seperjuangan Pendidikan Islam yang terlibat secara langsung mahupun tidak langsung dalam pelaksanaan kajian ini. Jutaan terima kasih turut ditujukan khas buat bonda dan ayahanda yang senantiasa mendoakan kejayaan anaknya.

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk mengenal pasti penilaian terhadap buku teks Kurikulum Standard Sekolah Menengah (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu di sekolah menengah kebangsaan meliputi daerah Saratok, Sarikei dan Daro, Sarawak. Teori Ibnu Khaldun dan panduan peranan buku teks oleh KPM dijadikan teras utama dalam membina struktur bagi penilaian buku teks (KSSM) Pendidikan Islam ini. Kajian tinjauan ini menggunakan pendekatan kuantitatif melalui instrumen soal selidik untuk mengumpul data kajian. Sampel kajian terdiri daripada 50 orang guru Pendidikan Islam yang dipilih menggunakan teknik persampelan rawak mudah. Data kajian telah dianalisis secara deskriptif dan inferens menggunakan peratusan, min, sisihan piawai, ujian-t, ANOVA dan korelasi *Pearson*. Secara keseluruhannya, dapatan kajian menunjukkan tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam berada pada tahap interpretasi tinggi ($M=4.42$, $SP=0.47$), manakala bagi penilaian terhadap penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu menunjukkan tahap interpretasi tinggi ($M=4.28$, $SP=0.45$). Penilaian terhadap kualiti buku teks pula berada pada tahap interpretasi tinggi dengan ($M=3.79$, $SP=0.27$). Analisis inferensi menunjukkan 3 hipotesis nul ditolak manakala 1 hipotesis nul diterima. Hasil ujian-t menunjukkan terdapat perbezaan yang signifikan antara penilaian terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam antara guru yang mengajar di bandar dengan luar bandar [$T(50)=2.034$, $P < 0.05$]. Namun demikian, dapatan bagi analisis ANOVA menunjukkan bahawa tidak terdapat perbezaan yang signifikan bagi penilaian terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam antara guru berdasarkan pengalaman mengajar [$F(50)=0.086$, $P < 0.05$]. Dapatan korelasi *Pearson* secara keseluruhan menunjukkan terdapat hubungan yang signifikan pada tahap tinggi antara “tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks (KSSM) dengan penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu”, iaitu ($r=0.859$, $P < 0.01$). Analisis korelasi *Pearson* bagi penilaian guru di antara penggunaan buku teks (KSSM) dengan kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu pula menunjukkan hubungan signifikan pada tahap yang sederhana ($r=0.577$, $P < 0.01$). Kesimpulannya, penilaian terhadap buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu menunjukkan masih terdapat beberapa penambahbaikan yang perlu dilakukan bagi meningkatkan lagi penggunaan terhadap buku teks (KSSM) tersebut dalam kalangan guru disamping mengukuhkan lagi peranan buku teks sebagai medium pengajaran di sekolah. Implikasinya, kajian ini dapat dijadikan sebagai garis panduan kepada Bahagian Buku Teks (BBT) Pendidikan Islam dan Kementerian Pendidikan Malaysia untuk meningkatkan lagi kualiti buku teks yang mempunyai peranan tinggi sebagai bahan pengajaran dan rujukan utama yang digunapakai di sekolah-sekolah kerajaan di Malaysia.

AN ASSESSMENT OF *KSSM*'s FORM ONE ISLAMIC EDUCATION TEXTBOOK

ABSTRACT

The purpose of this study was to identify an assessment of *KSSM*'s Form One Islamic Education Textbook among national secondary schools in districts of Sarawak, that includes Saratok, Sarikei and Daro. Ibnu Khaldun's theory and the textbook guidance role by Ministry of Education Malaysia (MOE) was used as main core in constructing the structure for this Islamic Education Textbook Evaluation. This survey study used a quantitative approach through questionnaire instrument to collect research data. The study sample consisted of 50 selected Islamic Education teachers using simple random sampling techniques. The empirical data were analyzed descriptively and inferentially using percentage, mean, standard deviation, t-test, ANOVA and Pearson correlation. The finding of the overall study showed that the teachers' level of knowledge on the role of Form One Islamic Education Textbook *KSSM*'s is at the highest level of interpretation ($M=4.42$, $SP=0.47$), whereas, an assessment for Form One Islamic Education Textbook *KSSM*'s usage indicates the level of interpretation is also high ($M=4.28$, $SP=0.45$). The assessment for the quality of Form One Islamic Education Textbook *KSSM*'s is also at the highest level of interpretation ($M=3.79$, $SP=0.27$). Inference analysis shows that three null hypotheses are rejected while one null hypothesis is accepted. The result of the t-test showed that there was a significant difference regarding the quality of Form One Islamic Education Textbook *KSSM*'s between the teachers who teach in urban and rural areas [$T(50)=2.034$, $P < 0.05$]. Nevertheless, the outcomes of ANOVA showed there was no significant difference in the evaluation of the quality of Islamic Education textbook *KSSM*'s between teachers based on teaching experience [$F(50)=0.086$, $P < 0.05$]. Based on overall findings from Pearson correlation indicates that there is a significant correlation relationship between "Teachers' level of knowledge on the role of Form One Islamic Education Textbook *KSSM*'s" and "Teachers' assessment on the usage of Form One Islamic Education Textbook *KSSM*'s" which is ($r = 0.859$, $P < 0.00$). Based on Pearson correlation analysis between the teachers' assessment on the usage of Form One Islamic Education Textbook *KSSM*'s and the quality of Form One Islamic Education Textbook *KSSM*'s shows that the significant relationship is at the moderate level, that is ($r = 0.577$, $P < 0.00$). As a conclusion, the assessment of Form One Islamic Education Textbook *KSSM*'s shows that there are still some space for improvements that need to be made in order to increase the usage of Form One Islamic Education Textbook *KSSM*'s among teachers as well as strengthening the role of textbooks as a medium of teaching in schools. The implication of this study is to serve as a guideline to Textbook Division (*BBT*) of Islamic Education and the MOE to further enhance the quality of textbooks as the main medium for teaching or reference materials used in Malaysian Government schools

KANDUNGAN

	Muka Surat
PERAKUAN KEASLIAN PENULISAN	ii
BORANG PENGESAHAN PENYERAHAN DISERTASI	iii
PENGHARGAAN	iv
ABSTRAK	v
ABSTRACT	vi
KANDUNGAN	vii
SENARAI JADUAL	xi
SENARAI RAJAH	xiii
SENARAI SINGKATAN	xiv
SENARAI LAMPIRAN	xvi

BAB 1 PENDAHULUAN

1.1	Pengenalan	1
1.2	Latar Belakang Kajian	4
1.3	Pernyataan Masalah	8
1.4	Objektif Kajian	14
1.5	Persoalan Kajian	15
1.6	Hipotesis Kajian	16
1.7	Kerangka Model Kajian	16
1.8	Kerangka Konseptual Kajian	19
1.9	Kepentingan Kajian	24
1.10	Batasan Kajian	26
1.11	Definisi dan Konsep	26

1.12	Penutup	31
------	---------	----

BAB 2 KAJIAN LITERATUR

2.1	Pengenalan	33
2.2	Model-Model Penilaian	34
2.2.1	Model Penilaian Responsif	34
2.2.2	Model Penilaian Matlamat Bebas	36
2.2.3	Model Penilaian Empat Tahap Kirkpatrick	36
2.3	Buku Teks Menurut Perspektif Ibnu Khaldun	38
2.4	Kajian berkaitan	43
2.4.1	Kajian Lepas tentang Peranan Buku Teks	43
2.4.2	Kajian Lepas tentang Penggunaan Buku Teks	44
2.4.3	Kajian lepas tentang Kualiti Buku Teks	45
2.4.4	Kajian Lepas tentang Pelaksanaan Kurikulum di Malaysia	49
2.4.5	Kajian Lepas tentang Buku Teks Pendidikan Islam	50
2.5	Penutup	56

BAB 3 METODOLOGI

3.1	Pengenalan	57
3.2	Reka Bentuk Kajian	58
3.3	Lokasi Kajian	59
3.4	Populasi dan Persampelan Kajian	60
3.5	Instrumen	61
3.5.1	Soal Selidik	62
3.6	Kesahan Instrumen Kajian	65
3.7	Kajian Rintis	66
3.8	Kebolehpercayaan Instrumen Kajian	67
3.9	Prosedur Pengumpulan Data	69

3.10	Kaedah / Teknik Menganalisis Data	70
3.11	Penutup	73

BAB 4 DAPATAN KAJIAN

4.1	Pengenalan	75
4.2	Latar Belakang Responden Kajian	76
4.3	Analisis Deskriptif	78
4.4	Analisis Perbezaan (<i>T-Test</i> dan ANOVA)	107
4.4.1	Perbezaan Skor Min Penilaian Guru terhadap Kualiti Buku Teks (KSSM) Pendidikan Islam berdasarkan Demografi (Lokasi Sekolah)	108
4.4.2	Perbezaan Skor Min Penilaian Guru Terhadap Kualiti Buku Teks (KSSM) Pendidikan Islam Berdasarkan Demografi (Pengalaman Mengajar Guru)	109
4.5	Analisis Hubungan (Korelasi)	110
4.5.1	Hubungan Tahap Pengetahuan Guru terhadap Peranan Buku Teks (KSSM) dengan Penilaian Guru terhadap Penggunaan Buku Teks (KSSM) Pendidikan Islam Tingkatan Satu	110
4.5.2	Hubungan Penilaian Guru terhadap Penggunaan Buku Teks (KSSM) dengan Kualiti Buku Teks (KSSM) Pendidikan Islam Tingkatan Satu	112
4.6	Rumusan Dapatan Kajian Analisis Inferensi dan Analisis Korelasi	114
4.7	Penutup	115

BAB 5 PERBINCANGAN, RUMUSAN DAN CADANGAN

5.1	Pengenalan	117
5.2	Ringkasan Dapatan Kajian	118

5.3	Perbincangan Dapatan Kajian	121
5.3.1	Analisis Deskriptif	122
5.3.2	Analisis Inferensi	137
5.4	Cadangan Kajian Lanjutan	142
5.5	Implikasi Kajian	144
5.6	Rumusan	146
	Rujukan	147
	Lampiran	

SENARAI JADUAL

No. Jadual		Muka Surat
3.1	Lokasi Sekolah Mengikut Daerah di Sarawak	60
3.2	Skor Skala Likert	63
3.3	Nilai Cronbach Alpha Kebolehpercayaan Instrumen	68
3.4	Kajian Rintis Cronbach Alpha bagi Instrumen Kajian	69
3.5	Penghuraian Data bagi Tahap Penilaian Nilai Min	72
3.6	Aras Kekuatan Nilai Pekali Korelasi (r)	73
4.1	Profil Sampel Kajian Berdasarkan Jantina, Lokasi Sekolah, Ikhtisas dan Pengalaman Mengajar Guru	78
4.2	Taburan Min, Kekerapan, Peratusan dan Sisihan Piawai bagi Tahap Pengetahuan Guru Terhadap Peranan Buku Teks (KSSM) Pendidikan Islam.	82
4.3	Taburan Min, Kekerapan, Peratusan dan Sisihan Piawai bagi Penilaian Guru Terhadap Penggunaan Buku Teks (KSSM) Pendidikan Islam Tingkatan Satu.	88
4.4	Taburan Min, Kekerapan, Peratusan dan Sisihan Piawai bagi Aspek Isi Kandungan dalam Penilaian Guru Terhadap Kualiti Buku Teks (KSSM) Pendidikan Islam Tingkatan Satu.	93

4.5	Taburan Min, Kekerapan, Peratusan dan Sisihan Piawai bagi Aspek Aktiviti dalam Penilaian Guru Terhadap Kualiti Buku Teks (KSSM) Pendidikan Islam Tingkatan Satu	96
4.6	Taburan Min, Kekerapan, Peratusan dan Sisihan Piawai bagi Aspek Latihan dalam Penilaian Guru Terhadap Kualiti Buku Teks (KSSM) Pendidikan Islam Tingkatan Satu.	99
4.7	Taburan Min, Kekerapan, Peratusan dan Sisihan Piawai bagi Aspek Persembahan dalam Penilaian Guru Terhadap Kualiti Buku Teks (KSSM) Pendidikan Islam Tingkatan Satu.	102
4.8	Taburan Min, Kekerapan, Peratusan dan Sisihan Piawai bagi Aspek Bahasa dan Istilah dalam Penilaian Guru Terhadap Kualiti Buku Teks (KSSM) Pendidikan Islam Tingkatan Satu.	105
4.9	Perbandingan Skor Min bagi Penilaian Guru Terhadap Kualiti Buku Teks (KSSM) Pendidikan Islam Tingkatan Satu.	107
4.10	Ujian-T Perbezaan Penilaian Guru Terhadap Kualiti Buku Teks (KSSM) Pendidikan Islam Berdasarkan Faktor Demografi (Lokasi Sekolah).	108
4.11	Ujian ANOVA Sehalu Perbezaan Penilaian Guru Terhadap Kualiti Buku Teks (KSSM) Pendidikan Islam Berdasarkan Pengalaman Mengajar.	109
4.12	Korelasi antara Tahap Pengetahuan Guru Terhadap Peranan Buku Teks (KSSM) dengan Penilaian Guru Terhadap Penggunaan Buku Teks (KSSM) Pendidikan Islam Tingkatan Satu.	112
4.13	Korelasi di antara Penilaian Guru Terhadap Penggunaan Buku Teks (KSSM) dengan Kualiti Buku Teks (KSSM) Pendidikan Islam Tingkatan Satu.	113
4.14	Rumusan Dapatan Kajian bagi Analisis Inferensi <i>T-Test</i> , ANOVA Sehalu dan Korelasi <i>Pearson</i>	115

SENARAI RAJAH

No. Rajah		Muka Surat
1.1	Prosedur Penggunaan Model Matlamat Bebas	18
1.2	Empat Tahap Penilaian Kirkpatrick (2006)	18
1.3	Kerangka Model Kajian Penilaian Buku Teks (KSSM)	19
1.4	Kerangka Konseptual Kajian Penilaian Buku Teks (KSSM) Pendidikan Islam	23

SENARAI SINGKATAN

BBM	Bahan Bantu Mengajar
BBT	Bahagian Buku Teks
BPK	Bahagian Pembangunan Kurikulum
DPK	Dasar Pendidikan Kebangsaan
DSKP	Dokumen Standard Kurikulum Dan Pentaksiran
FPI	Falsafah Pendidikan Islam
GPI	Guru Pendidikan Islam
IPG	Institut Pendidikan Guru
KBAT	Kemahiran Berfikir Aras Tinggi
KBSM	Kurikulum Baru Sekolah Menengah
KBSM	Kurikulum Bersepadu Sekolah Menengah
KPM	Kementerian Pendidikan Malaysia
KSSM	Kurikulum Standard Sekolah Menengah
LCD	<i>Liquid Crystal Display</i>
PAK21	Pendidikan Abad Ke-21
PdP	Pengajaran dan Pembelajaran
PDPC	Pembelajaran dan Pemudah Caraan

PPPM

Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia

QRC

Quick Response Code

SMK

Sekolah Menengah Kebangsaan

SP

Standard Pembelajaran

SPBT

Skim Pinjaman Buku Teks

SPi

Standard Prestasi

SPK

Sistem Pendidikan Peperiksaan

SPSS

Statistical Package for the Social Sciences

SENARAI LAMPIRAN

- A Surat Kebenaran Menjalankan Kajian di Institusi KPM
- B Surat Kebenaran Menjalankan Kajian di Sekolah dalam Negeri Sarawak
- C Soal Selidik Penilaian terhadap Buku Teks Kurikulum Standard Sekolah Menengah (KSSM) Pendidikan Islam Tingkatan Satu

BAB 1

PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan

Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) telah melancarkan kajian semula sistem pendidikan negara secara menyeluruh dalam usaha membangunkan Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM) yang baharu. Pelaksanaan kajian semula sistem pendidikan dibuat dalam konteks standard pendidikan antarabangsa yang kian meningkat, peningkatan aspirasi negara dalam mempersiapkan generasi muda untuk menghadapi keperluan abad ke-21, dan peningkatan harapan ibu bapa serta masyarakat terhadap dasar pendidikan negara. Pelan ini melakarkan visi sistem pendidikan dan aspirasi murid yang dapat memenuhi keperluan negara pada masa depan.

Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM) merupakan cadangan bagi meningkatkan mutu serta kualiti sistem pendidikan di Malaysia. Oleh itu, PPPM telah membawa satu pembaharuan ke dalam sistem pendidikan di Malaysia iaitu antaranya adalah memberi penekanan kepada kaedah peningkatan kualiti pengajaran dengan meningkatkan kemahiran guru sepertimana yang terdapat dalam tiga gelombang pendidikan (2013-2025).

Pertumbuhan ekonomi dan pembangunan sesebuah negara turut dipengaruhi oleh pendidikan sebagai tunjang utama. Tidak dinafikan di sebalik kejayaan sesebuah negara adalah berlatar belakangkan ilmu pengetahuan, kemahiran, dan kompetensi yang dimiliki oleh rakyat. Justeru, pelaksanaan pendidikan di sekolah melalui proses pengajaran dan pembelajaran (PdP) yang berlaku di dalam bilik darjah merupakan petunjuk terbaik bagi kemajuan masa depan sesebuah negara (Kementerian Pendidikan Malaysia, 2016).

Selain itu, kualiti pengajaran perlu di pertingkatkan kerana ia merupakan wahana paling berkesan untuk mentransformasikan pendidikan rendah dan menengah, dan meningkatkan keberhasilan murid. Oleh itu, pihak kementerian bertekad untuk meningkatkan kualiti pengajaran di sekolah dengan memperkukuh amalan terbaik sedia ada (Muhyiddin Yassin, 2013). Penyemakan semula kurikulum pendidikan juga turut dilakukan dengan memperkenalkan Kurikulum Standard Sekolah Menengah (KSSM) dan Kurikulum Standard Sekolah Rendah (KSSR) pada gelombang fasa ke dua PPPM. Pelaksanaan KSSM dan KSSR ini adalah bagi meningkatkan standard kandungan dan pembelajaran supaya seiring dengan standard antarabangsa.

Guru memainkan peranan utama dalam membantu merealisasikan hasrat dan harapan negara dalam meningkatkan kualiti pengajaran di dalam bilik darjah. Justeru, kaedah, strategi, teknik PdP yang dilaksanakan adalah bergantung kepada kreativiti guru. Banyak kaedah dan strategi PdP yang telah diterokai dalam perkembangan bidang pendidikan di Malaysia bahkan pihak KPM turut menyediakan pelbagai bantuan dan bahan kepada sekolah bagi membantu guru mempelbagaikan kaedah pengajaran. Namun demikian, strategi yang berpusatkan bahan merupakan strategi yang kurang digunakan oleh guru kerana kekangan kekurangan bahan dan tidak mencukupi (Shamsina & Akhiar, 2015). Penggunaan bahan teknologi yang terbatas menyebabkan guru menjadikan buku teks sebagai bahan utama dalam proses PdP.

Menerusi surat Pekeliling Ikhtisas BIL. 12/1999, penggunaan buku teks dalam PdP di Malaysia adalah diwajibkan di semua sekolah kerajaan. Hal ini demikian kerana, buku teks adalah sumber penting dalam penyediaan dan penyampaian isi pelajaran supaya tidak menyimpang daripada sukatan pelajaran yang telah ditetapkan. Selain itu, pengamalan sistem pendidikan kebangsaan berpusat juga menyebabkan keperluan kepada keseragaman buku teks yang digunakan dalam proses pengajaran dan pembelajaran di bilik darjah. Justeru itu, penggunaan buku teks bagi pendidikan di Malaysia masih di anggap relevan bagi membantu proses PdP.

Oleh yang demikian, keperluan dan penelitian semula berkaitan kualiti dan penggunaan buku teks di sekolah adalah penting untuk dilaksanakan bagi memenuhi matlamat dan Dasar Pendidikan Kebangsaan (DPK) dalam membentuk jati diri pelajar meliputi aspek jasmani, emosi, rohani dan intelek bagi melahirkan insan seimbang, harmonis dan berakhlak mulia.

1.2 Latar Belakang Kajian

Proses pengajaran merupakan satu proses mempengaruhi serta membantu pelajar untuk mempelajari sesuatu, manakala proses pembelajaran adalah proses bagaimana seseorang atau sekumpulan pelajar memahami sesuatu (Zawawi, 1990). Dalam konteks pendidikan, proses pengajaran dan pembelajaran (PdP) memainkan peranan penting dalam usaha mencapai matlamat pendidikan. Namun demikian, bagi menjayakan kedua-dua proses ini, keperluan kepada bahan bantu mengajar (BBM) adalah amat digalakkan bagi memudahkan guru menyampaikan pengajaran serta murid memahami isi pembelajaran (Mohd Sahandri, Roselan dan Saifuddin, 2012). Penyediaan buku teks sebagai sumber rujukan utama yang wajib di semua sekolah kerajaan adalah satu inisiatif dari pihak Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) bagi membantu proses PdP berjalan dengan lancar di samping memudahkan guru serta pelajar di dalam kelas. Oleh kerana pembelajaran yang hendak diajar dan dikuasai oleh murid itu terlalu banyak dan tidak terbatas, maka perlulah dibuat sukatan pelajaran bagi menentukan jenis-jenis mata pelajaran yang hendak di ajar (Zawawi, 1990).

Dalam konteks pendidikan di Malaysia, sukatan pelajaran telah disediakan oleh Bahagian Pembangunan Kurikulum (BPK) di mana isi pembelajaran dan topik yang terdapat di dalam buku teks perlulah selaras dengan kurikulum yang telah dibuat. Oleh itu, jika berlaku perubahan dalam pelaksanaan kurikulum, maka akan berlaku perubahan dalam isi pembelajaran yang terdapat dalam buku teks. Beberapa fasa perubahan bagi perkembangan kurikulum di Malaysia turut menjadikan pelaksanaan kurikulum bagi mata pelajaran Pendidikan Islam di sekolah berubah. Perubahan demi perubahan telah dilakukan bagi memantapkan sistem pendidikan Islam yang seiring

dengan perkembangan semasa serta memenuhi Falsafah Pendidikan Islam (FPI) dan Falsafah Pendidikan kebangsaan (FPK).

Sejarah perkembangan kurikulum sekolah menengah di Malaysia telah mengalami beberapa fasa perubahan iaitu bermula daripada pelaksanaan Kurikulum Lama Sekolah Menengah (KLSM) pada penghujung tahun 70-an, diikuti dengan Kurikulum Baru Sekolah Menengah (KBSM) pada tahun 1989, kemudian bagi memenuhi keperluan teknologi dan maklumat pada tahun 1998, Kurikulum Bersepadu Sekolah Menengah (KBSM) mula diperkenalkan (Norfadhillah & Najihah, 2017). Namun demikian, KBSM telah disemak semula dan dilaksanakan di semua sekolah menengah melalui arahan Surat Pekeliling Ikhtisas Bil.2/2000 bertarikh 14 Januari 2002: Pelaksanaan Sukatan Pelajaran yang Disemak Semula bagi KBSR dan KBSM.

Penyemakan semula KBSM adalah bagi memastikan ia selari dan sesuai dengan perkembangan semasa dan mesyuarat susulan jemaah menteri Bil.6/2008 bertarikh 23 Mei 2008 yang memutuskan keperluan untuk merombak sistem pendidikan negara secara holistik (KPM, 2016). Bagi memenuhi keperluan dasar baharu di bawah Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM), (2013-2025) yang berhasrat agar kualiti kurikulum setanding dengan standard antarabangsa, maka sekali lagi Malaysia mengalami perubahan kurikulum, bahkan terdapat beberapa anjakan baru dalam sistem pendidikan negara secara umumnya dan khususnya dalam kurikulum dan buku teks Pendidikan Islam. Oleh itu, Kurikulum Standard Sekolah Menengah (KSSM) telah diperkenalkan dan dilaksanakan secara berperingkat-peringkat bermula di Tingkatan 1. Transformasi KBSM kepada KSSM telah bermula pada tahun 2017. Konsep kurikulum baharu bagi sekolah menengah telah mendapat kelulusan Mesyuarat Jawatankuasa Kurikulum Pusat Bil.2/2010 pada 26 Oktober 2010 (KPM, 2019).

Pembaharuan dalam kurikulum baharu KSSM adalah melibatkan aspek kandungan, pedagogi dan pentaksiran. Oleh itu, penambahbaikan bagi aspek kandungan telah dilakukan mengikut trend global dan tanda aras antarabangsa, manakala aspek pedagogi pendekatan pembelajaran secara mendalam, kontekstual dan berkesan perlu dilaksanakan oleh guru, kemudian dalam aspek pentaksiran, perkembangan pembelajaran murid perlu ditaksir secara berterusan (BPK, KPM 2019).

Transformasi kurikulum ini turut memberi impak kepada pembaharuan buku teks Pendidikan Islam dari aspek kandungannya. Oleh itu, cabaran bagi berhadapan dengan transformasi kurikulum dan pembaharuan buku teks dalam PdP bagi mata pelajaran Pendidikan Islam mungkin berlaku secara perlahan kerana KSSM dilaksanakan secara berperingkat. BPK telah menggariskan beberapa panduan bagi strategi pelaksanaan KSSM bagi memudahkan guru menghadapi transformasi kurikulum ini, di antaranya adalah dengan melaksanakan penyebaran kurikulum baharu untuk semua guru. Selain itu, penyediaan, dan pemantauan terhadap pelaksanaan Dokumen Standard Kurikulum dan Pentaksiran (DSKP) juga turut dilakukan. DSKP merupakan satu dokumen yang mengintegrasikan kurikulum dan pentaksiran dimana di dalamnya terkandung standard kandungan (SK), standard pembelajaran (SP) dan standard prestasi (SPi) bagi menggantikan Huraian Sukatan Pelajaran (HSP) bagi KBSM yang digunakan sebelum ini. Oleh itu, guru boleh melaksanakan proses PdP dan mentaksir perkembangan dan pencapaian murid melalui DSKP yang telah disediakan oleh pihak BPK dengan berbantuan buku teks sebagai bahan rujukan utama.

Bagi menghadapi cabaran globalisasi dan pendidikan abad ke-21 (PAK21), pelbagai BBM yang canggih dan moden boleh diaplikasikan dalam proses PdP. Namun

demikian, keperluan kepada penggunaan buku teks tidak dapat dinafikan, termasuklah buku teks Pendidikan Islam seluruh sekolah di Malaysia. Kebergantungan kepada buku teks adalah bagi memudahkan guru memberi pengajaran kepada murid berdasarkan DSKP sebagai panduan. Selain itu, murid memerlukan buku teks untuk dijadikan sebagai bahan rujukan dan sokongan utama ketika waktu pembelajaran di dalam kelas mahupun di luar kelas. Penyelarasan bagi penggunaan buku teks sebagai bahan rujukan utama juga diwajibkan oleh pihak KPM selaraskan dengan teras Dasar Pendidikan Kebangsaan (DPK) melalui Sistem Pendidikan Kebangsaan (SPK) iaitu menggunakan kurikulum yang sama dalam pendidikan di sekolah di bawah peruntukan SPK. Perkara ini diakui oleh Ghazali et al. (2012) bahawa selain dapat menyeragamkan pembelajaran serta aktiviti pelajar, penjimatan masa dan tenaga guru juga dapat dilakukan menerusi penggunaan buku teks.

Namun, persoalannya ialah adakah penggunaan buku teks pada masa kini masih relevan dan mencapai tahap optimum penggunaannya selari dengan FPK yang menekankan matlamat pendidikan demi memastikan perkembangan potensi pelajar secara menyeluruh, seimbang dan bersepadu. Selain itu, penekanan terhadap pembaharuan terkini dalam sistem pendidikan negara bagi kurikulum turut memberi impak kepada perubahan yang terdapat dalam aspek kandungan buku teks (KSSM). Oleh itu, penelitian dan pengkajian semula terhadap beberapa aspek berkaitan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam perlu dilakukan selari dengan strategi pelaksanaan KSSM iaitu dengan menjalankan kajian dan penilaian untuk tujuan penambahbaikan kepada kurikulum sedia ada serta menyediakan, menyemak dan mengemas kini kurikulum sedia ada mengikut keperluan semasa dan masa akan datang berdasarkan perubahan dasar pendidikan dan dasar utama negara. Justeru, perkara ini sewajarnya diberi

perhatian kerana penggunaan buku teks Pendidikan Islam dalam PdP adalah tinggi dalam kalangan guru (Ab. Halim & Nik Mohd Rahimi 2011). Bagi mendapat gambaran yang lebih jelas, pengkaji akan membincangkan beberapa isu yang menjadi asas kepada pelaksanaan kajian ini.

1.3 Pernyataan Masalah

Permasalahan tentang peranan buku teks ini telah dibincangkan oleh Sahandri, Roseland dan Saifuddin (2012) dengan menyatakan bahawa dalam menghadapi era globalisasi kini, penggunaan BBM yang banyak dibekalkan ke sekolah-sekolah oleh kerajaan seperti media elektronik telah mengeneipkan peranan buku teks sebagai bahan rujukan utama dalam PdP. Selain itu, peranan buku teks dalam proses PdP juga di anggap kurang memberi kesan yang mendalam kepada pelajar, namun sebaliknya berlaku kepada guru. Hal ini kerana, kebanyakan daripada guru Pendidikan Islam masih mengekalkan penggunaan buku teks (KBSM) dalam proses PdP. Buku teks juga merupakan antara BBM guru dimana ianya perlu dinilai bagi menentukan keberkesanan penggunaannya dalam proses PdP (Sahandri et al. 2012).

Selain itu, menurut Zawawi (1990), buku teks Pendidikan Islam (KBSM) didapati sukar untuk menarik minat pelajar. Suraya (2003) dalam kajiannya mendapati bahawa cara huraian pada isi kandungan buku teks (KBSM) yang bersifat karangan yang panjang menyebabkan buku teks dijadikan sebagai pilihan kedua selepas buku

rujukan dan buku keluaran penerbit swasta. Keadaan ini menjelaskan bahawa berlaku percanggahan dengan menggugat fungsi atau peranan buku teks yang sepatutnya dijadikan sebagai BBM atau bahan rujukan utama di sekolah dalam proses PdP.

Malaysia mewajibkan penggunaan buku teks sebagai BBM utama di dalam kelas di semua sekolah kerajaan (Pekeliling Ikhtisas Bil. 12/1999). Namun demikian, menurut Zamri, Mahidin dan Afendi (2011) dalam kajian mereka menyatakan bahawa pendedahan kepada guru-guru Bahasa Melayu berkaitan tata cara penggunaan buku teks Bahasa Melayu secara berkesan di dalam bilik darjah masih kurang. Selain itu, sikap guru Bahasa Melayu terhadap kekerapan penggunaan buku teks juga masih sederhana. Kajian oleh Vijayaletmy dan Selvam (2017) turut menggambarkan sikap guru yang tidak berminat membaca, mengkaji dan memahami kandungan serta kesesuaian buku teks merupakan masalah utama pengabaian mereka terhadap buku teks. Namun demikian, masalah bagi penggunaan buku teks Pendidikan Islam juga berlaku melibatkan penguasaan Jawi dalam kalangan pelajar yang masih lemah. Muhammad Endut (1992) menyatakan bahawa penguasaan yang lemah terhadap kemahiran membaca dan menulis Jawi dalam kalangan pelajar akan mengakibatkan mereka semakin ketinggalan dalam mata pelajaran Pendidikan Islam. Hal ini demikian kerana guru banyak menggunakan BBM yang ditulis dengan menggunakan tulisan Jawi. Selain itu, penguasaan tulisan Jawi yang lemah dalam kalangan murid menjadi masalah untuk murid membaca buku teks Pendidikan Islam yang dicetak dalam tulisan Jawi bahkan turut menjadi satu kesukaran pada mereka untuk menjawab soalan yang memerlukan kemahiran tulisan ini (Mohd Sahandri, 2012). Hal ini menggambarkan penguasaan kemahiran Jawi dalam kalangan pelajar turut menjadi faktor keberkesanan

penggunaan buku teks Pendidikan Islam disamping tidak mempertikaikan peranan buku teks sebagai bahan rujukan utama pelajar.

Selain itu, isu beban berat beg disebabkan oleh buku teks yang dibawa pelajar telah mendapat perhatian KPM yang memperlihatkan penggunaan buku teks dalam kalangan pelajar dilihat masih rendah. Hasil laporan kajian oleh Bahagian Buku Teks (BBT) (2017) menunjukkan bahawa buku teks bukanlah penyumbang kepada pertambahan berat beg murid. Dapatan daripada kajian ini mendapati hanya 25.1% sahaja murid membawa buku teks KPM mengikut jadual persekolahan berbanding 74.9% lagi disumbangkan oleh bahan-bahan lain seperti buku rujukan dan aktiviti swasta, bekalan makanan, botol, pakaian dan lain-lain. Peratusan murid yang membawa buku teks mengikut jadual persekolahan dilihat sangat rendah ini menimbulkan persoalan baru yang dijangka bahawa penggunaan buku teks kini dalam PdP juga kian merosot di samping atas faktor-faktor sampingan yang lain yang mungkin terjadi. Wan Mariana (2013) dalam kajiannya turut menyatakan bahawa penggunaan buku teks dalam kalangan pelajar dan guru turut dipengaruhi oleh kualiti buku teks tersebut.

Aspek kualiti buku teks menjadi perhatian apabila berlaku perubahan dalam konsep kurikulum terkini oleh KPM. Tinjauan terhadap kualiti buku teks telah banyak dilakukan melibatkan pelbagai mata pelajaran. Menurut Nor Azuwan (1997), masih terdapat ketidakseimbangan dalam usaha menyatupadukan unsur-unsur kesepaduan dalam pembinaan buku teks (KBSM). Dari aspek persembahan penulisan, Rosmawati (2002) menyatakan terdapat ketidakseimbangan dalam pemilihan kaedah alat-alat penulisan dimana penggunaan alat-alat penulisan ini menggambarkan kelemahan

penyampaianya dari aspek bahasa sehingga menyebabkan berlakunya kesilapan makna yang boleh menimbulkan kekeliruan kepada pembaca terutamanya pelajar yang menjadikan buku teks sebagai bahan rujukan.

Konsep kurikulum baharu bagi sekolah menengah telah diperkenalkan dan menyebabkan guru turut berdepan dengan cabaran baharu dalam PdP. Kajian yang dijalankan oleh Norfadhillah dan Najihah (2017) menyatakan bahawa guru berdepan dengan pelbagai cabaran dalam pengajaran bagi mata pelajaran matematik (KSSM) terutama dalam aspek isi kandungan kurikulum, pedagogi pengajaran dan pentaksiran. Dari aspek isi kandungan kurikulum bagi mata pelajaran matematik (KSSM) telah disusun semula bahkan tiada pengulangan tajuk pembelajaran yang telah diajar pada peringkat sekolah rendah sepertimana yang terdapat dalam buku teks KBSM sebelum ini. Selain itu, guru juga perlu lebih bersedia dalam menguasai isi kandungan matematik (KSSM) kerana terdapat beberapa tajuk yang diajar pada tingkatan dua, tiga dan empat akan dipelajari pada peringkat awal iaitu tingkatan satu (Norfadhillah dan Najihah, 2017).

Cabaran ini bukan hanya dirasai oleh guru matematik sahaja, bahkan Guru Pendidikan Islam (GPI) turut menerima cabaran dalam menghadapi perubahan buku teks ekoran transformasi kurikulum (KSSM). Kenyataan ini disokong oleh Maryati (2019) dimana beliau mengatakan bahawa guru agak kekok untuk menggunakan buku teks (KSSM) memandangkan terdapat topik baharu yang dibincangkan menyebabkan guru terpaksa belajar, memahami, dan menguasai semula sebelum melakukan proses PdP. Selain itu, cabaran ini juga turut dirasai oleh guru generasi '*The Baby Boom*' dan

generasi X dalam berdepan dengan teknologi pautan internet seperti *Quick Response Code (QRC)* yang terdapat dalam buku teks (KSSM) yang memerlukan guru mahir menggunakan gajet.

Oleh itu, penilaian baharu terhadap buku teks (KSSM) Pendidikan Islam perlu dilakukan bagi meninjau perkembangan terhadap transformasi yang dibawa oleh KPM terhadap kurikulum baharu. Menurut Jamaluddin bin Halid (2019), isu yang ditimbulkan oleh sesetengah GPI tentang isi kandungan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam yang lebih ringkas daripada buku teks KBSM tidak menjadi permasalahan yang perlu dibincangkan kerana transformasi KSSM dibuat adalah lebih mementingkan kepada kualiti yang diperolehi oleh pelajar dalam PdP. Menurut beliau lagi, GPI tidak boleh menjadikan buku teks sebagai bahan rujukan utama dalam melaksanakan PdP bahkan GPI digalakkan untuk merujuk bahan-bahan rujukan lain sebagai penambah kepada kualiti GPI sebagai orang yang menyalurkan maklumat kepada pelajar. Hal ini demikian kerana, buku teks merupakan bahan rujukan utama bagi pelajar di dalam kelas dan sekolah namun bagi guru pula buku teks adalah sebuah BBM. Menurut beliau juga, KSSM Pendidikan Islam memang mempunyai perubahan dalam beberapa aspek seperti aspek bahasa dan istilah, aspek persembahan buku teks, aspek aktiviti dan latihan serta isi kandungan secara menyeluruh dimana silibus pengajaran telah dikemaskini, seperti terdapat beberapa subtopik yang dibincangkan di tingkatan empat, tingkatan tiga dan tingkatan dua yang telah dipelajari lebih awal di tingkatan satu. Oleh itu, transformasi kurikulum secara menyeluruh oleh KPM yang memberi impak kepada perubahan buku teks menuntut penilaian dari GPI sebagai orang yang berautoriti untuk menilai perkembangan dan perubahan baharu ini.

Merujuk kepada pendapat Maryati (2019), perubahan kurikulum Pendidikan Islam daripada KBSM kepada KSSM sangat perlu dan sangat penting bagi menambahbaik isi kandungan dan sukatan pelajaran serta dimurnikan kepada topik yang berkisar dengan realiti dunia kehidupan hari ini. Antara isu bagi aspek isi kandungan yang ditimbulkan dalam buku teks Pendidikan Islam (KBSM) menurut beliau adalah terdapat topik yang dibincangkan dalam pembelajaran akhlak dalam buku teks Pendidikan Islam (KBSM) sebelum ini agak longgar tanpa rujukan penuh daripada al-Quran dan Hadis serta ia hampir menyamai topik Pendidikan Moral. Selain itu, terdapat isu bagi aspek persembahan dimana buku teks Pendidikan Islam (KBSM) kurang menarik tanpa warna dan ilustrasi serta penuh dengan ayat yang panjang menyebabkan murid lebih memilih buku rujukan berbanding buku teks.

Secara realitinya, bidang pendidikan tidak akan berjalan seperti sedia ada sepanjang masa dan ia sentiasa memerlukan kepada perubahan mengikut tuntutan dan cabaran dalam kehidupan. Setiap pelaksanaan dan perubahan yang dibawa oleh pihak Kementerian dalam bidang pendidikan mempunyai tujuan dimana Maryati (2019) mengatakan bahawa buku teks (KSSM) adalah diwujudkan bertujuan untuk menambah baik kandungan kurikulum terdahulu. Buku teks (KBSM) sudah digunakan kurang lebih 10 tahun, maka buku teks (KSSM) perlu diwujudkan dengan mutu persembahan yang lebih menarik perhatian murid bagi menghadapi PAK21 seiring dengan teknologi yang ada pada masa kini. Transformasi kurikulum yang dibawa oleh pihak KPM ini sudah tentu memberi impak yang besar dalam dunia pendidikan terutamanya kepada pelajar dan guru sebagai orang yang terlibat dalam proses PdP. Oleh yang demikian, keperluan kajian mengenai penilaian guru terhadap buku teks (KSSM) Pendidikan

Islam perlu untuk diberi perhatian kerana ia sangat berkaitan dengan pengalaman persekolahan mereka.

1.4 Objektif Kajian

1. Mengetahui tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam.
2. Mengetahui penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu.
3. Mengetahui penilaian guru terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu.
4. Menganalisis perbezaan di antara penilaian guru terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam berdasarkan faktor demografi lokasi sekolah dan pengalaman mengajar.
5. Menganalisis hubungan di antara tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks (KSSM) dengan penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu.
6. Menganalisis hubungan bagi penilaian guru di antara penggunaan buku teks dengan kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu.

1.5 Persoalan Kajian

1. Apakah tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam?
2. Apakah penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu?
3. Apakah penilaian guru terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu?
4. Adakah terdapat perbezaan penilaian guru terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam berdasarkan faktor demografi lokasi sekolah dan pengalaman mengajar.
5. Adakah terdapat hubungan di antara tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks (KSSM) dengan penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu.
6. Adakah terdapat hubungan di antara penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) dengan kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu.

1.6 Hipotesis Kajian

- H₀₁ Tidak terdapat perbezaan yang signifikan bagi skor min penilaian terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu antara guru berdasarkan lokasi sekolah.
- H₀₂ Tidak terdapat perbezaan yang signifikan bagi skor min penilaian terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam berdasarkan pengalaman guru.
- H₀₃ Tidak terdapat hubungan yang signifikan antara tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks dengan penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam.
- H₀₄ Tidak terdapat hubungan yang signifikan antara penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) dengan kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu.

1.7 Kerangka Model Kajian

Model adalah gambaran konseptual yang dapat menjelaskan hubungan antara aktiviti dengan elemen-elemen lain yang berkaitan. Manakala, penilaian pula boleh dibahagikan kepada dua iaitu penilaian formatif dan penilaian sumatif. Penilaian formatif adalah bertujuan bagi memperbaiki program dan memperkembang aktiviti semasa yang dilakukan ketika program tersebut sedang dalam pelaksanaannya, manakala penilaian sumatif adalah pelaksanaan untuk meninjau keberkesanan sesuatu

program atau hasil bagi tujuan akauntabiliti, pensijilan dan pemilihan samaada untuk menamatkan atau menyambung sesuatu program (Azizi Jaafar, 2019). Justeru, penggunaan model akan melengkapkan aktiviti penilaian yang hendak dilaksanakan.

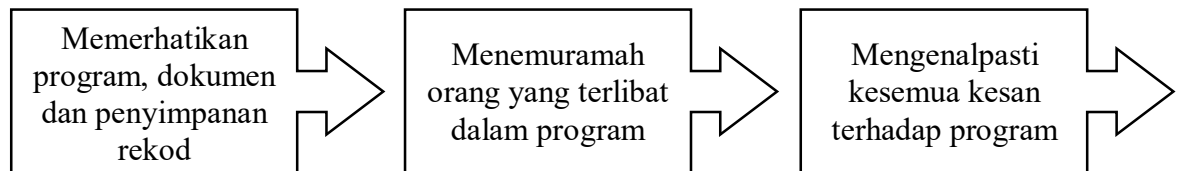
Menurut Worthen dan Sanders (1973); Borg dan Gall (1983); Madaus et.al (1983); Smith (1994), terdapat pelbagai model yang boleh digunakan sebagai panduan dalam penilaian sesuatu kurikulum atau program. Model penilaian yang baik adalah model yang bersesuaian dengan kehendak penilai, matlamat dan tujuan penilaian itu dijalankan. Menurut Fetterman (1999) pemilihan model penilaian bergantung kepada objektif atau tujuan penilaian dijalankan.

Model penilaian responsif, model penilaian matlamat bebas dan model penilaian empat tahap Kirkpatrick dipilih untuk dijadikan asas kepada tujuan penilaian bagi kajian ini. Ketiga-tiga model penilaian ini dipilih adalah kerana terdapat beberapa proses penilaian yang sesuai dan boleh dijadikan sebagai sandaran bagi membuat penilaian terhadap buku teks (KSSM) Pendidikan Islam.

Stake (1967) telah memperkenalkan sebuah model penilaian iaitu model penilaian responsive. Antara ciri pendekatan responsif menurut Stakes (1967) adalah model penilaian responsif ini adalah lebih tertumpu kepada aktiviti program dari tujuan (*intent*) program. Selain itu, model penilaian ini juga mempunyai hubungan dengan orang ramai untuk mendapatkan maklumat serta mempunyai perbezaan perspektif nilai di kalangan orang ramai menjadi ukuran dalam melaporkan kejayaan dan kegagalan sesuatu program.

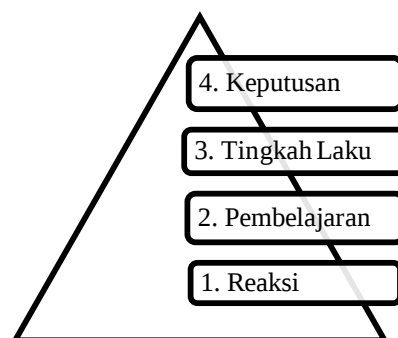

Selain itu, Scriven (1972) memperkenalkan konsep penilaian matlamat bebas (*free-goal evaluation*) dimana model ini pula lebih menekankan kepada cara bagaimana hendak mengurangkan prasangka (*bias*) dengan tidak memaklumkan kepada penilai program itu. Rajah di bawah ini menunjukkan prosedur penggunaan model ini.

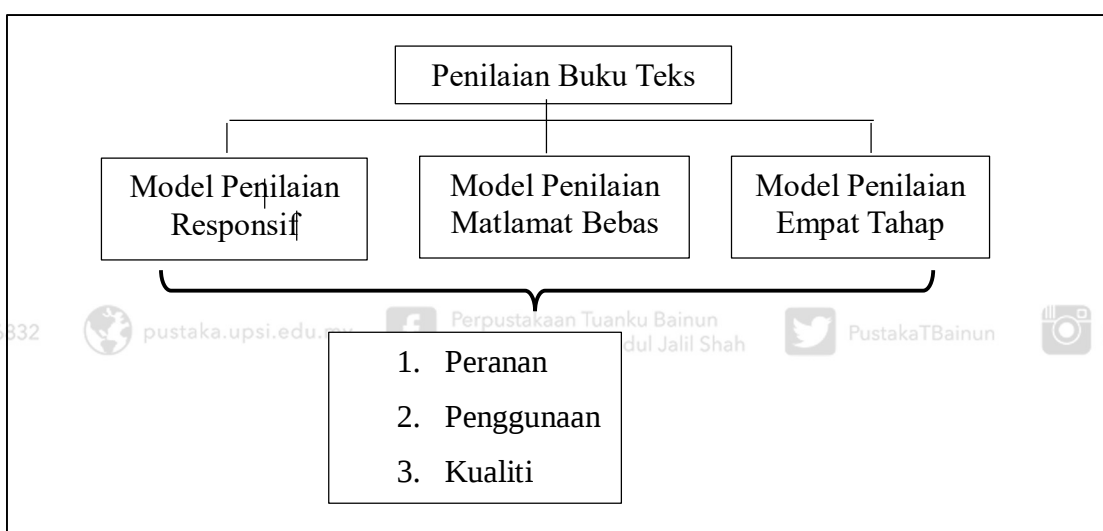
Rajah 1.1 Prosedur Penggunaan Model Matlamat Bebas. Diadaptasi daripada Scriven, 1972

Kemudian, model penilaian empat tahap Kirkpatrick pula adalah sesuai bagi melaksanakan sesuatu program dimana Kirkpatrick telah mencadangkan empat tahap bagi penilaian. Rajah berikut merupakan empat tahap yang dicadangkan oleh Kirkpatrick bagi membuat penilaian:

Rajah 1.2 Empat Tahap Penilaian Kirkpatrick (2006)

Model-model penilaian yang dikemukakan di atas adalah bagi menilai pelaksanaan kurikulum baharu yang telah dilaksanakan iaitu dalam konteks kajian ini adalah pelaksanaan kurikulum baharu turut melibatkan perubahan pada bahan bantu mengajar utama PdP iaitu buku teks. Walaupun demikian, dalam kajian ini, konstruk yang akan diperhatikan dalam penilaian adalah berkaitan dengan penilaian terhadap peranan, penilaian penggunaan serta penilaian kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu. Justeru, berikut merupakan kerangka model kajian berasaskan kepada model penilaian tersebut:

Rajah 1.3 Kerangka Model Kajian Penilaian Buku Teks (KSSM)

1.8 Kerangka Konseptual Kajian

Berdasarkan kerangka konseptual kajian yang dibina, pengkaji memberi fokus kepada penilaian guru terhadap buku teks (KSSM) Pendidikan Islam sebagai pengguna utama buku tersebut. Penilaian ini merangkumi tahap pengetahuan guru tentang peranan buku teks, penilaian penggunaan dan kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam.

Konsep asas bagi pembinaan kerangka ini merujuk kepada panduan asas peranan buku teks dalam pendidikan di Malaysia secara umum yang dinyatakan oleh pihak KPM dan pandangan sarjana Islam (Ibnu Khaldun) yang berkaitan dengan kualiti buku teks. Pandangan serta konsep yang diperkenalkan oleh sarjana berkenaan tentang buku teks disesuaikan dengan kajian ini. Oleh itu, panduan peranan buku teks oleh KPM dan pandangan sarjana Islam oleh Ibnu Khaldun dijadikan teras utama dalam membina struktur bagi penilaian buku teks (KSSM) Pendidikan Islam ini.

Pihak KPM telah menyatakan panduan mengenai fungsi atau peranan buku teks dalam sistem pendidikan di Malaysia dimana peranan tersebut adalah merangkumi perkara berikut:

1. Buku Teks sebagai bahan sokongan utama kurikulum bagi meningkatkan standard PdP bagi membantu murid untuk memperolehi kemahiran seperti pemikiran kreatif, inovasi, penyelesaian masalah dan berkepimpinan. (Laporan Tahunan, BBT 2015)
2. Buku Teks merupakan bahan rujukan dalam proses PdP bagi pendidikan di Malaysia.
3. Buku teks adalah wadah bagi menyampaikan maklumat yang selaras dalam pendidikan di Malaysia bersumberkan fakta yang tepat.
4. Buku Teks merupakan wasilah dalam menyampaikan mesej perpaduan kaum.
5. Buku Teks merupakan wasilah bagi menyampaikan mesej Patriotisme.
6. Buku Teks merupakan medium bagi menerapkan nilai keusahawanan dan pendidikan kewangan.
7. Buku teks merupakan medium bagi menyampaikan mesej elemen merentas

kurikulum termasuk nilai-nilai murni.

8. Buku teks sebagai medium penerapan elemen kemahiran Abad ke-21.
9. Buku teks menterjemahkan penerapan elemen kemahiran berfikir. (Laporan Tahunan, BBT 2017).

Peranan atau fungsi buku teks yang dinyatakan oleh KPM ini adalah bagi mencapai hasrat negara dalam menghasilkan modal insan demi pembangunan negara yang cemerlang. Oleh itu, penggunaan buku teks yang telah disediakan oleh pihak KPM bagi pendidikan di Malaysia dirasakan sangat penting dan boleh memberi impak kepada pembangunan modal insan melalui guru dan pelajar di sekolah.

Perspektif Ibnu Khaldun mengenai buku teks ini dipilih sebagai asas kepada kajian penilaian buku teks (KSSM) Pendidikan Islam bagi kontsrk kualiti buku teks.

Pandangan beliau dipilih adalah kerana Ibnu Khaldun sendiri banyak melakukan pengkajian serta mengutarakan kritikan terhadap buku-buku teks seperti mana yang dibincangkan oleh Al-Na'miy (1994) dalam penulisannya berkaitan kaedah dan teknik pengajaran menurut Ibnu Khaldun. Di samping itu, Al-Na'miy (1994) dalam penulisannya menyatakan bahawa Ibnu Khaldun tidak mengistilahkan buku-buku yang digunakan di dalam proses PdP itu sebagai buku teks, namun sepanjang pembentangannya tentang idea-idea yang berkaitan dengan buku-buku dan penyusunannya, jelas bahawa beliau merujuk kepada buku-buku yang digunakan oleh pelajar iaitu buku teks.

Secara umumnya, pendidik perlu menitikberatkan penggunaan buku-buku rujukan dalam proses pengajaran bagi mengelakkan penyebaran ilmu dan proses

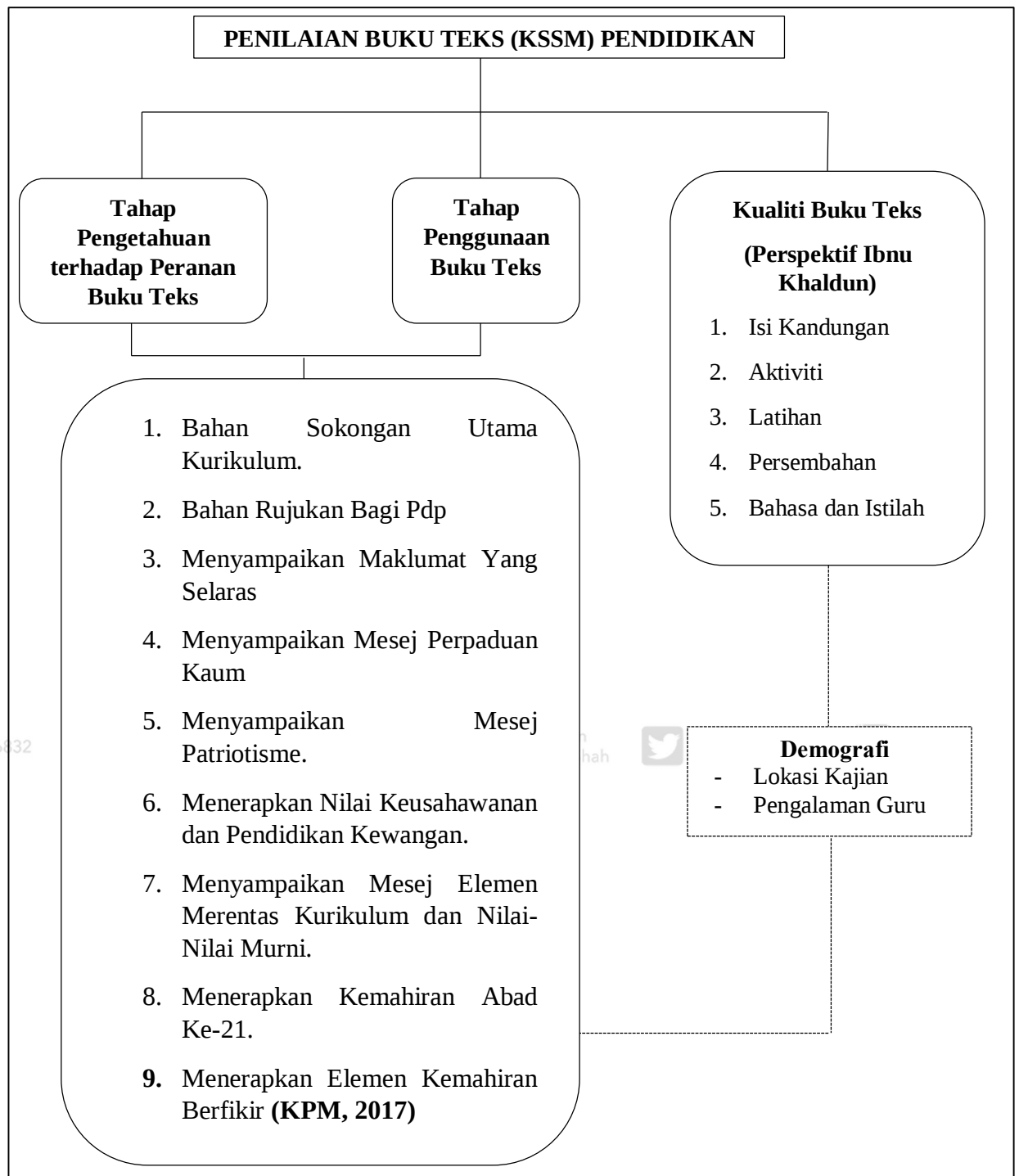
penyampaian maklumat yang salah kepada pelajar. Oleh hal demikian ini menyebabkan penilaian terhadap buku-buku yang digunakan dalam proses PdP merupakan aspek yang penting untuk dinilai bagi mengetahui permasalahan dalam penggunaannya, dimana ianya perlu dirujuk semula kepada pihak yang berkepentingan untuk ditambahbaik (Al-Na'miy, 1994). Oleh itu, pandangan Ibnu Khaldun ini adalah lebih tertumpu kepada kualiti buku teks dimana penekanan diberikan terhadap lima aspek kualiti buku teks iaitu:

1. Isi Kandungan buku teks.
2. Aktiviti dalam buku teks.
3. Latihan dalam buku teks.
4. Persembahan buku teks.

Oleh hal yang demikian, teras kepada kajian penilaian buku teks (KSSM) Pendidikan Islam ini adalah berdasarkan kepada panduan umum tentang peranan buku teks oleh KPM dan perspektif Ibnu Khaldun serta beberapa bahan sokongan lain seperti rujukan daripada pakar penulisan buku teks yang dapat menilai struktur spesifikasi umum tentang pembinaan serta kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam. Justeru, panduan umum dari KPM dan perspektif Ibnu Khaldun berkaitan buku teks merupakan asas kepada kajian dan pembinaan bagi kerangka konseptual kajian.

Rajah 1.4 Kerangka Konseptual Kajian Penilaian Buku Teks (KSSM) Pendidikan

Islam

1.9 Kepentingan Kajian

Kajian ini merupakan satu tinjauan terkini terhadap penilaian guru terhadap buku teks (KSSM) Pendidikan Islam yang sedang digunakan di sekolah-sekolah menengah selari dengan perubahan kurikulum baharu di Malaysia. Kajian lanjutan berkaitan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam di Malaysia perlu diteruskan terutamanya setelah berlaku transformasi yang holistik dalam sistem pendidikan negara di mana perubahan aspek kandungan kurikulum pendidikan juga berlaku yang turut melibatkan perubahan pada buku teks sebagai sumber rujukan utama pelajar dan guru di sekolah. Oleh itu, penulis mengambil peluang untuk membuat kajian lanjutan agar dapat memberi manfaat kepada semua pihak terutamanya dalam bidang Pendidikan Islam di Malaysia.

Kajian ini mempunyai kepentingan bersama di antara pengkaji dan pihak yang berkepentingan dalam KPM. Selain itu, kajian ini turut dilakukan bagi mendapatkan maklum balas daripada guru berkaitan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu. Bagi pihak guru, kajian ini diharap dapat menyuarakan hasrat mereka berhubung dengan buku teks terkini yang mereka gunakan. Ia merupakan salah satu saluran bagi guru-guru untuk menyatakan kepuasan atau sebaliknya terhadap buku teks yang digunakan dalam pembelajaran di sekolah. Oleh itu, peluang ini perlu dimanfaatkan oleh guru bagi memperjelaskan aspek-aspek yang perlu dimurnikan bersesuaian dengan apa yang dihasratkan.

Kajian ini juga diharapkan dapat memberi input yang bermanfaat kepada pihak yang bertanggungjawab dalam program buku teks seperti Skim Pinjaman Buku Teks (SPBT), BBT, panel penulis teks, ahli jawatankuasa kawalan mutu, penerbit buku serta

guru-guru di sekolah khususnya yang terlibat dalam PdP bagi mata pelajaran Pendidikan Islam.

Menerusi kajian ini juga, penulis berharap para panel penulis buku teks pada masa akan datang dapat merangka dan menghasilkan penulisan buku teks yang benar-benar berkualiti selaras dengan kehendak dan keperluan murid dan guru di sekolah. Penulisan buku teks juga mungkin perlu diperhalusi berdasarkan maklum balas guru dalam kajian ini. Hasil daripada kajian ini juga dijangka dapat membuat unjuran anggaran perbelanjaan yang tepat dan betul bagi proses penyediaan buku teks selanjutnya. Keadaan ini dapat menentukan keberhasilan dan penyediaan buku teks pada masa akan datang benar-benar menepati kehendak kurikulum kebangsaan. Oleh hal yang demikian, panel penulis buku teks dan pihak lain yang terlibat dalam pelaksanaannya dijangka akan dapat mengoptimumkan kepakaran mereka dalam menghasilkan sebuah sumber rujukan yang terbaik bagi membantu negara merealisasikan hasrat untuk melahirkan generasi yang berilmu dan berkemahiran tinggi pada masa akan datang.

Justeru, hasil daripada dapatan kajian ini akan memperlihatkan kepentingan buku teks untuk sentiasa ditambahbaik jika berlaku sebarang kelemahan serta kekurangan dalam pembukuannya serta dapat memandu pihak yang berkepentingan tentang penggunaan buku teks yang masih relevan pada masa kini untuk terus dijadikan sebagai bahan rujukan utama di sekolah-sekolah di Malaysia di samping penggunaan BBM lain seperti buku kerja, buku latihan, buku rujukan dan sebagainya. Keadaan ini menjelaskan, buku teks mempunyai fungsi dan peranan penting dalam dunia pendidikan di Malaysia.

1.10 Batasan Kajian

Skop kajian ini difokuskan kepada guru yang mengajar mata pelajaran Pendidikan Islam di sekolah-sekolah kerajaan. Kajian ini dibataskan kepada GPI yang mempunyai pengalaman menggunakan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu. Pemilihan buku teks (KSSM) tingkatan satu adalah disebabkan kurikulum baharu KSSM dilaksanakan secara berperingkat dimulai dengan tingkatan satu dan telah digunakan selama tiga tahun. Selain itu, kajian ini turut memberi tumpuan kepada tahap pengetahuan guru terhadap peranan serta penilaian terhadap penggunaan buku teks, dan kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam.

Responden atau guru yang terlibat dalam kajian ini adalah guru yang mengajar mata pelajaran Pendidikan Islam di Sekolah Menengah Kebangsaan (SMK) kerajaan yang dipilih di Sarawak yang merangkumi sekolah luar bandar dan bandar.

1.11 Definisi dan Konsep

Tajuk kajian berkaitan “Penilaian terhadap Buku Teks Kurikulum Standard Sekolah Menengah (KSSM) Pendidikan Islam Tingkatan Satu” akan dijelaskan secara terperinci pada bahagian ini. Berikut merupakan istilah-istilah yang digunakan dalam kajian ini:

1.11.1 Penilaian

Penilaian merupakan satu faktor yang penting dalam bidang pendidikan. Hal ini demikian kerana, sistem persekolahan mahupun bidang pendidikan secara umum dapat dikukuhkan dengan berlakunya penilaian sesuatu perkara oleh pihak yang terlibat (Al-Qabisi, 1994). Menurut al-Qabisi juga, penilaian dalam bidang pendidikan perlu dilaksanakan berterusan dan berlanjutan. Mook (2009) mendefinisikan penilaian kepada suatu proses bagi mendapatkan maklumat dan menggunakannya untuk membuat pertimbangan supaya dapat membantu seseorang membuat keputusan yang baik. Selain itu, Scriven (1967) mengatakan bahawa penilaian dijalankan untuk melihat aspek nilai dan kualiti sesuatu program atau kurikulum yang dinilai. Secara umum penilaian bertujuan memperoleh maklumat atau gambaran umum tentang pelaksanaan sesuatu program atau projek. Stufflebeam (2000) menyatakan bahawa penilaian merupakan penentuan secara formal berkaitan kualiti, keberkesanan atau nilai bagi sesuatu program, produk, projek, proses, objektif atau kurikulum. Hal ini menjelaskan bahawa maklumat yang diperoleh daripada penilaian bermanfaat kepada pembuat dasar atau pembuat keputusan sebagai panduan dalam merancang langkah-langkah penambahbaikan atau tindakan bagi mengatasi masalah yang dihadapi dalam pelaksanaan sesuatu program atau projek.

Dalam konteks kajian ini, penilaian merujuk kepada pandangan dan persepsi guru terhadap buku teks (KSSM) Pendidikan Islam yang digunakan dalam proses PdP di sekolah. Manakala guru pula merupakan individu yang menggunakan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam secara langsung dalam proses PdP Pendidikan Islam di sekolah.

1.11.2 Buku Teks

Ibnu Khaldun dalam Al-Na'miy (1994) menakrifkan buku teks adalah antara bahan atau alat yang penting dalam proses pengajaran yang berperanan membawa pelaksanaan objektif-objektif pendidikan. Manakala, Greco (1997) mentakrifkan buku teks sebagai satu judul yang disediakan untuk pelajar di sekolah rendah, sekolah menengah, kolej dan lepasan atau sekolah professional.

Bahagian Buku Teks, KPM sendiri telah mendefinisikan buku teks sebagai buku yang digunakan sebagai salah satu bahan PdP utama yang disediakan berasaskan sukatan pelajaran dan HSP bagi KBSR dan KBSM, dan berasaskan Dokumen Standard Kurikulum (DSK) bagi KSSR dan KSSM (Dasar Pendidikan Kebangsaan, KPM,

Bagi kajian ini, buku teks yang dimaksudkan ialah buku bagi mata pelajaran Pendidikan Islam Tingkatan Satu, yang telah diolah secara sistematik dan digunakan oleh para pelajar Tingkatan Satu sebagai sumber asas bahan pembelajaran mereka dalam mata pelajaran Pendidikan Islam di sekolah dan telah diperakui oleh SPBT, KPM.

1.11.3 Pendidikan Islam

Menurut pandangan Wan Hasmah (2007) Pendidikan Islam boleh diertikan sebagai proses mendidik dan melatih manusia atau insan meliputi tiga aspek utama, iaitu: akliah, jasmaniah dan rohaniah. Didikan dan latihan ini adalah berasaskan nilai-nilai murni Islam yang bersumberkan al-Quran dan Sunnah Rasulullah S.A.W. bagi melahirkan insan yang bertaqwa dan mengabdikan diri semata-mata kepada Allah S.W.T. Manakala bagi pendapat Kamarul Azmi & Ab. Halim (2007) pula, Pendidikan Islam boleh disimpulkan sebagai suatu proses mengasuh dan mendidik, membela, melatih, menyucikan, membaiki, mengawal hawa nafsu, mengikut arahan pemimpin, mengetuai, menambah, membentuk ketaatan kepada Allah s.w.t, membentuk kesantunan, berperaturan, memadam sifat yang tercela kepada keadaan yang terpuji, membentuk sikap pelajar selain membiasakan proses memberi pengajaran dan mempelajari sesuatu yang baru.

Walaubagaimanapun, istilah Pendidikan Islam dalam kajian ini merujuk kepada mata pelajaran teras Pendidikan Islam yang wajib dipelajari oleh semua pelajar Islam di SMK di Malaysia yang berdasarkan kepada KSSM.

1.11.4 Pengetahuan

Pengetahuan dinyatakan sebagai peringkat kebenaran, maklumat dan prinsip (Abdul Hamid, 2004). Ia gabungan daripada pengalaman lampau dan pengalaman baru sama

ada diketahui sendiri atau diperoleh daripada mana-mana sumber lain dan digunakan untuk mencapai maklumat yang belum diketahui. Kajian Jamilah et al. (2011) pula mendefinisikan pengetahuan sebagai keupayaan untuk memperoleh, mengekal dan menggunakan maklumat. Oleh itu, pengetahuan dalam kajian ini merujuk kepada kefahaman dan pengetahuan asas guru tentang peranan buku teks Pendidikan Islam (KSSM) tingkatan satu.

1.11.5 Penggunaan

Menurut Nurshuhaida dan Siti Zaiton (2012) dalam artikelnya menjelaskan istilah penggunaan dalam konteks Islam adalah “istihlaq” atau boleh juga dinyatakan sebagai “itlaf ain” iaitu melenyapkan zat dan menghilangkan faedahnya. Dalam erti kata lain, penggunaan adalah mengguna pakai sesuatu benda atau barangan yang boleh memberi faedah bagi menghasilkan manfaat yang dikehendaki. Misalnya, dalam konteks kajian ini, guru menggunakan buku teks dalam sesi PdP. Secara rasionalnya buku teks digunakan boleh memberi ilmu pengetahuan kepada pengguna-penggunanya termasuklah pelajar dan guru. Manfaat daripada penggunaan buku teks ini disebut sebagai “istihlaq” kerana pengguna telah mendapat manfaat daripada penggunaannya. Islam mengajar dan membimbing manusia menggunakan nikmat tersebut dengan cara yang betul, sah dan halal menurut adab dan peraturan yang telah ditetapkanNya. Oleh itu, penggunaan menurut konteks kajian ini adalah penggunaan guru terhadap buku teks Pendidikan Islam (KSSM) tingkatan satu.

1.11.6 Kualiti

Forgarty (1989) mendefinisikan kualiti adalah sebagai satu istilah yang relatif bahkan juga boleh memberi maksud yang berlainan kepada orang dengan situasi yang berbeza. Selain itu, Monica (1988) menyatakan kualiti bermakna “bersesuaian bagi tujuan kegunaan”, iaitu apabila pengguna atau pelanggan menilai mutu bagi sesuatu produk yang dikeluarkan atau perkhidmatan yang diberikan sama ada ianya memenuhi kehendak, permintaan dan keperluan pengguna tersebut. Oleh hal yang sedemikian, kualiti bagi kajian ini merujuk kepada kualiti buku teks Pendidikan Islam (KSSM) tingkatan satu yang perlu dinilai oleh guru pendidikan Islam.

1.12 Penutup

Mata pelajaran Pendidikan Islam merupakan mata pelajaran yang penting dalam proses mendidik, membimbing dan menyebarkan ilmu Islam kepada masyarakat umumnya dan pelajar khususnya. Penilaian terhadap sumber rujukan dalam pembelajaran merupakan salah satu komponen penting dalam perbincangan dunia pendidikan di Malaysia demi memastikan perjalanan pelaksanaan kurikulum baharu memenuhi keperluan matlamat dan objektif bagi bidang Pendidikan Islam.

Oleh hal yang sedemikian, perbincangan terhadap beberapa perkara asas iaitu meliputi sejarah pembentukan kurikulum bagi sekolah menengah kerajaan di Malaysia turut menjadi landasan kepada pengkaji dalam proses mengenal pasti penilaian guru

terhadap buku teks (KSSM) Pendidikan Islam yang digunakan dalam proses PdP di sekolah. Diharapkan agar kajian ini dapat memberi manfaat kepada semua pihak khususnya para guru dan pelajar sebagai pengguna utama buku teks dan pihak KPM sebagai penyedia bahan bantu PdP.

BAB 2

KAJIAN LITERATUR

2.1 Pengenalan

Keseluruhan bab ini akan memberi tumpuan terhadap beberapa aspek penting berkaitan buku teks. Perkara utama yang menjadi perbincangan dalam bab ini adalah berkaitan dengan model-model penilaian, buku teks menurut perspektif Ibnu Khaldun, serta kajian- kajian lepas berkaitan peranan, penilaian terhadap penggunaan dan kualiti buku teks.

2.2 Model – Model Penilaian

Konsep penilaian merupakan satu keterangan mengenai prestasi tentang perkara yang dinilai, penilaian juga menerangkan satu standard atau kriteria yang digunakan untuk mengadili prestasi tersebut (Rossi, 1979). Berikut merupakan antara model penilaian yang boleh menjadi asas kepada penilaian bagi kajian ini.

2.2.1 Model Penilaian Responsif

Model penilaian responsif merupakan satu model yang diperkenalkan oleh Stake (1967). Pendekatan ini adalah satu sistem yang mengorbankan beberapa fakta dalam pengukuran dengan harapan dapat meningkatkan penggunaan dapatan itu kepada individu atau program itu sendiri. Kebanyakan perancang lebih '*preordinate*' menekankan kenyataan maklumat, menggunakan ujian objektif, menentukan satu piawaian program dan laporan penyelidikan. Penilaian ini kurang memberi kesan dalam komunikasi formal jika dibandingkan dengan komunikasi biasa. Model lebih berdasarkan kepada apa manusia biasa buat untuk menilai sesuatu perkara. Mereka akan memerhati dan kemudian akan bertindak. Untuk menjalankan penilaian ini, penilai terpaksa membuat kerja yang lebih untuk memastikan individu yang dipilih memahami apa yang perlu dilakukan. Mereka juga perlu membuat perancangan yang terancang dan mencari serta mengatitkan orang untuk memerhatikan perjalanan program tersebut. Dengan pertolongan mereka, penilai akan menyediakan carta, penggambaran, tujuan dapatan, dan membuat graf. Penilai juga menilai kualiti dan

rekod orang yang membantu penilai. Terdapat empat fasa utama dalam model ini.

1. Melibatkan permulaan dan penyusunan penilaian. Beliau mencadangkan penilai dan klien membuat perundingan mengenai kontrak penilaian seperti tujuan penilaian, kebenaran, dan jaminan kerahsiaan. ‘*Stakeholder*’ ialah individu yang terlibat dalam penilaian tersebut dan mereka mempunyai hak untuk mendapatkan keizinan mereka dan isu-isu yang berkaitan dengan proses penilaian.
2. Fasa kedua ialah untuk mengenal pasti penerimaan (*concern*), isu dan nilai dari ‘*Stakeholder*’. Fakta-fakta diperolehi melalui temu duga dan soal selidik.
3. Fasa ketiga mengumpul maklumat yang mempunyai pertalian dengan keperluan, isu, nilai yang dikenal pasti oleh ‘*Stakeholder*’. Penilai juga boleh mendapatkan data dan maklumat secara deskriptif mengenai perkara yang dinilai dan piawaian yang digunakan untuk membuat pertimbangan. Maklumat yang diperlukan boleh dikumpulkan melalui beberapa cara iaitu pemerhatian, naturalistik, temu duga dan ujian piawaian.
4. Peringkat akhir adalah peringkat menyediakan laporan mengenai keputusan dan cadangan. Format kajian kes sering digunakan untuk membuat laporan ini. Laporan ini mengandungi beberapa isu-isu dan penerimaan yang dikenal pasti oleh ‘*Stakeholder*’. Model ini mencadangkan penilai dalam membuat rundingan dengan ‘*Stakeholder*’ buat pertimbangan dan cadangan-cadangan

berdasarkan kepada maklumat yang diperolehi. Di antara tahun 1960-an dan awal 1970-an, model yang diutarakan oleh Stake (1967) dan Stufflebeam (1968;1971) telah banyak mempengaruhi dunia penilaian. Penilaian juga seharusnya tidak lagi mempertimbangkan sifat pendidikan yang kompleks dan dinamik.

2.2.2 Model Penilaian Matlamat Bebas

Scriven (1974) yang memperkenalkan model ini menekankan konsep penilaian matlamat bebas dan mengikut model ini, penilai dikehendaki berada dalam program yang dinilai itu dan membuat kajian untuk menilai semua output. Model atau teori ini mengutamakan kesan sesuatu program dan bukan matlamat yang hendak dicapai. Model ini telah dikembangkan lagi oleh Glass (1975).

2.2.3 Model Penilaian Empat Tahap Kirkpatrick

Model penilaian empat tahap ini dikemukakan oleh Kirkpatrick (2006) bagi melaksanakan sesuatu program latihan. Berikut merupakan empat tahap yang telah dicadangkan oleh Kirkpatrick dalam membuat penilaian.

Tahap Satu – Reaksi

Penelitian bagi melihat maklum balas peserta pada akhir sesuatu program adalah

bercorak formatif. Tahap ini adalah cara peserta dalam program latihan bertindak balas terhadap latihan.

Tahap Dua – Pembelajaran

Penilaian untuk melihat sejauh mana peserta berubah sikap sama ada berlakunya pertambahan pengetahuan dan kemahiran selepas menghadiri sesuatu program atau sebaliknya.

Tahap Tiga – Tingkah Laku

Pertimbangan untuk menjawab soalan sama ada latihan tersebut telah dipindahkan kembali tugas mereka atau sebaliknya.

Tahap Empat – Keputusan atau Hasil

Penilaian mengukur kejayaan program latihan. Contohnya adalah kualiti lebih baik, kekerapan atau kekurangan program, perubahan positif dan banyak lagi.

Oleh yang demikian, berdasarkan kepada beberapa ciri-ciri yang terdapat pada ketiga-tiga model penilaian tersebut, dimana terdapat beberapa prosedur dan proses yang boleh diambil kira dan sesuai untuk dijadikan sebagai rujukan, sandaran dan asas, maka model-model ini dipilih sebagai asas kepada penilaian yang akan dibuat terhadap buku teks (KSSM) Pendidikan Islam yang berfokus kepada penilaian terhadap tiga perkara iaitu peranan, penggunaan dan kualiti buku teks. Namun demikian, penilaian akan berasaskan kepada model-model tersebut tetapi pembinaan item bagi penilaian terhadap tiga konstruk tersebut merujuk kepada perspektif Ibnu Khaldun serta panduan umum KPM serta adaptasi daripada soalan-soalan berdasarkan kajian-kajian lepas.

2.3 Buku Teks Menurut Perspektif Ibnu Khaldun

Ibnu Khaldun menyatakan bahawa buku teks merupakan salah satu alat pengajaran yang penting kerana peranan buku teks dianggap untuk menterjemahkan objektif-objektif pendidikan. Buku teks juga diterjemahkan sebagai kemahiran yang mempunyai asas untuk mengemukakan tajuk-tajuk dengan kaedah tertentu. Berikut merupakan antara tujuan-tujuan penting penyusunan buku teks menurut Ibnu Khaldun:

- i. Memperkenalkan ilmu, tajuk-tajuk, pecahan-pecahan dan bab-babnya.
- ii. Menjelaskan persoalan dan kesukaran yang terdapat dalam karya-karya silam.
- iii. Memperbetulkan kesilapan-kesilapan yang terdapat dalam karya-karya silam.
- iv. Menyempurnakan kekurangan yang terdapat dalam sesuatu ilmu atau seni dan senarai sebahagian buku-buku dahulu.
- v. Mengulangi penyusunan sebahagian buku-buku yang tidak ada penyusunan dan penyelarasan di antara tajuk-tajuk dan persoalan-persoalannya.
- vi. Meringkaskan buku yang panjang yang tidak menepati maksud dan tidak mencatatkan aras-aras ilmu (Al-Na'miy, 1994).

Menerusi garis panduan tersebut dapat disimpulkan bahawa penyusunan buku-buku perlulah menonjolkan kesatuan tajuk dan mengambil kira ketepatan dan ketelitian ilmu. Selain itu, keseimbangan bagi pemanjangan dan peringkasan serta mengawal penyelarasan dan penyusunan bab-bab juga penting untuk dititikberatkan (Al-Na'miy, 1994).

2.3.1 Masalah dalam penulisan buku teks menurut Ibnu Khaldun

Menurut Ibnu Khaldun juga, seseorang yang dipertanggungjawab untuk menyusun atau membina buku teks amat penting bagi mengatasi permasalahan buku-buku pembelajaran. Hal ini demikian kerana, jika terdapat aspek-aspek yang tidak dapat disampaikan kepada pelajar dengan tepat mahupun kesalahan pada fakta atau maklumat yang sepatutnya akan menyebabkan kemudaratan kepada pelajar. Menurut Al-Na'miy (1994), antara yang membahayakan manusia dalam menyampaikan ilmu dan mengetahui kemuncak ilmu itu adalah apabila banyaknya penyusunan, berbezanya istilah dalam pengajaran, kepelbagaian teknik-tekniknya serta mengarahkan pelajar untuk mengingat perkara-perkara tersebut barulah diserahkan kepada pelajar untuk mentafsirkan ilmu tersebut. Sebagai contoh, penyusunan dan penulisan bagi buku fiqh iaitu Mazhab Maliki mengandungi huraian dan penerangan tentang fiqh. Tugas pelajar adalah pelajar perlu membezakan antara cara aliran Qairawan, Qurtubi, Baghdad dan Mesir serta golongan-golongan mutakhir dengan merangkumi pengetahuan mereka dalam perkara ini. Setelah itu, barulah diserahkan kepada urusan fatwa. Istilah-istilah yang digunakan adalah berulang, namun pelajar diminta untuk mengingat kesemuanya serta membezakannya, sementara umur hanya mampu untuk mengingat satu daripadanya.

Dalam perbincangan tentang perkara ini, Ibnu Khaldun telah menggariskan titik kelemahan dan sebab-sebab pendekatan ini ditolak dan faktor-faktor kerosakan teknik ini dengan mengaitkannya dengan objektif-objektif. Hal ini kerana, objektif penyusunan penting bagi membolehkan pelajar mendapatkan maklumat dan pengalaman tanpa menghadapi halangan. Antara halangan menurut Ibnu Khaldun

adalah disebabkan pertambahan buku teks dengan sebab banyaknya perkara berikut:

- i. Istilah-istilah pengajaran
- ii. Kepelbagaian teknik-tekniknya dalam pengajaran
- iii. Mengarahkan pelajar fokus untuk menghafalnya
- iv. Banyaknya pecahan-pecahan, pandangan-pandangan, kaedah-kaedah dan perubahan tajuk asal yang dimuatkan dalam sesuatu pembelajaran.

Keadaan ini akan memberi kesan kepada pelajar untuk terjebak dalam jurang perdebatan yang mana akhirnya pelajar tidak dapat mencapai objektif dan hasil yang diinginkan. Ibnu Khaldun menegaskan perkara ini adalah kebiasaan dan keadaan ini adalah merupakan satu fenomena yang tidak mungkin dipindah mahupun diubah (Al-Na'miy, 1994).

2.3.2 Kesan buruk buku-buku yang diringkaskan.

Perbincangan tentang kesan buruk buku yang diringkaskan ini oleh Al-Na'miy (1994) menurut Ibnu Khaldun merujuk kepada kesan-kesan perkara ini kepada pelajar. Terdapat penulis-penulis buku meringkaskan ilmu sehingga mencatatkan beberapa tajuk ilmu tersebut dan menyebabkan pengabaian terhadap aspek-aspek seperti isi kandungan (maklumat) yang terdapat dalam sesuatu ilmu atau seni yang hendak disampaikan. Kesan daripadanya adalah wujudnya perkataan yang susah yang menyebabkan pelajar sukar untuk memahami makna-makna yang dimaksudkan.

Melalui teknik meringkaskan buku-buku ini jugak menyebabkan terdapat rujukan-rujukan yang panjang dalam bidang fiqh, bahasa, mantik tidak digunakan mengikut kehendak asal ilmu tersebut. Tujuan pemeringkasan bagi mereka ini adalah bagi memudahkan pelajar untuk mengingat dan menghafal ilmu tersebut.

Ibnu Khaldun berpendapat bahawa, kaedah dan teknik ini adalah antara faktor yang menyebabkan proses PdP rosak dimana penyusun atau penulis buku-buku ini tidak menitikberatkan kemampuan pelajar di mana mereka lebih menumpukan pelajar untuk memahami kemuncak ilmu-ilmu sebelum mempunyai persediaan untuk memahaminya terlebih dahulu. Selain itu, Ibnu Khaldun juga berpendapat teknik ini akan menyebabkan pelajar mengambil waktu yang agak panjang untuk memahami serta mencari perkataan-perkataan yang banyak dan sukar (Al-Na'miy, 1994). Dalam konteks semasa sekarang, pelajar lebih cenderung untuk mengabaikan sesuatu perkataan jika mereka tidak mengetahui maksudnya daripada mereka mencarinya. Keadaan ini akan menyebabkan keberkesan dan keberhasilan dalam menyampaikan sesuatu ilmu itu tergugat dalam konteks pemahaman pelajar. Menurut Ibnu Khaldun lagi, teknik ini tidak sesuai kerana ia tidak dapat membantu untuk membentuk individu yang mempunyai banyak kemampuan dan kemahiran.

2.3.3 Penekanan Ibnu Khaldun dalam penulisan buku teks.

Hasil daripada perbincangan di atas, Ibnu Khaldun menekan beberapa perkara dalam penulisan buku teks yang boleh dijadikan sebagai rujukan. Penekanan dalam penulisan

buku teks menurut Ibnu Khaldun adalah seperti berikut:

- i. Menitikberatkan persediaan dan kemampuan pelajar ketika membina dan menyediakan bahan pengajaran, sejajar dengan pertumbuhan dan kematangan usia pelajar.
- ii. Mengelakkan diri daripada penggunaan perkataan, susunan dan istilah yang sukar untuk difahami oleh pelajar.
- iii. Guru dan pelajar perlu mempunyai buku-buku khusus (buku teks) yang berlainan daripada buku-buku yang ditulis bagi golongan yang membuat pengkhususan.
- iv. Buku-buku sekolah tidak terlalu terikat dengan penggunaan istilah-istilah yang panjang dan tidak terlalu ringkas sehingga sukar memberikan gambaran kepada

2.3.4 Teknik panjang dan teknik ringkas menurut Ibnu Khaldun

Pemanjangan huraian dan penerangan di dalam buku teks yang digunakan boleh menyebabkan pelajar jemu dan bosan, manakala teknik peringkasan pula akan menyebabkan kecacatan pada maksud yang ingin disampaikan sehingga boleh menyebabkan pelajar lemah dan putus asa untuk memahami sesuatu teks tersebut. Oleh itu, Ibnu Khaldun berpendapat penulisan buku teks perlu sederhana dimana ianya tidak dibuat terlalu panjang dan terlalu ringkas serta menitikberatkan cara mudah dan pengulangann yang dapat membantu memahami sesuatu makna dan mengukuhkan

kefahaman pelajar.

Rumusan daripada hasil perbincangan dan perincian yang baik tentang buku teks menerusi perspektif Ibnu Khaldun tersebut menyebabkan penyelidik memilih pandangan ini sebagai rujukan utama dalam penyelidikan ini. Selain itu, perspektif Ibnu Khaldun ini banyak menegaskan tentang kesalahan-kesalahan yang tidak sepatutnya dilakukan dalam penyusunan serta penulisan buku teks dan disertakan kesan dan akibat kepada pelajar jika dilakukan. Oleh itu, sandaran daripada pandangan positif dan negatif Ibnu Khaldun berkaitan buku teks ini adalah sesuai untuk dijadikan sebagai rujukan utama dalam pembinaan bagi item-item soalan yang mana disokong juga dari literatur buku teks dan adaptasi soal selidik daripada kajian lepas.

2.4 Kajian berkaitan

Berikut merupakan antara kajian-kajian lepas yang telah dilaksanakan berkaitan dengan pelaksanaan kurikulum, buku teks dan buku teks Pendidikan Islam di Malaysia.

2.4.1 Kajian Lepas tentang Peranan Buku Teks

Sepertimana kajian yang telah dijalankan oleh Sahandri, Roselan dan Saifuddin (2012), berkaitan dengan penilaian mata pelajaran bagi subjek Bahasa Melayu, Bahasa Inggeris, Matematik, Sains, Sejarah, Kemahiran Hidup, Geografi, dan Pendidikan

Islam, kebanyakan daripada guru masih mengekalkan penggunaan buku teks dalam sesi pengajaran di dalam bilik darjah. Namun demikian, hasil kajian mendapati bahawa peranan buku teks dalam PdP kurang memberi kesan kepada pelajar dan ini menyebabkan pelajar tidak terbuka minda terhadap ilmu pengetahuan. Keputusan hasil kajian ini berlaku pada hampir semua mata pelajaran yang dikaji.

2.4.2 Kajian Lepas tentang Penggunaan Buku Teks

Kajian yang dilakukan oleh Zamri, Mahidin dan Afendi (2011) iaitu berkaitan sikap guru Bahasa Melayu sekolah rendah terhadap penggunaan buku teks Bahasa Melayu mendapati bahawa sikap guru Bahasa Melayu terhadap penggunaan buku teks berada pada tahap sederhana bagi aspek isi kandungan, persembahan serta aktiviti dan latihan.

Bagi aspek bahasa dan istilah menunjukkan sikap penggunaan Buku Teks Bahasa Melayu (BTBM) yang tinggi dalam kalangan guru. Manakala tahap kekerapan penggunaan buku teks menunjukkan tahap penggunaan yang sederhana bagi aktiviti semasa PdP iaitu keseluruhan min bagi konstruk ini adalah 3.63. Oleh itu, dapat disimpulkan bahawa penggunaan buku teks masih tidak mencapai tahap yang memuaskan dalam kalangan guru Bahasa Melayu.

Selain itu, Vijayaletmy dan Selvam (2017) dalam kajian mereka tentang persepsi guru-guru Bahasa Melayu terhadap kekerapan penggunaan buku teks dalam pengajaran di sekolah menengah pula mendapati seramai 44 responden atau 88% daripada 50 guru tidak membaca dan memahami kandungan buku teks dan sebanyak

68% atau 38 responden guru tidak pernah menggunakan buku teks dalam aktiviti pengajarannya di sepanjang kerjayanya sebagai guru. Keadaan ini menggambarkan sikap guru yang tidak berminat membaca, mengkaji dan memahami kandungan serta kesesuaian buku teks merupakan masalah utama pengabaian mereka terhadap buku teks.

Buku teks juga dikatakan sebagai BBM bagi guru-guru di sekolah. Oleh itu kajian yang dilakukan oleh Kamarul Azmi et. al (2011) tentang ‘Amalan Penggunaan Bahan Bantu Mengajar dalam Kalangan Guru Cemerlang Pendidikan Islam Sekolah Menengah di Malaysia’, menjelaskan bahawa guru dilihat lebih selesa menggunakan dua jenis BBM utama dalam pengajaran iaitu kertas edaran mahupun modul dan buku teks. Manakala guru turut menggunakan empat jenis BBM sampingan iaitu komputer dan LCD (*Liquid Crystal Display*), kertas mahjong, buku rujukan dan gambar. Hasil dapatan ini menunjukkan kebergantungan terhadap penggunaan buku teks masih tinggi dalam kalangan GPI Islam di Sekolah Menengah di Malaysia.

2.4.3 Kajian Lepas tentang Kualiti Buku Teks di Malaysia

Terdapat banyak kajian-kajian berkaitan penilaian terhadap buku teks yang telah dilakukan di Malaysia. Kebanyakan daripada kajian berkaitan dengan buku teks dilakukan adalah atas faktor penggunaan buku teks sebagai bahan rujukan utama pelajar dan BBM bagi guru di sekolah. Kebanyakan daripada kajian ini menyentuh tentang kualiti, tahap penggunaan, peranan, cabaran guru, reka bentuk dan sebagainya.

Beberapa kajian lain telah dilakukan oleh pengkaji terdahulu berkaitan buku teks antaranya ialah Nor Azuwan (1997). Beliau telah menjalankan kajian dengan mengambil kira persepsi daripada guru tentang penggunaan buku teks bagi mata pelajaran Bahasa Melayu, Sains, Matematik tingkatan empat dan tingkatan lima. Kajian ini dilakukan dengan menggunakan kaedah analisis kandungan dan soal selidik. Hasil daripada kajian mendapati bahawa buku teks yang dikaji telah berjaya mencernakan aspirasi negara yang berhasrat membentuk generasi yang seimbang dari aspek jasmani, emosi, rohani, intelek selari dengan Falsafah Pendidikan Negara (FPN). Beliau mendapati terdapat ciri-ciri asas dalam pembinaan buku teks seperti unsur-unsur kesepaduan antara pelbagai bidang ilmu, antara ilmu dan bahasa, kurikulum dan kokurikulum serta ilmu dan kemahiran berfikir. Namun, menurut beliau masih terdapat ketidakseimbangan dalam usaha menyatupadukan unsur-unsur tersebut. Dapatan kajian berkaitan peranan buku teks dalam PdP mendapati guru bersetuju bahawa buku teks merupakan sumber penting dalam PdP disamping menjadi penyalur kepada sistem nilai, budaya dan semangat kewarganegaraan. Selain itu, dapatan berkaitan penggunaan buku teks mendapati sesetengah daripada guru berpendapat buku teks tidak sesuai untuk digunakan bagi menggubal soalan peperiksaan. Manakala, hasil dapatan bagi kualiti buku teks pula, guru berpendapat bahawa kualiti buku teks mematuhi sukatan pelajaran, terdapat aktiviti yang merangsang pemikiran pelajar, laras bahasa dan latihan juga seseuai dengan aras kebolehan pelajar.

Kajian oleh Rosmawati (2002) mengenai analisis kandungan buku teks mata pelajaran teras tingkatan lima (KBSM) iaitu berfokus kepada aspek persembahan penulisan mendapati bahawa terdapat ketidakseimbangan dalam pemilihan kaedah alat-alat penulisan. Selain itu, penggunaan kaedah alat-alat penulisan ini turut

menggambarkan kelemahan penyampaiannya dari aspek bahasa sehingga menyebabkan berlakunya kesilapan makna yang boleh menimbulkan kekeliruan kepada pembaca terutamanya pelajar. Buku teks yang dianalisis bagi kajian ini adalah buku teks (KBSM) Bahasa Melayu, Sains, Sejarah, dan Pendidikan Moral tingkatan lima. Hasil daripada dapatan yang beliau lakukan turut menyatakan bahawa masih tidak terdapat kajian analisis kandungan terhadap buku-buku teks bagi mata pelajaran sains tulen seperti Matematik Tambahan, Biologi, Kimia serta buku-buku teks mata pelajaran elektif seperti Ekonomi Rumah Tangga, Geografi dan Pendidikan Islam.

Bagi berdepan dengan era globalisasi dan modenisasi, penggunaan teknologi dalam bidang pendidikan juga dititikberatkan. Oleh itu, kajian berkaitan buku teks yang mengambil kira pendekatan teknologi sebagai bahan sokongan telah dilakukan oleh Mohd Nazri et al (2013). Hasil daripada kajian yang dilaksanakan ini menunjukkan bahawa penekanan kepada penggunaan *QRC* dan portal atau laman sosial buku teks inovasi dan kreativiti buku teks perlulah diberi perhatian. Selain itu, bagi membantu meningkatkan tahap kefahaman sesuatu teks sama ada dalam bentuk gambar sebenar, persembahan visual beserta fakta yang terkini dan padat, penekanan perlu diberikan kepada penggunaan muka surat rangsangan bagi setiap topik. Oleh hal yang sedemikian, jika dilihat dalam konteks buku teks KSSM yang terdapat pada hari ini, penggunaan *QRC* telah diaplikasikan ke dalam pembaharuan buku teks (Maryati, 2019).

Kajian terkini oleh KPM dalam Laporan Tahunan 2017, BBT berkaitan penilaian dan penggunaan buku teks KSSM bagi Tingkatan satu telah dilaksanakan dengan mengambil kira penilaian daripada 1331 guru dan 4887 orang murid tingkatan

satu. Kajian ini dilaksanakan di 146 buah sekolah menengah (SMK, SMKA, SBP & SK, SABK-Dini, SABK-Tahfiz, sekolah seni dan sekolah sukan) di seluruh Malaysia dengan menggunakan kaedah soal selidik menggunakan *Google Forms*. Hasil daripada kajian menerusi penilaian buku teks KSSM mendapati, majoriti murid berpuas hati bagi aspek kandungan, bahasa, aktiviti dan latihan, persembahan, grafik dan kualiti fizikal bagi buku teks KSSM tingkatan satu. Menerusi dapatan positif tersebut membuktikan bahawa buku teks KSSM Tingkatan satu berupaya menterjemahkan DSKP dengan memberi maklumat tambahan kepada murid, menggunakan bahasa yang tepat, mempunyai cadangan aktiviti dan latihan yang membantu pembelajaran serta dipersembahkan dalam bentuk yang teratur dan mempunyai grafik yang berkaitan dengan isi pelajaran. Penilaian murid terhadap tahap penggunaan buku teks untuk pembelajaran di dalam kelas menunjukkan pada tahap yang tinggi (87%). Keadaan ini menjelaskan bahawa buku teks yang dibekalkan oleh pihak KPM merupakan sumber ilmu dan rujukan utama untuk pembelajaran bagi murid. Penilaian buku teks KSSM tingkatan satu oleh guru juga tinggi dan keadaan ini menjelaskan bahawa buku teks KSSM tingkatan satu mempunyai aktiviti dan latihan yang sesuai untuk pelbagai tujuan, dipersembahkan dalam bentuk mesra pengguna, mempunyai grafik yang tepat menyampaikan kandungan dan kualiti fizikalnya adalah berkualiti tinggi. Penilaian terhadap penggunaan buku teks KSSM tingkatan satu sebelum dan semasa pembelajaran dan pemudahcaraan (PdPc) dalam kalangan guru mencatatkan dapatan yang positif dan tinggi terutamanya buku teks digunakan sebagai rujukan utama PdPc (95.2%). Keseluruhan hasil dapatan penilaian dan penggunaan buku teks KSSM tingkatan satu secara umum dalam kalangan murid dan guru ini menunjukkan kepentingan buku teks dalam membantu pelaksanaan PdP di sekolah masih relevan pada masa kini.

2.4.4 Kajian Lepas tentang Pelaksanaan Kurikulum di Malaysia

Perubahan sistem pendidikan negara yang memberi impak kepada perubahan kurikulum turut mempengaruhi transformasi buku teks secara keseluruhan. Oleh itu, kajian-kajian berkaitan perubahan kurikulum dalam pendidikan di Malaysia telah dilakukan oleh Dayana Farzeeha, Cheng dan Mohd Nur Khafiz (2014) dengan menitikberatkan persepsi guru-guru terhadap sistem KBSR dan KSSR. Kajian tinjauan ini dilakukan dari aspek kurikulum, kesediaan guru dan pelaksanaannya. Kajian ini mendapati guru-guru berpendapat pelaksanaan sistem KBSR dan KSSR mempunyai perbezaan dari segi reka bentuknya dimana KBSR berasaskan kepada 3M iaitu membaca, menulis, mengira, manakala KSSR pula berasaskan kepada 6 tunjang iaitu komunikasi, kerohanian, kemanusiaan, perkembangan fizikal dan estetika, Sains dan Teknologi, keterampilan diri dan modular serta kemahiran menaakul. Selain itu, sistem KBSR menggunakan sukatan dan HSP sebagai rujukan kepada guru namun, dalam KSSR, DSKP ditekankan dan penting untuk diberi perhatian bagi melihat perkembangan prestasi murid.

Selain itu, perubahan kurikulum ini bukan berlaku pada sekolah rendah (KBSR-KSSR) sahaja, namun perubahan turut dilakukan terhadap kurikulum bagi sekolah menengah iaitu daripada KBSM kepada KSSM. Impak daripada perubahan ini turut dirasakan oleh semua guru di sekolah dari aspek kurikulum, pedagogi dan pentaksiran. Kajian oleh Norfadhillah & Najihah (2017) yang berkaitan dengan cabaran dalam pengajaran Matematik KSSM mendapati bahawa, guru berdepan dengan cabaran terhadap isi kandungan kurikulum di mana isi kandungan bagi Matematik (KSSM) telah disusun semula. Selain itu, tidak terdapat pengulangan tajuk pembelajaran yang

di ajar di peringkat sekolah rendah dan guru juga berdepan dengan cabaran penggunaan istilah dan laras bahasa yang tinggi dalam KSSM. Perubahan kurikulum juga memberi cabaran dalam aspek pedagogi kepada guru di mana KSSM menekankan pembelajaran secara mendalam melalui pendekatan PDPC berasaskan KBAT. Selain itu, guru berdepan dengan bentuk pentaksiran baharu dimana guru perlu mentaksir sejauh mana murid menguasai SP berdasarkan kepada SPI yang ditetapkan.

2.4.5 Kajian Lepas tentang Buku Teks Pendidikan Islam

Dalam konteks yang lebih kecil, penggunaan buku teks Pendidikan Islam dalam PdP dilihat penting dan dominan dalam kalangan guru serta pelajar. Perkara ini turut diakui oleh Kamarul Azmi et al (2011) dalam kajiannya yang mengatakan guru lebih selesa menggunakan buku teks sebagai bahan bantu mengajar utama di dalam bilik darjah. Kenyataan ini juga turut disokong oleh kajian oleh Ab. Halim et al. (2004), dimana beliau mendapati bahawa majoriti GPI menjadikan buku teks sebagai salah satu BBM dan rujukan utama dalam sesi PdP.

Buku teks Pendidikan Islam berfungsi sebagai sumber untuk menyampai dan memperoleh maklumat atau ilmu pelbagai pengetahuan seperti Tilawah al-Quran, Sirah Hadis, Feqah, Aqidah serta Akhlak Islamiah dan ianya dicetak dalam tulisan Jawi. Oleh itu, bagi merealisasikan hasrat KPM untuk menghasilkan buku teks Pendidikan Islam yang berkualiti, Unit Pendidikan Islam di bawah Sektor Penerbitan Sekolah Menengah, BBT KPM telah diamanah untuk menterjemah dan mentafsir dokumen kurikulum bagi

pembinaan panduan penulisan buku teks mata pelajaran dalam bidang Pendidikan Islam dan Bahasa Arab (Laporan Tahunan 2017, BBT).

Perbezaan penulisan bagi buku teks untuk setiap mata pelajaran dengan mata pelajaran Pendidikan Islam dapat dibezakan menerusi penerbitan teks yang digunakan iaitu jawi. Sejarah pendidikan di Malaysia telah menunjukkan bahawa Pendidikan Islam diajar melalui pelbagai cara dengan menggunakan buku-buku atau teks-teks yang ditulis dalam tulisan jawi (Nik Rosila 2007). Selain itu, Ahmad (2011) mengatakan bahawa pengekal tradisi penulisan sebenar ilmu Islam menerusi penulisan buku teks Pendidikan Islam adalah sangat perlu. Terdapat beberapa kajian berkaitan dengan buku teks Pendidikan Islam yang telah dibuat oleh beberapa orang pengkaji yang melibatkan buku teks KBSM dan KSSM Pendidikan Islam.

Kajian lepas tentang buku teks (KBSM) Pendidikan Islam telah dilakukan oleh Sarin Talib (1995) di mana beliau telah melibatkan sejumlah 112 orang GPI daripada 85 buah sekolah menengah di Selangor bagi melaksanakan kajian mengenai persepsi guru terhadap mutu buku teks Pendidikan Islam (KBSM) tingkatan satu. Hasil dapatan daripada kajian beliau memperlihatkan bahawa 75% GPI menggunakan buku teks Pendidikan Islam lebih daripada sekali dalam seminggu dalam pengajaran. Dapatan kajian ini juga mendapati 77% guru bersetuju bahawa kandungan buku teks sesuai dengan para pelajar yang berprestasi tinggi, manakala 76% daripada guru berpendapat buku teks berkenaan tidak sesuai dengan para pelajar yang berada pada tahap rendah. Seterusnya, terdapat 13.0% daripada guru menyatakan terdapat kesilapan fakta dalam kandungan buku tersebut. Keadaan ini menjelaskan buku teks Pendidikan Islam (KBSM) tidak memberi kesan yang mendalam untuk digunakan sebagai bahan

bantu belajar oleh pelajar yang berprestasi rendah.

Selain itu, terdapat beberapa kajian menggunakan kaedah analisis kandungan telah dilakukan oleh beberapa orang pengkaji terhadap buku teks Pendidikan Islam (KBSM). Kajian yang dilakukan oleh Zaharah (1995) memberi penekanan terhadap kemahiran berfikir kritis dalam yang terdapat dalam buku teks pendidikan Islam (KBSM) tingkatan empat dan lima. Hasil daripada kajian beliau mendapati bahawa kebanyakan daripada latihan dan aktiviti dalam buku teks lebih berfokus kepada kemahiran mengumpul dan mengguna maklumat dan diikuti dengan kemahiran membentuk inferensi serta kemahiran membuat keputusan. Namun begitu, tidak terdapat sebarang latihan dan aktiviti dalam buku teks yang mengarah kepada kemahiran membentuk analogi. Selain itu juga, terdapat penekanan yang berbeza terhadap kemahiran berfikir kritis di antara bahagian Tilawah al-Quran dan Ulum Syariah. Kemahiran berfikir kritis dalam latihan dan aktiviti dilihat lebih tinggi bagi buku teks tingkatan empat berbanding tingkatan lima. Disamping itu juga, dapatan daripada kajian ini turut mendapati masih terdapat kelemahan-kelemahan dalam penulisan buku teks (KBSM) Pendidikan Islam, seperti urutan huraian yang tidak selari, skop isi kandungan yang terlalu luas, tidak mempunyai rumusan dalam huraian, arahan bagi latihan dan aktiviti bercorak stereotaip serta aktiviti berbentuk pernyataan dan pengulangan aktiviti dan soalan.

Kemudian kajian analisis kandungan juga turut dilakukan oleh Ahmad Jusoh (1998) terhadap buku teks (KBSM) Pendidikan Islam yang berfokus kepada kualiti buku teks dimana beliau menjelaskan bahawa keseluruhan buku teks Pendidikan Islam (KBSM) bagi tingkatan satu, dua, dan tiga lebih mengutamakan isi pelajaran daripada

bentuk ilustrasi. Penekanan kepada isi pelajaran lebih tinggi di dalam buku teks tingkatan satu dan tiga, manakala ilustrasi lebih bertumpu dalam buku teks tingkatan satu berbanding tingkatan dua. Disamping itu, bagi buku teks tingkatan dua dan tiga lebih mengutamakan isi pelajaran daripada ilustrasi dimana secara keseluruhan kajian ini mendapati penyampaian isi-isi pelajaran lebih banyak menggunakan bentuk penerangan dan esei.

Kajian yang dilakukan oleh Salizah (2009) terhadap para pelajar yang berprestasi rendah berkaitan dengan penggunaan buku teks Pendidikan Islam tingkatan empat pula mendapati bahawa tanggapan para pelajar berprestasi rendah terhadap buku teks KBSM Pendidikan Islam adalah berbeza-beza mengikut kefahaman masing-masing. Namun demikian, majoriti daripada mereka bersetuju bahawa buku teks Pendidikan Islam mengandungi huraian terperinci, lengkap dan jelas (82%), sesuai dijadikan buku rujukan utama murid (72%) dan mengandungi contoh-contoh terkini (62%). Dari aspek kekerapan penggunaan buku teks Pendidikan Islam (KBSM) pula menunjukkan majoriti daripada murid berprestasi rendah menggunakan buku teks Pendidikan Islam (KBSM) untuk membuat perbincangan dengan rakan (72%), mencari isi penting dan jawapan bagi soalan latihan, membuat ulangkaji sebelum peperiksaan dan menambah kemahiran membaca (68%). Namun demikian, hasil daripada kajian ini juga mendapati dapatan daripada soal selidik terhadap pelajar tersebut tidak disokong oleh dua orang GPI dimana mereka berpendapat bahawa kebanyakan daripada murid berprestasi rendah jarang menggunakan buku teks (KBSM) Pendidikan Islam semasa proses PdP di bilik darjah dan hanya sebilangan kecil sahaja yang menggunakannya.

Kajian yang dilakukan oleh Borhan (2010) terhadap buku teks Pendidikan Islam (KBSM) tingkatan satu berfokus kepada tiga aspek utama dalam kajian ini iaitu penggunaan buku teks, faktor penggunaan buku teks, dan penilaian terhadap buku teks. Kajian ini mengambil kira persepsi pelajar dengan melibatkan seramai 250 orang pelajar tingkatan satu dari lima buah daerah di Raub, Pahang. Hasil dapatan terhadap tiga aspek utama yang dibincangkan adalah tinggi. Dapatan daripada kajian ini juga mendapati majoriti pelajar berpencapaian sederhana dari segi pencapaian jawi dan pencapaian Khatam Quran, namun para pelajar bersetuju bahawa buku teks Pendidikan Islam (KBSM) adalah bahan utama untuk membuat rujukan dan ulangkaji. Selain itu, para pelajar turut bersetuju bahawa pengukuhan membaca dan menulis jawi boleh dicapai menerusi penggunaan buku teks ini. Pandangan positif juga diterima dari pelajar tentang penggunaan buku teks bagi pemahaman surah-surah al-Quran dan Hadis Nabi. Antara faktor yang menghasilkan keputusan tersebut termasuklah intipati pembelajaran dan latihan serta penampilan dari segi gaya bahasa dan bentuk penulisan dalam buku tersebut. Namun, pelajar memberi pendapat bahawa maklumat yang terkandung di dalam buku teks adalah hanya sebagai asas kepada pembelajaran dan ianya perlu ditambah dengan maklumat dari rujukan luar juga. Keseluruhan kajian beliau mendapati penggunaan buku teks Pendidikan Islam dalam proses PdP bagi tingkatan satu adalah meluas dalam kalangan pelajar.

Kajian tentang penggunaan buku teks (KBSM) Pendidikan Islam juga turut dilakukan oleh Wan Mariana (2013) dengan menitikberatkan penilaian daripada pelajar sebagai pengguna utama buku teks dalam bilik darjah. Hasil dapatan kajian ini mendapati tahap penggunaan buku teks Pendidikan Islam dalam kalangan pelajar tinggi. Keadaan ini jelas menunjukkan penggunaan buku teks masih relevan pada masa

kini walaupun dengan perkembangan teknologi masa kini yang semakin canggih. Selain itu, hasil dapatan berkaitan penilaian kualiti bagi buku teks (KBSM) Pendidikan Islam dalam aspek isi kandungan mendapati pelajar memberikan respon yang positif dengan memberi penilaian yang baik dan tinggi. Walaupun penilaian pelajar terhadap aspek aktiviti dan latihan agak rendah dan memerlukan kepada penambahbaikan berbanding aspek isi kandungan, namun ianya masih berada pada tahap yang baik. Seterusnya, dari aspek persembahan buku teks, beliau mendapati kualiti persembahan buku teks Pendidikan Islam perlu dipertingkatkan lagi dengan mengambil kira penilaian pelajar yang rendah bagi aspek ini. Penambahbaikan terhadap aspek persembahan bagi buku teks (KBSM) Pendidikan Islam perlu dilakukan bagi menarik minat pelajar untuk menggunakannya dalam proses PdP.

Rahman (2016) iaitu berkaitan dengan interpretasi ilustrasi dalam buku teks Pendidikan Islam (KSSR) Sekolah Rendah. Kajian ini dilakukan dengan menggunakan kaedah temu bual bersama dengan pelajar dan beberapa orang pakar ilustrator. Dapatan kajian beliau menunjukkan ilustrasi dalam buku teks Pendidikan Islam (KSSR) masih terhad dalam aspek jenis, ciri-ciri, fungsi, prinsip rekaan dalam penerbitan, elemen seni reka, dan interpretasi Empat Lapis berdasarkan Teori Semiotik Visual. Perbezaan pendapat dalam kalangan pelajar tentang interpretasi disebabkan oleh silap faham terhadap ilustrasi, pengetahuan serta latar belakang murid yang unik dan berbeza.

Kajian-kajian lepas berkaitan buku teks bagi mata pelajaran Pendidikan Islam dilihat belum dilakukan secara meluas di Malaysia. Hampir keseluruhan kajian tersebut adalah berkaitan dengan penilaian terhadap buku teks (KBSM) dan kebanyakan

daripada pengkaji memilih untuk mendapatkan suara pelajar dalam menilai buku teks berbanding guru. Sehubungan itu, sejajar dengan perubahan kurikulum yang dilakukan dalam sistem pendidikan negara, kajian terhadap penilaian buku teks kurikulum baharu bagi sekolah menengah iaitu KSSM perlu dilaksanakan secara berterusan. Oleh hal yang demikian, keadaan ini menuntut pengkaji menjalankan penyelidikan berkaitan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu dengan menitikberatkan penilaian daripada guru sebagai orang yang berautoriti untuk menilai buku teks. Kajian ini akan dijalankan dengan mengambil kira tiga aspek utama iaitu tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks, penggunaan buku teks dan kualiti buku teks yang berfokus kepada buku teks (KSSM) bagi mata pelajaran Pendidikan Islam tingkatan satu.

2.5 Penutup

Berdasarkan perbincangan daripada hasil analisis kajian-kajian lepas tersebut, dapat dirumuskan bahawa penggunaan buku teks pada masa kini masih relevan sebagai bahan rujukan utama dalam proses PdP di sekolah. Walaupun demikian, penambahbaikan terhadap kekurangan dan kelemahan hasil daripada kajian-kajian tersebut perlulah dititikberatkan dan diambil tindakan yang sewajarnya oleh pihak yang berkepentingan untuk memastikan kualiti buku teks sentiasa dijaga dan berada pada tahap yang baik. Rumusan daripada kajian lepas menuntut agar kualiti dan mutu bahan dalam buku teks bagi semua mata pelajaran perlu dijadikan sebagai asas penulisan buku teks yang berkualiti agar murid dan guru dapat memanfaatkan penggunaannya semaksimum mungkin dalam proses PdP.

BAB 3

METOD KAJIAN

Bab ini menghuraikan secara mendalam metodologi yang digunakan dalam kajian ini. Pengkaji dapat memahami subjek yang dijadikan sebagai sasaran kajian menerusi metodologi kajian yang dilakukan. Oleh itu, antara huraian metodologi bagi kajian ini meliputi aspek reka bentuk kajian, lokasi, populasi dan sampel, instrumen kajian, kesahan dan kebolehpercayaan instrumen kajian dan kaedah penganalisan data. Menurut Kenneth D. Bailey (1992), metodologi ialah falsafah proses penyelidikan.

3.2 Reka bentuk Kajian

Reka bentuk adalah penyediaan sesuatu yang dirancang bagi melaksanakan sesuatu kajian dalam bidang tertentu (Bogdan & Biklen, 1998). Bagaimana cara pengkaji memperoleh maklumat bagi menjawab masalah kajian yang dibina dalam data yang diperlukan tersebut adalah merupakan reka bentuk kajian yang ingin dibuat. Oleh itu, kajian ini menggunakan reka bentuk kajian kuantitatif. Kerlinger (1990) pencarian jawapan bagi persoalan-persoalan penyelidikan adalah merupakan salah satu tujuan menyediakan reka bentuk kajian.

Kajian ini adalah kajian dalam bidang berkaitan buku teks Pendidikan Islam yang memfokuskan kepada komponen (i) Tahap Pengetahuan Guru terhadap Peranan Buku Teks (ii) Penilaian Penggunaan Buku Teks (KSSM) Pendidikan Islam Tingkatan 1 (iii) Kualiti Buku Teks (KSSM) Pendidikan Islam Tingkatan 1. Komponen boleh dihayati secara tersirat dalam FPI di Malaysia iaitu:

Pendidikan Islam adalah suatu usaha berterusan untuk menyampaikan ilmu, kemahiran dan penghayatan Islam berdasarkan al-Qur'an dan al-Sunnah bagi membentuk sikap, kemahiran, keperibadian dan pandangan hidup sebagai hamba Allah yang mempunyai tanggungjawab untuk membangun diri, masyarakat, alam sekitar dan negara ke arah 116 mencapai kebaikan di dunia dan kesejahteraan abadi di akhirat. (Akta Pendidikan Malaysia 1996, hlmn, 11).

Oleh hal yang demikian, kajian tinjauan digunakan bagi mendapatkan data kuantitatif dan menerusi data yang dikumpul ini dapat menjelaskan tentang demografi guru, tahap pengetahuan guru terhadap peranan, penilaian guru terhadap penggunaan, kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu, perbezaan bagi aspek demografi lokasi sekolah dan aspek pengalaman guru dengan kualiti buku teks dan hubungan di antara tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks dengan penggunaan buku teks tersebut. Data kuantitatif diperolehi melalui soal selidik berdasarkan kepada kenyataan daripada Mohamad Najib Abdul Ghafar (1999) dimana menurut beliau juga, kaedah soal selidik adalah merujuk kepada proses penyelidikan dalam satu jangka masa tertentu. Selain itu, Mohd Majid Konting (2005) turut menjelaskan bahawa soal selidik mudah ditadbir dan mudah untuk melakukan penganalisisan jawapan. Kenyataan ini turut disokong oleh Wiersma (2000) yang menyatakan bahawa soal selidik boleh digunakan untuk mengukur sikap atau pendapat dengan apa jua jumlah pembolehubah dalam keadaan yang semulajadi.

3.3 Lokasi Kajian

Kajian ini akan dijalankan di sektor sekolah menengah kerajaan di tiga buah daerah di Negeri Sarawak yang menggunakan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam dalam PdP. Antara daerah yang dipilih bagi pelaksanaan kajian ini adalah Daerah Daro, Daerah Saratok, dan Daerah Sarikei. Pemilihan tiga daerah ini adalah atas faktor pemilihan sekolah yang berlokasi di luar bandar dan bandar di Sarawak. Berikut merupakan jadual spesifikasi umum sekolah yang terlibat berdasarkan tiga daerah yang dipilih:

Jadual 3.1

Lokasi Sekolah mengikut Daerah di Sarawak.

LOKASI	DAERAH	SENARAI SEKOLAH
Sekolah Bandar	Daerah Sarikei	Sekolah Menengah Kebangsaan Sarikei Baru
		Sekolah Menengah Kebangsaan Bandar Sarikei
		Sekolah Menengah Kebangsaan Sg Paoh
		Sekolah Menengah Kebangsaan Tinggi Sarikei
		Sekolah Menengah Kebangsaan St Anthony
Sekolah Luar Bandar	Daerah Daro	Sekolah Menengah Kebangsaan Belawai
		Sekolah Menengah Kebangsaan Semop
		Sekolah Menengah Kebangsaan Matu
		Sekolah Menengah Kebangsaan Toh Puan Datuk Patinggi Hj Normah
	Daerah Saratok	Sekolah Menengah Kebangsaan (BM) Saratok
		Sekolah Menengah Kebangsaan Kabong
		Sekolah Menengah Kebangsaan Saratok
		Sekolah Menengah Kebangsaan Kalaka
		Sekolah Menengah Kebangsaan Agama Saratok

Sumber: Portal Data Terbuka Malaysia, Kementerian Pendidikan.

3.4 Populasi dan Persampelan Kajian

Mohd. Majid Konting (2005) berpandangan bahawa populasi menentukan bidang masalah yang perlu dikaji. Namun, kesukaran melakukan penyelidikan ke atas semua anggota sesuatu populasi menunjukkan pentingnya persampelan, di mana penggunaan sampel sudah dapat untuk memberi gambaran dan maklumat tentang masalah dan fenomena yang berlaku dalam populasi tersebut.

Menurut Noraini (2010) sampel ialah kumpulan yang menjadi sumber informasi yang diperlukan. Penyelidik boleh menggunakan maklumat mengenai sesuatu populasi daripada sebahagian individu yang menganggotai populasi tersebut (Mohd. Majid Konting, 2005). Dalam kajian ini, populasi adalah terdiri daripada guru-guru Pendidikan Islam di tiga Daerah di Sarawak. Jumlah populasi GPI yang telah dikenalpasti bagi tiga Daerah tersebut adalah seramai 52 orang. Oleh itu, sampel bagi kajian ini adalah seramai 50 orang guru. Oleh itu, penyelidik yakin saiz sampel guru yang dipilih adalah sesuai untuk kajian ini kerana jumlah ini melebihi saiz yang dicadangkan oleh Krejcie dan Morgan (1970).

3.5 Instrumen

Kajian ini menggunakan satu instrumen untuk mendapatkan data kuantitatif. Data kuantitatif diperolehi melalui borang soal selidik yang dibahagikan kepada empat bahagian. Borang soal selidik bagi bahagian A adalah untuk mendapatkan maklumat tentang demografi. Manakala bahagian B ialah berkaitan dengan tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks. Kemudian, bahagian C adalah soalan berkaitan dengan penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam Tingkatan 1, manakala bahagian D adalah soalan berkaitan kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam Tingkatan 1. Pembinaan instrumen tersebut adalah berdasarkan kepada panduan asas peranan buku teks oleh KPM, perspektif Ibnu Khaldun sebagai rujukan utama, spesifikasi umum buku teks KSSM Pendidikan Islam, panduan penulisan pakej buku teks Pendidikan Islam dan adaptasi daripada soal selidik kajian lepas yang diubahsuai mengikut kesesuaian rumusan dari literatur buku teks.

3.5.1 Soal Selidik

Soal selidik merupakan instrumen yang selalu digunakan bagi mengukur tingkah laku seseorang dengan pembinaan soalan terbuka, senarai semak atau skala (Mohamad Najib Abdul Ghafar, 1999). Penyelidik membina satu set soal selidik untuk dijawab oleh guru Pendidikan Islam di sekolah. Jenis soal selidik yang digunakan bagi melaksanakan kajian ini adalah soal selidik jawapan dipilih atau dikenali juga sebagai soal selidik berstruktur atau soal selidik tertutup. Kelebihan penggunaan soal selidik jenis ini adalah kerana soal selidik ini mudah untuk ditadbir serta memudahkan responden untuk memilih jawapan (Mohd. Majid Konting, 2005). Selain itu, soal selidik jenis ini juga sesuai digunakan bagi bilangan subjek yang ramai dan tidak memerlukan subjek untuk mempunyai kemahiran membaca dan memahami soalan yang tinggi. Penggunaan soal selidik jawapan dipilih juga memudahkan penyelidik untuk menganalisis jawapan. Hal ini kerana, data-data yang diperolehi menerusi soal selidik ini lebih teratur dan jelas serta penganalisan jawapan juga boleh dilakukan dengan cepat dan berkesan (Mohd. Majid Konting, 2005).

Penyelidik telah memilih untuk menggunakan kaedah pemungutan data bagi soal selidik menerusi skala jawapan jenis Likert lima mata bagi pilihan jawapan kepada responden. Justeru, responden dikehendaki menyatakan jawapan berdasarkan skala dimana responden kajian perlu memilih jawapan paling sesuai dalam skala Likert yang mengandungi lima peringkat merangkumi sangat tidak setuju (STS), tidak setuju (TS), sederhana setuju (SDS), setuju (S) dan sangat setuju (SS). Jadual di bawah menunjukkan lima darjah persetujuan skala Likert.

Jadual 3.2

Skor Skala Likert

Likert	Skala	Singkatan
1	Sangat Tidak Setuju	STS
2	Tidak Setuju	TS
3	Sederhana Setuju	SDS
4	Setuju	S
5	Sangat Setuju	SS

Dalam konteks pembinaan soal selidik bagi kajian ini, penyelidik membahagikan soal selidik kepada empat bahagian dimana bahagian A, bahagian B, bahagian C dan bahagian D. Skala Likert pula hanya digunakan pada bahagian B, bahagian C dan bahagian D sahaja. Pembahagian item bahagian B, C dan D ialah berdasarkan kepada pembolehubah bagi kajian ini iaitu tahap pengetahuan guru tentang peranan, penilaian terhadap penggunaan dan kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu. Dengan berpandukan skala Likert yang diberikan, responden perlu menandakan jawapan mengikut skala dan pilihan jawapan objektif yang telah disediakan. Set soal selidik yang dibina berdasarkan objektif telah dibahagikan kepada 4 bahagian.

i. Bahagian A: Profil responden

Bahagian ini mengandungi 4 item berkaitan dengan maklumat demografi atau latar belakang responden. Bagi borang soal selidik guru, item yang berkaitan adalah mengenai jantina, lokasi sekolah, ikhtisas dan pengalaman mengajar.

ii. Bahagian B, C, dan D: Tahap pengetahuan guru terhadap peranan, penilaian guru terhadap penggunaan dan kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam Tingkatan satu.

Soalan bagi bahagian B, C, D dibina berdasarkan kepada panduan asas peranan buku teks oleh KPM dan teori Ibnu Khaldun, spesifikasi umum buku teks (KSSM) Pendidikan Islam dan panduan penulisan pakej buku teks (KSSM) Pendidikan Islam serta rumusan daripada literatur buku teks oleh penyelidik. Soalan-soalan pada bahagian B dan C dibina adalah berdasarkan kepada peranan buku teks yang telah dinyatakan oleh KPM dan kesesuaian penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam dalam proses PdP masa kini. Manakala, soalan-soalan yang dibina bagi bahagian D iaitu tentang kualiti buku teks pula adalah merangkumi soalan berkaitan aspek-aspek seperti isi kandungan, aktiviti, latihan, persembahan, dan bahasa dan istilah berdasarkan kepada teori Ibnu Khaldun dan rumusan daripada kajian-kajian lepas.

Seterusnya, hasil dapatan dari soal selidik tersebut dianalisa menggunakan perisian *Statistical Package for the Social Science (SPSS) version 23.0* bagi membantu menganalisis data. Skor atau pemarkahan mengikut skala tertentu adalah data kuantitatif yang selalu digunakan dalam menganalisis skor- skor yang diperolehi daripada jawapan subjek berdasarkan soalan- soalan yang disediakan oleh penyelidik. Oleh itu, penggunaan *SPSS* dalam kajian ini memudahkan pengkaji untuk mengetahui korelasi dan kesignifikan jawapan yang diberikan oleh responden.

3.6 Kesahan Instrumen Kajian

Kesahan adalah satu alat pengukuran merujuk kepada sejauh mana alat itu mengukur data yang sepatutnya diukur. Dapatan penyelidikan menjadi tidak bermakna sekiranya alat pengukuran yang digunakan tidak dapat mengukur apa yang alat tersebut sepatutnya ukur (Mohd. Majid Konting, 2005). Bagi kajian ini, kesahan instrumen merujuk kepada kesahan kandungan, kesahan konstruk, kesahan muka dan kesahan hubungan kriteria.

Penentuan bagi kesahan instrumen soal selidik bagi kajian ini menuntut penyelidik untuk membentuk panel rujukan. Panel rujukan dilantik dengan melihat kepakaran panel dalam bidang kajian yang dikaji iaitu mempunyai kebolehan dan pengalaman yang luas dalam bidang Pendidikan Islam, penyelidikan, kurikulum dan buku teks seperti Pegawai BBT Pendidikan Islam daripada KPM, pensyarah-pensyarah dari Institusi Pengajian Tinggi Awam (IPTA) dan guru cemerlang Pendidikan Islam KPM. Satu set dokumen soal selidik yang terdiri daripada konsep, pernyataan dan rujukan yang digunakan dalam membentuk ítem-ítem dalam instrumen telah diedarkan kepada panel rujukan untuk dinilai dan ditambah baik segala apa yang difikirkan berkenaan.

Proses kesahan melibatkan kesemua daripada panel rujukan pakar memberi pandangan dan saranan, teguran dan komen bagi memantapkan lagi ítem-ítem soalan dalam instrumen kajian. Persetujuan panel rujukan dikira dalam bentuk peratus. Ítem-ítem dalam kajian ini mendapat persetujuan antara 80 hingga 100 peratus, hanya beberapa ítem yang tidak mendapat persetujuan daripada panel rujukan dibaiki dengan panduan pakar rujukan yang ditemui. Menurut Abu Bakar (1987) hanya ítem-ítem yang mendapat 80

hingga 100 peratus persetujuan sahaja yang boleh diterima dan dimasukkan dalam instrumen kajian dan boleh diakui bahawa instrumen tersebut mempunyai kesahan kehakiman yang tinggi. Pandangan, teguran dan komen daripada pakar dikutip bagi membuat penambahbaikan kepada item-item soalan dengan membuat pengubahsuaian terhadap penggunaan bahasa, istilah dan struktur ayat supaya lebih jelas, mudah difahami, teratur dan mantap. Proses ini memerlukan penyelidik untuk berjumpa sendiri dengan panel rujukan bagi berbincang dan meningkatkan tahap kesahan bagi item dalam instrumen ini.

3.7 Kajian Rintis

Kajian rintis dilaksanakan bagi menentukan kesahan dan kebolehpercayaan instrumen kajian. Kajian rintis merupakan satu aktiviti yang penting bagi kajian tinjauan (Mohd. Majid Konting, 2005). Kajian rintis juga adalah kajian yang dibuat sebelum kajian sebenar dijalankan dimana ia bertujuan memastikan alat-alat kajian mempunyai kebolehpercayaan dan kesahan yang tinggi serta dapat menyelesaikan masalah-masalah yang mungkin berlaku semasa kajian sebenar dijalankan. Kajian ini boleh dilakukan dengan responden yang mempunyai ciri-ciri yang sama dengan responden sebenar kajian iaitu dari segi demografi atau latar belakang responden (David Lim, Nor Azizah, Saat, Mohd Kidin, Alias & Abdul Razak, 2011). Selepas ujian rintis dijalankan, soal selidik perlu dimurnikan mengikut maklum balas yang diperoleh.

Kajian rintis ini diperlukan kerana mempunyai kepentingan bagi tujuan mengkaji masalah-masalah yang timbul semasa proses sebenar soal selidik dijalankan. Selain itu, menerusi kajian rintis penyelidik juga dapat memastikan ketepatan soal selidik terutama sekali dari sudut kefahaman responden sama ada dari segi bahasa, kandungan, kejelasan dan kepadatan item-item yang terdapat dalam soal selidik tersebut.

Sehubungan itu, satu kajian rintis telah dijalankan dan set soal selidik telah diedarkan menerusi aplikasi *google form* kepada 30 orang guru Pendidikan Islam yang mengajar di Malaysia untuk mendapatkan kebolehpercayaan item-item soal selidik. Guru-guru diberikan masa untuk memberikan maklum balas terhadap item-item soal selidik.

3.8 Kebolehpercayaan Instrumen Kajian

Kebolehpercayaan boleh dibahagikan kepada tiga iaitu kebolehpercayaan kestabilan (*stability*), kesetaraan (*equivalence*) dan ketekalan (*internal consistency*). Namun, dalam konteks kajian ini, kebolehpercayaan sesuatu alat pengukuran boleh ditentukan dengan menggunakan indeks kepercayaan (Mohd. Majid Konting, 2005). Indeks kepercayaan bagi mendapatkan nilai kestabilan dan ketekalan bagi item-item dalam instrumen ini adalah dengan menggunakan nilai *Alpha Cronbach*. Chua (2006) menyatakan bahawa ukuran yang sesuai untuk menentukan pekali kebolehpercayaan bagi alat soal selidik ialah dengan menggunakan *Alpha Cronbach*.

Kebolehpercayaan soal selidik boleh diuji menggunakan *Alpha Croanbach's* dalam perisian *SPSS 23.0*. Nilai kebolehpercayaan ditafsirkan berdasarkan jadual berikut:

Jadual 3.3

Nilai Cronbach Alpha Kebolehpercayaan Instrumen

Nilai Alpha Cronbach	Kebolehpercayaan	Tindakan
0.96 – 1.00	Kurang memuaskan	Konsep dalam item-item instrumen bertindihan. Item-item perlu diubahsuai
0.80 – 0.95	Tinggi dan memuaskan	Item-item sesuai digunakan
0.65 – 0.79	Memuaskan	Item-item boleh digunakan
0.50 – 0.64	Rendah dan kurang memuaskan	Sebilangan item perlu diubahsuai dan ujian kebolehpercayaan dilakukan semula
Di bawah 0.50	Terlalu rendah dan tidak memuaskan	Instrumen tidak sesuai untuk kajian dan semua item dalam instrumen perlu diubahsuai dan ujian kebolehpercayaan dilakukan semula

Sumber: Chua (2006)

Pengumpulan data bagi kajian rintis telah dilaksanakan bagi penentuan nilai *Alpha Cronbach's* untuk setiap pemboleh ubah yang digunakan dalam kajian ini. Nilai *Alpha Cronbach's* untuk 48 item soal selidik bagi kajian rintis adalah seperti dalam jadual 3.4 di bawah.

Jadual 3.4

Kajian Rintis Cronbach Alpha bagi Instrumen Kajian (n = 30)

Pemboleh ubah	Bil. Item	Nilai Cronbach Alpha
Tahap Pengetahuan	8	0.822
Penggunaan Buku Teks (KSSM)	13	0.869
Kualiti Buku Teks (KSSM)	27	0.950
Keseluruhan	48	0.771

Berdasarkan jadual 3.4 di atas jelas menunjukkan bahawa nilai *Alpha Cronbach* bagi instrumen soal selidik guru adalah di antara 0.822 hingga 0.950. Nilai ini merupakan satu nilai yang tinggi dan sangat sesuai digunakan untuk kajian sebenar. Mengikut Nunnally (1976) sekiranya nilai *Alpha Cronbach* item yang dibina sendiri pada aras melebihi 0.6 merupakan satu nilai yang baik. Menurut Mohd Majid (2005) pula menyatakan bahawa nilai *Alpha Cronbach* yang melebihi 0.60 sering digunapakai sebagai indeks kebolehpercayaan dalam sesuatu penyelidikan.

3.9 Prosedur Pengumpulan Data

Bagi meneruskan kajian dan mendapatkan data, borang soal selidik perlu diedarkan di setiap sekolah yang ingin dikaji. Oleh hal yang sedemikian, pengumpulan data dilakukan oleh penyelidik di sekolah-sekolah yang terlibat setelah mendapat kelulusan dan kebenaran dari Institusi Pengajian Siswazah (IPS) dan Fakulti Sains Kemanusiaan (FSK) bagi kelulusan dalam peringkat Universiti. Kelulusan peringkat luar akan melibatkan beberapa organisasi seperti Bahagian Perancangan dan Penyelidikan Dasar Pendidikan (EPRD); Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM), Jabatan Pendidikan Negeri (JPN), Pejabat Pendidikan Daerah (PPD), dan Sekolah-sekolah yang terlibat

dalam pelaksanaan pendidikan. Keadaan ini menuntut penyelidik untuk membuat surat permohonan rasmi bagi mendapatkan kebenaran dan kerjasama secara rasmi dalam pelaksanaan kajian ini. Setelah mendapat kebenaran, penyelidik pergi ke setiap lokasi kajian untuk menjalankan kajian.

Secara keseluruhannya kajian ini berpandukan kepada dua sumber iaitu rujukan data sekunder dan pengumpulan data primer. Penyelidik menggunakan kaedah pengumpulan data utama yang dikenali sebagai data mentah atau primer. Data-data primer yang diperolehi penyelidik ialah menerusi buku-buku ilmiah, jurnal dan tesis yang diperolehi dari perpustakaan Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) dan di beberapa buah Institusi Pendidikan Tinggi (IPT) seperti Universiti Pendidikan Sultan Idris (UPSI), Universiti Malaya (UM), Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM) serta diperolehi daripada koleksi peribadi penulis. Penyelidik juga memanfaatkan teknologi yang sedia ada untuk mendapatkan input dan informasi daripada internet. Selain itu, data primer juga diperolehi daripada hasil jawapan menerusi borang soal selidik yang diedarkan kepada responden. Data primer menerusi soal selidik inilah yang akan membawa kepada analisis data oleh penyelidik untuk mengesahkan sesuatu persoalan yang dikaji. Pada masa yang sama, penyelidik juga menggunakan sumber data sekunder sebagai maklumat tambahan dalam menjalankan penyelidikan.

3.10 Kaedah / Teknik Menganalisis Data

Kesemua data dan maklumat yang telah diperolehi daripada pengedaran borang soal selidik akan disusun dan di analisis terlebih dahulu sebelum mendapat keputusan

objektif kajian seperti yang dikehendaki. Prosedur penganalisan data merupakan satu cara untuk mengumpul, mengolah, menganalisa, menyimpan, dan mengeluarkan data setelah pengkaji memperoleh maklumat daripada soal selidik yang diberikan oleh responden (Mohd Majid, 2009). Data mentah yang diperolehi disemak agar maklumat yang diberikan oleh responden menjawab soal selidik yang diberikan. Data- data yang diperolehi daripada kajian yang dijalankan tidak mempunyai makna jika tidak dianalisis.

Perisian komputer *SPSS 23.0* digunakan untuk menganalisis data kajian. Selain itu, bagi memudahkan pembaca memahami keputusan kajian, perisian *SPSS* juga dimanfaatkan untuk membantu dalam proses penganalisan data yang dikumpul secara statistik serta dapat menyenaraikan hasil analisis tersebut dalam bentuk jadual.

dan analisis inferensi dengan bertujuan penggunaan *SPSS* dalam kajian ini memudahkan pengkaji untuk mengetahui kerelevanan dan kesignifikan jawapan yang diberikan oleh responden.

i. Analisis Deskriptif

Analisis deskriptif digunakan untuk menghuraikan latar belakang responden menerusi soal selidik tinjauan yang meliputi jantina, lokasi sekolah, ikhtisas dan pengalaman mengajar. Statistik yang digunakan ialah kekerapan dan peratusan. Analisis deskriptif juga digunakan untuk menghuraikan dapatan kajian berkaitan dengan tahap pengetahuan guru terhadap peranan, tahap penggunaan dan kualiti buku teks Pendidikan Islam (KSSM) tingkatan satu menerusi

penilaian oleh guru. Statistik yang digunakan adalah kekerapan, peratusan, min, sisihan piawai dan interpretasi min bagi menjawab persoalan kajian. Tahap penilaian terhadap responden mengikut min iaitu tahap tinggi hingga tahap rendah ditentukan berdasarkan jadual 3.5 dibawah:

Jadual 3.5

Penghuraian Data bagi Tahap Penilaian Nilai Min

Min	Tahap Penilaian
0.00 - 2.33	Rendah
2.34 – 3.66	Sederhana
3.67 – 5.00	Tinggi

Sumber: Diubahsuai daripada Mohd Najib (2006)

ii. Analisis Inferensi

Dalam kajian ini, analisis inferensi sebagai analisis lanjutan daripada analisis deskriptif yang menghuraikan pandangan responden secara keseluruhannya. Analisis inferensi statistik digunakan untuk melihat perkaitan yang wujud antara dua pemboleh ubah. Ujian inferensi yang digunakan dalam kajian ini ialah ialah *T-Test* dimana ujian ini dilakukan bagi melihat perbezaan di antara dua atau lebih variabel. Oleh itu, *T-Test* akan digunakan bagi kajian ini untuk mengenalpasti perbezaan bagi konstruk kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam berdasarkan kepada demografi responden iaitu lokasi sekolah dan pengalaman guru. Selain itu, ujian korelasi *Pearson* juga digunakan dalam kajian ini untuk melihat perhubungan samaada signifikan atau tidak signifikan antara dua pemboleh ubah yang berbeza. Oleh itu, kajian ini akan menganalisis ujian korelasi *Pearson* untuk mengenalpasti hubungan di antara tahap

pengetahuan guru terhadap peranan buku teks dengan penilaian terhadap penggunaan buku teks Pendidikan Islam (KSSM) tingkatan satu. Kesemua analisis ini akan menjawab persoalan serta ujian hipotesis kajian. Jadual 3.5 berikut menjadi rujukan penyelidik untuk mengukur nilai pekali korelasi yang dicadangkan oleh Alias Baba (1997).

Jadual 3.6

Aras Kekuatan Nilai Pekali Korelasi (r)

Saiz pekali korelasi (r)	Kekuatan korelasi
0.00 – 0.20	Sangat lemah
0.21 – 0.40	Rendah
0.41 – 0.70	Sederhana
0.71 – 0.90	Tinggi
0.91 – 1.00	Sangat tinggi

Sumber: Alias Baba (1997)

Daripada dapatan analisis tersebut, pengkaji dapat menilai responden yang menjadi sampel kajian tersebut berdasarkan tahap-tahap yang tertentu. Apabila keputusan kajian ini diperoleh, hasil analisis data dipersembahkan dalam bentuk jadual sebagai hasil dapatan kajian untuk rujukan pada masa akan datang.

3.11 Penutup

Secara keseluruhannya, bab ini membincangkan tentang metodologi yang digunakan dalam kajian penilaian guru terhadap buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu. Segala maklumat yang diperolehi akan diproses dan dianalisis berdasarkan

objektif, persoalan serta hipotesis kajian yang telah ditetapkan oleh penyelidik. Oleh itu, cara pemilihan kaedah adalah sangat penting bagi memastikan objektif kajian dapat dicapai dan menjawab persoalan kajian. Berdasarkan analisis yang dibuat tersebut, keputusan akan dapat dikenalpasti dan kemudian penerangan secara terperinci akan dilakukan pada bab seterusnya.

BAB 4

DAPATAN KAJIAN

4.1 Pengenalan

Penulisan bab ini memaparkan analisis dapatan kajian untuk menjawab lima persoalan kajian dan tiga hipotesis kajian. Satu set instrumen kajian tentang penilaian terhadap buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu telah digunakan untuk mendapatkan data kajian. Responden yang terlibat adalah seramai 50 orang guru Pendidikan Islam yang mengajar di 14 buah sekolah menengah yang berada di 3 buah daerah di Sarawak. Bagi tujuan itu, semua data yang telah diperolehi dianalisis berdasarkan objektif kajian yang telah dibina dalam bab 1. Dapatan kajian ini menjadi asas kepada perbincangan, cadangan dan kesimpulan terhadap kajian.

4.2 Latar Belakang Responden Kajian

Responden kajian seramai 50 orang guru Pendidikan Islam lelaki dan perempuan dari 14 buah sekolah menengah luar bandar dan bandar dari 3 daerah iaitu Daerah Sarikei, Daerah Saratok, dan Daerah Daro, Sarawak. Profil sampel kajian merujuk kepada latar belakang demografi sampel iaitu jantina, lokasi sekolah, ikhtisas dan pengalaman mengajar guru.

Hasil kajian menunjukkan bahawa seramai 11 orang (22.0%) adalah dari kalangan guru Pendidikan Islam lelaki manakala seramai 39 orang (78.0%) adalah dari kalangan guru Pendidikan Islam perempuan. Ini menunjukkan guru perempuan lebih ramai daripada lelaki.

Profil bagi lokasi sekolah pula menunjukkan sejumlah 12 orang (24.0%) adalah merupakan guru yang mengajar di sekolah menengah di kawasan bandar manakala 38 orang (76.0%) merupakan guru yang mengajar di sekolah menengah yang berada di kawasan luar bandar. Ini menunjukkan jumlah guru yang mengajar di luar bandar lebih ramai daripada guru yang mengajar di bandar. Hal ini juga disebabkan data yang dikumpul lebih banyak melibatkan sekolah menengah yang berada di kawasan luar bandar iaitu melibatkan 9 buah sekolah berbanding 5 buah sekolah menengah yang berada di kawasan bandar.

Analisis profil seterusnya adalah berkaitan dengan kelayakan ikhtisas guru dimana hasil menunjukkan sejumlah 7 orang (14.0%) guru merupakan lepasan daripada

Institusi Pendidikan Guru (IPG), 41 orang (82.0%) guru adalah lepasan daripada Universiti Awam manakala, 2 orang (4.0%) guru adalah lepasan Universiti Swasta. Menerusi data tersebut dapat dirumuskan bahawa kebanyakan daripada guru pendidikan Islam yang mengajar di sekolah menengah adalah mempunyai kelayakan ikhtisas iaitu merupakan lepasan daripada Universiti Awam. Namun begitu, masih ada beberapa orang guru yang berkhidmat di sekolah menengah merupakan lepasan daripada IPG dan Universiti Swasta.

Melihat daripada hasil analisis bagi profil pengalaman mengajar guru pula menunjukkan sejumlah 33 orang (66.0%) guru mempunyai pengalaman mengajar kurang daripada 8 tahun, 12 orang (24.0%) guru berpengalaman mengajar kurang daripada 16 tahun, masing-masing dengan 2 orang (4.0 %) mengajar kurang daripada 22 tahun dan 26 tahun, manakala 1 orang (2.0 %) mempunyai pengalaman mengajar selama lebih daripada 27 tahun. Menerusi nilai tersebut, dapat dirumuskan ramai dikalangan guru pendidikan Islam yang mengajar di 3 buah daerah yang dikaji melibatkan 14 buah sekolah secara keseluruhannya hanya mempunyai pengalaman mengajar kurang daripada 8 tahun manakala hanya 1 orang guru sahaja yang mempunyai pengalaman mengajar lebih daripada 27 tahun. Jadual 4.1 berikut menunjukkan data latar belakang guru berkaitan dengan sampel kajian.

Jadual 4.1

Profil sampel kajian berdasarkan jantina, lokasi sekolah, ikhtisas dan pengalaman mengajar guru

Item	Frekuensi (f)	Peratus (%)
Jantina		
Lelaki	11	22.0
Perempuan	39	78.0
Lokasi Sekolah		
Bandar	12	24.0
Luar Bandar	38	76.0
Ikhtisas		
IPG	7	14.0
Universiti Awam	41	82.0
Universiti Swasta	2	4.0
Pengalaman Mengajar		
Kurang 8 Tahun	33	66.0
Kurang 16 Tahun	12	24.0
Kurang 22 Tahun	2	4.0
Kurang 26 Tahun	2	4.0
Lebih 27 Tahun	1	2.0
N=50		

4.3 Analisis Deskriptif

Analisis deskriptif dibuat bagi menjawab persoalan kajian 1, 2 dan 3. Berikut merupakan hasil daripada analisis yang telah dibuat bagi setiap persoalan tersebut.

Persoalan Kajian 1: Apakah tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam.

Jadual 4.2 menunjukkan analisis taburan min, sisihan piawai dan tahap yang dicapai oleh skor min bagi setiap pernyataan item mengenai tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam.

Berdasarkan skor min dalam jadual 4.2, dapatan kajian mencatatkan interpretasi min adalah pada tahap tinggi secara keseluruhannya untuk tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam dengan nilai (min = 4.42, sp = 0.47). Nilai min tertinggi adalah pada item B3 “penggunaan buku teks dapat memudahkan pelaksanaan PdP” iaitu dengan nilai (min = 4.62, sp = 0.49) iaitu seramai 31 orang (62.0%) sangat setuju dan 19 orang (38.0%) setuju, manakala tidak ada responden yang memilih skala sangat tidak setuju, tidak setuju dan sederhana setuju dengan item berkenaan.

Seterusnya, nilai min yang kedua tertinggi yang didapati menerusi jawapan responden adalah pada item B2 “guru perlu menjadikan buku teks sebagai bahan utama PdP” dengan nilai (min = 4.58, sp = 0.78). Bagi item ini, seramai 36 orang (72.0%) sangat setuju, 9 orang (18.0%) setuju manakala seramai 3 orang (6.0%) sederhana setuju akan hal tersebut. Namun demikian, seramai 2 orang (4.6%) tidak setuju dan tidak ada responden yang memilih skala sangat tidak setuju akan pernyataan tersebut.

Kemudian bagi item B1 “guru perlu merujuk buku teks setiap kali mengajar” mendapat skor min sebanyak ($\min = 4.48$, $sp = 0.78$). Seramai 31 orang (62.0%) memilih skala sangat setuju, 14 orang (28.0%) mengatakan setuju dan 3 orang (6.0%) pula memilih skala sederhana setuju dan 2 orang (4.0%) memilih tidak setuju untuk item tersebut.

Seterusnya, item B4 “saya tahu latihan dan aktiviti yang terdapat di dalam buku teks (KSSM) Pendidikan Islam berkaitan dengan tajuk yang dipelajari” menunjukkan nilai min pada tahap yang tinggi iaitu dengan ($\min = 4.48$, $sp = 0.58$). Bagi item ini, seramai 26 orang (52.0%) sangat setuju, 22 orang (44.0%) setuju manakala seramai 2 orang (4.0%) sederhana setuju akan hal tersebut. Namun demikian, tidak ada responden yang tidak setuju dan sangat tidak setuju akan pernyataan tersebut. Dapatan ini menunjukkan semua guru mengetahui bahawa buku teks (KSSM) Pendidikan Islam mempunyai latihan yang berkaitan dengan tajuk yang dipelajari.

Bagi item B8 “penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam mampu membantu menerapkan nilai-nilai murni dalam kalangan murid” mendapat skor min sebanyak ($\min = 4.40$, $sp = 0.63$). Seramai 24 orang (48.0%) memilih skala sangat setuju, 22 orang (44.0%) mengatakan setuju dan 4 orang (8.0%) pula memilih skala sederhana setuju. Tidak ada responden yang tidak setuju dan sangat tidak setuju untuk item tersebut.

Kemudian, bagi item B5, “saya tahu buku teks (KSSM) Pendidikan Islam mampu membantu menerapkan nilai perpaduan kaum murid” mendapat skor min sebanyak ($\min = 4.32$, $sp = 0.76$). Seramai 22 orang (44.0%) memilih skala sangat setuju,

24 orang (48.0%) mengatakan setuju dan 3 orang (6.0%) pula memilih skala sederhana setuju manakala 1 orang (2.0 %) responden yang tidak setuju dan tidak ada responden yang sangat tidak setuju dengan item tersebut.

Item seterusnya iaitu B7 “buku teks (KSSM) Pendidikan Islam mampu membantu murid menerapkan kemahiran Pembelajaran Abad ke-21” mendapat skor min sebanyak (min= 4.26, sp= 0.69). Seramai 20 orang (40.0%) memilih skala sangat setuju, 23 orang (46.0%) mengatakan setuju dan 7 orang (14.0%) pula memilih skala sederhana setuju dan tidak ada responden yang memilih skala tidak setuju dan sangat tidak setuju untuk item tersebut.

Item terakhir adalah pada item B6 “penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam mampu membantu meningkatkan kemahiran berfikir murid”, iaitu dengan nilai skor min pada (min= 4.22, sp= 0.70). Seramai 19 orang (38.0%) sangat setuju, 23 orang (46.0%) setuju dan 8 orang (16.0%) sederhana setuju dengan pernyataan tersebut. Namun begitu, tidak ada responden yang memilih skala tidak setuju dan sangat tidak setuju kerana mereka mengetahui penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam mampu untuk meningkatkan kemahiran berfikir murid.

Kesimpulannya, dapatan keseluruhan bagi tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam berada pada tahap yang tinggi menunjukkan bahawa guru cakna dan telah mendapat pendedahan awal berkaitan buku teks terkini yang digunapakai disekolah. Hal ini adalah kerana, setiap perubahan yang dibawa dalam pembaharuan kurikulum yang turut melibatkan buku teks sebagai sumber rujukan PdP mempunyai objektif yang ingin dicapai oleh pihak KPM iaitu

kebergantungan kepada pengguna iaitu dalam konteks kajian ini guru yang membantu untuk menyampaikan ilmu kepada pelajar menerusi PdP.

Jadual 4.2

Taburan min, kekerapan, peratusan dan sisihan piawai bagi Tahap Pengetahuan Guru terhadap Peranan Buku Teks (KSSM) Pendidikan Islam.

Bil	Item	Kekerapan & Peratus (N=50)					Min	SP	Interpretasi
		STS	TS	SDS	S	SS			
B1	Guru perlu merujuk buku teks setiap kali mengajar	0 (0.00)	2 (4.0)	3 (6.0)	14 (28.0)	31 (62.0)	4.48	0.78	Tinggi
B2	Guru perlu menjadikan buku teks sebagai bahan utama pengajaran dan pembelajaran (PdP)	0 (0.00)	2 (4.0)	3 (6.0)	9 (18.0)	36 (72.0)	4.58	0.78	Tinggi
B3	Penggunaan buku teks dapat memudahkan pelaksanaan pengajaran dan pembelajaran	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	19 (38.0)	31 (62.0)	4.62	0.49	Tinggi
B4	Saya tahu latihan dan aktiviti yang terdapat di dalam buku teks (KSSM) Pendidikan Islam berkaitan dengan tajuk yang dipelajari	0 (0.00)	0 (0.00)	2 (4.0)	22 (44.0)	26 (52.0)	4.48	0.58	Tinggi
B5	Saya tahu buku teks (KSSM) Pendidikan Islam mampu membantu menerapkan nilai perpaduan kaum murid	0 (0.00)	1 (2.0)	3 (6.0)	24 (48.0)	22 (44.0)	4.32	0.76	Tinggi

(bersambung)

Jadual 4.2 (sambungan)

Bil	Item	Kekerapan & Peratus (N=50)					Min	SP	Interpretasi
		STS	TS	SDS	S	SS			
B6	Penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam mampu membantu meningkatkan kemahiran berfikir murid	0 (0.00)	0 (0.00)	8 (16.0)	23 (46.0)	19 (38.0)	4.22	0.70	Tinggi
B7	Buku teks (KSSM) Pendidikan Islam mampu membantu murid menerapkan kemahiran Pembelajaran Abad ke-21	0 (0.00)	0 (0.00)	7 (14.0)	23 (46.0)	20 (40.0)	4.26	0.69	Tinggi
B8	Penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam mampu membantu menerapkan nilai-nilai murni dalam kalangan murid	0 (0.00)	0 (0.00)	4 (8.0)	22 (44.0)	24 (48.0)	4.40	0.63	Tinggi
MIN KESELURUHAN							4.42	0.47	Tinggi

Persoalan Kajian 2: Apakah penilaian guru terhadap tahap penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam.

Jadual 4.3 menunjukkan analisis taburan min, sisihan piawai dan tahap yang dicapai oleh skor min bagi setiap pernyataan item mengenai penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu. Seramai 50 orang responden daripada 14 buah sekolah menengah yang berlokasi di kawasan Daerah Sarikei, Daerah Saratok dan Daerah Daro, Sarawak memberi maklum balas terhadap item- item penilaian penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam.

Berdasarkan skor min dalam jadual 4.3, dapatan kajian mencatatkan interpretasi min adalah pada tahap tinggi secara keseluruhannya untuk penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam dengan nilai ($\text{min} = 4.28$, $\text{sp} = 0.45$). Nilai min tertinggi adalah pada item C6 iaitu “buku teks (KSSM) merupakan bahan rujukan utama saya semasa mengajar” iaitu dengan ($\text{min} = 4.74$, $\text{sp} = 0.44$) iaitu seramai 37 orang (74.0%) sangat setuju, 13 orang (26.0%) setuju dan tidak ada responden yang memilih skala sederhana setuju, tidak setuju dan sangat tidak setuju. Dapatan ini menunjukkan semua guru bersetuju bahawa buku teks (KSSM) Pendidikan Islam dijadikan sebagai bahan rujukan utama ketika mengajar.

Seterusnya, nilai min yang kedua tertinggi adalah pada item C1 iaitu “saya menggunakan buku teks Pendidikan Islam (KSSM) Tingkatan Satu untuk membuat Rancangan Pengajaran Harian” dengan nilai ($\text{min} = 4.44$, $\text{sp} = 0.64$). Bagi item ini, seramai 26 orang (52.0%) sangat setuju, 20 orang (40.0%) setuju manakala seramai 4 orang (8.0%) sederhana setuju akan hal tersebut. Namun demikian, tidak ada responden yang memilih skala tidak setuju dan sangat tidak setuju terhadap item tersebut. Hal ini menunjukkan majoriti guru membuat rancangan pengajaran harian dengan merujuk kepada buku teks (KSSM) Pendidikan Islam.

Kemudian bagi item C3 “saya berusaha menghabiskan semua bahan di dalam buku teks (KSSM) dalam tempoh setahun sesi PdP” mendapat skor min sebanyak ($\text{min} = 4.44$, $\text{sp} = 0.61$). Seramai 25 orang (50.0%) memilih skala sangat setuju, 22 orang (44.0%) mengatakan setuju dan 3 orang (6.0%) pula memilih skala sederhana setuju. Namun demikian, tidak ada responden memilih skala tidak setuju dan sangat tidak setuju. Dapatan tersebut menunjukkan majoriti responden iaitu guru berusaha untuk

menghabiskan semua bahan di dalam buku teks untuk dipelajari dalam tempoh setahun sesi PdP.

Seterusnya, item C5 iaitu “saya menggubal soalan formatif dan sumatif berdasarkan buku teks (KSSM)” menunjukkan skor nilai ($\text{min} = 4.36$, $\text{sp} = 0.63$). Bagi item ini, seramai 22 orang (44.0%) sangat setuju, 24 orang (48.0%) setuju, manakala seramai 2 orang (4.0%) sederhana setuju akan hal tersebut. Namun demikian, tidak ada responden memilih skala tidak setuju dan sangat tidak setuju bagi item ini. Dapatan ini menunjukkan buku teks (KSSM) turut digunakan oleh guru bagi menggubal soalan formatif dan sumatif.

Item C4 “saya memanfaatkan aktiviti dan latihan yang terdapat dalam buku teks (KSSM)” iaitu dengan nilai ($\text{min} = 4.32$, $\text{sp} = 0.62$). Seramai 20 orang (40.0%) sangat setuju, 26 orang (52.0%) setuju, 2 orang (4.0%) sederhana setuju dengan pernyataan tersebut. Namun begitu, tidak terdapat responden yang memilih skala tidak setuju dan sangat tidak setuju. Oleh itu, dapatan kajian menyimpulkan bahawa majoriti guru memanfaatkan aktiviti dan latihan yang terdapat dalam buku teks (KSSM) tersebut.

Kemudian, item C13 iaitu “saya menggunakan buku teks (KSSM) untuk membantu pelajar menerapkan elemen nilai-nilai murni” menunjukkan skor nilai ($\text{min} = 4.28$, $\text{sp} = 0.64$). Bagi item ini, seramai 19 orang (38.0%) sangat setuju, 26 orang (52.0%) setuju, manakala seramai 5 orang (10.0%) sederhana setuju akan hal tersebut. Namun demikian, tidak ada responden memilih skala tidak setuju dan sangat tidak setuju bagi item ini. Dapatan ini menunjukkan semua guru bersetuju buku teks (KSSM) juga digunakan bagi menerapkan elemen nilai-nilai murni kepada pelajar.

Item seterusnya adalah item bagi C10 “saya menggunakan buku teks (KSSM) untuk menerapkan kemahiran Pembelajaran Abad ke-21 kepada murid” yang menunjukkan nilai min iaitu ($\min = 4.28$, $sp = 0.70$). Bagi item ini, seramai 21 orang (42.0%) sangat setuju, 22 orang (44.0%) setuju manakala seramai 7 orang (14.0%) sederhana setuju akan hal tersebut. Namun demikian, tidak ada responden yang memilih skala tidak setuju dan sangat tidak setuju terhadap item tersebut. Hal ini menunjukkan majoriti guru menggunakan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam untuk menerapkan kemahiran pembelajaran abad ke 21.

Kemudian bagi item C9 “saya menggunakan buku teks (KSSM) untuk meningkatkan tahap kemahiran berfikir murid” mendapat skor min sebanyak ($\min = 4.26$, $sp = 0.72$). Seramai 20 orang (40.0%) memilih skala sangat setuju, 24 orang (48.0%) mengatakan setuju dan 5 orang (10.0%) pula memilih skala sederhana setuju. Namun demikian, hanya 1 orang (2.0%) yang memilih skala tidak setuju manakala tidak ada responden memilih skala sangat tidak setuju. Dapatan tersebut menunjukkan majoriti responden iaitu menggunakan buku teks (KSSM) untuk meningkatkan tahap kemahiran berfikir murid.

Item C8 “saya memerlukan buku rujukan lain untuk mengajar selain daripada buku teks (KSSM)” menunjukkan skor bagi nilai ($\min = 4.22$, $sp = 0.95$). Seramai 23 orang (46.0%) sangat setuju, 19 orang (38.0%) setuju, 6 orang (12.0%) sederhana setuju dengan pernyataan tersebut. Namun begitu, 2 orang (4.0%) memilih skala tidak setuju manakala tidak ada responden yang memilih skala sangat tidak setuju. Oleh itu, dapatan kajian menyimpulkan bahawa majoriti guru bersetuju masih memerlukan buku rujukan lain untuk dijadikan sebagai bahan mengajar.

Kemudian, item C11 iaitu “Saya menggunakan buku teks (KSSM) untuk menerapkan tahap perpaduan kaum dalam kalangan murid” menunjukkan skor nilai (min= 4.22, sp= 0.73). Bagi item ini, seramai 20 orang (40.0%) sangat setuju, 21 orang (42.0%) setuju, manakala seramai 9 orang (18.0%) sederhana setuju akan hal tersebut. Namun demikian, tidak ada responden memilih skala tidak setuju dan sangat tidak setuju bagi item ini. Dapatan ini menunjukkan semua guru bersetuju buku teks (KSSM) dapat digunakan bagi menerapkan tahap perpaduan kaum dalam kalangan murid.

Item C2 iaitu “saya menggunakan bahan di dalam buku teks (KSSM) untuk menghasilkan alat bantu mengajar yang menarik” menunjukkan skor nilai (min= 4.18, sp= 0.72). Bagi item ini, seramai 17 orang (34.0%) sangat setuju, 26 orang (52.0%) setuju, manakala seramai 6 orang (12.0%) sederhana setuju akan hal tersebut. Namun demikian, hanya 1 orang (2.0%) responden memilih skala tidak setuju dan tidak ada responden yang memilih skala sangat tidak setuju bagi item ini.

Nilai skor bagi item C12 iaitu “saya menggunakan buku teks (KSSM) untuk meningkatkan semangat patriotisme dalam kalangan murid” menunjukkan nilai (min= 4.04, sp= 0.72). Seramai 14 orang (28.0%) sangat setuju, 24 orang (48.0%) setuju, 12 orang (24.0%) sederhana setuju dengan pernyataan tersebut. Namun begitu, tidak terdapat responden yang memilih skala tidak setuju dan sangat tidak setuju.

Item terakhir adalah C7 “saya sukar untuk mengajar jika murid tidak membawa buku teks (KSSM)” menunjukkan nilai (min= 3.86, sp= 0.92). Seramai 14 orang (28.0%) sangat setuju, 19 orang (38.0%) setuju, 13 orang (26.0%) sederhana setuju dengan pernyataan tersebut. Namun begitu, 4 orang (8.0%) memilih skala tidak setuju

manakala tidak terdapat responden yang memilih skala sangat tidak setuju bagi pernyataan tersebut. Dapatan ini menunjukkan majoriti guru sukar untuk mengajar jika murid tidak membawa buku teks (KSSM) ke sekolah.

Secara kesimpulannya, tahap penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam dalam kalangan guru dilihat mencapai tahap interpretasi yang tinggi. Keadaan ini menggambarkan majoriti guru Pendidikan Islam memanfaatkan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam yang terkini ini sebagai bahan bantu mengajar di sekolah.

Jadual 4.3

Taburan min, kekerapan, peratusan dan sisihan piawai bagi penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam Tingkatan Satu.

Kekerapan & Peratus (N=50)									
Bil	Item	STS	TS	SDS	S	SS	Min	SP	Interpretasi
C1	Saya menggunakan buku teks Pendidikan Islam (KSSM) Tingkatan Satu untuk membuat Rancangan Pengajaran Harian	0 (0.00)	0 (0.00)	4 (8.0)	20 (40.0)	26 (52.0)	4.44	0.64	Tinggi
C2	Saya menggunakan bahan di dalam buku teks (KSSM) untuk menghasilkan alat bantu mengajar yang menarik	0 (0.00)	1 (2.0)	6 (12.0)	26 (52.0)	17 (34.0)	4.18	0.72	Tinggi
C3	Saya berusaha menghabiskan semua bahan di dalam buku teks (KSSM) dalam tempoh setahun sesi pengajaran dan pembelajaran	0 (0.00)	0 (0.00)	3 (6.0)	22 (44.0)	25 (50.0)	4.44	0.61	Tinggi

(bersambung)

Jadual 4.3 (sambungan)

Bil	Item	Kekerapan & Peratus (N=50)					Min	SP	Interpretasi
		STS	TS	SDS	S	SS			
C4	Saya memanfaatkan aktiviti dan latihan yang terdapat dalam buku teks (KSSM)	0 (0.00)	0 (0.00)	2 (4.0)	26 (52.0)	20 (40.0)	4.32	0.62	Tinggi
C5	Saya menggubal soalan formatif dan sumatif berdasarkan buku teks (KSSM)	0 (0.00)	0 (0.00)	4 (8.0)	24 (48.0)	22 (44.0)	4.36	0.63	Tinggi
C6	Buku teks (KSSM) merupakan bahan rujukan utama saya semasa mengajar	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	13 (26.0)	37 (74.0)	4.74	0.44	Tinggi
C7	Saya sukar untuk mengajar jika murid tidak membawa buku teks (KSSM)	0 (0.00)	4 (8.0)	13 (26.0)	19 (38.0)	14 (28.0)	3.86	0.92	Tinggi
C8	Saya memerlukan buku rujukan lain untuk mengajar selain daripada buku teks (KSSM)	0 (0.00)	2 (4.0)	6 (12.0)	19 (38.0)	23 (46.0)	4.22	0.95	Tinggi
C9	Saya menggunakan buku teks (KSSM) untuk meningkatkan tahap kemahiran berfikir murid	0 (0.00)	1 (2.0)	5 (10.0)	24 (48.0)	20 (40.0)	4.26	0.72	Tinggi
C10	Saya menggunakan buku teks (KSSM) untuk menerapkan kemahiran Pembelajaran Abad ke-21 kepada murid	0 (0.00)	0 (0.00)	7 (14.0)	22 (44.0)	21 (42.0)	4.28	0.70	Tinggi
C11	Saya menggunakan buku teks (KSSM) untuk menerapkan tahap perpaduan kaum dalam kalangan murid	0 (0.00)	0 (0.00)	9 (18.0)	21 (42.0)	20 (40.0)	4.22	0.73	Tinggi

(bersambung)

Jadual 4.3 (sambungan)

Bil	Item	Kekerapan & Peratus (N=50)					Min	SP	Interpretasi
		STS	TS	SDS	S	SS			
C12	Saya menggunakan buku teks (KSSM) untuk meningkatkan semangat patriotisme dalam kalangan murid	0 (0.00)	0 (0.00)	12 (24.0)	24 (48.0)	14 (28.0)	4.04	0.72	Tinggi
C13	Saya menggunakan buku teks (KSSM) untuk membantu pelajar menerapkan elemen nilai-nilai murni	0 (0.00)	0 (0.00)	5 (10.0)	26 (52.0)	19 (38.0)	4.28	0.64	Tinggi
MIN KESELURUHAN							4.28	0.45	Tinggi

Persoalan Kajian 3: Apakah penilaian guru terhadap kualiti buku teks (KSSM)

Jadual 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, dan 4.8 menunjukkan analisis taburan min, sisihan piawai dan tahap yang dicapai oleh skor min bagi setiap pernyataan item mengenai penilaian guru terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam dalam aspek isi kandungan, aktiviti, latihan, persembahan, serta bahasa dan istilah. Seramai 50 orang responden daripada 14 buah sekolah menengah yang berlokasi di kawasan Daerah Sarikei, Daerah Saratok dan Daerah Daro, Sarawak memberi maklum balas terhadap item- item penilaian kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu.

Berdasarkan skor min dalam jadual 4.4, dapatan kajian mencatatkan interpretasi min adalah pada tahap yang sederhana secara keseluruhannya bagi aspek isi kandungan dalam penilaian guru terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan

satu dengan nilai ($\text{min} = 3.59$, $\text{sp} = 0.33$). Nilai min tertinggi adalah pada item D1 iaitu “menepati aspek kandungan dalam DSKP” iaitu dengan ($\text{min} = 4.50$, $\text{sp} = 0.54$) iaitu seramai 26 orang (52.0%) sangat setuju, 23 orang (46.0%) setuju dan 1 orang (2.0%) sederhana setuju. Namun demikian, tidak ada responden yang memilih skala tidak setuju dan sangat tidak setuju. Dapatan ini menunjukkan semua guru bersetuju bahawa isi kandungan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam menepati aspek kandungan yang terdapat dalam DSKP.

Seterusnya, nilai min yang kedua tertinggi adalah pada item D6 iaitu “mempunyai maklumat fakta yang tepat” dengan nilai ($\text{min} = 4.42$, $\text{sp} = 0.49$). Bagi item ini, seramai 21 orang (42.0%) sangat setuju dan 29 orang (58.0%) setuju, manakala tidak ada responden yang memilih skala sederhana setuju, tidak setuju dan sangat tidak setuju bagi item tersebut. Hal ini menunjukkan majoriti guru bersetuju bahawa isi kandungan yang terdapat dalam buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu mempunyai maklumat fakta yang tepat.

Kemudian bagi item D3 “mengandungi maklumat yang terkini dan bersifat semasa” mendapat skor min sebanyak ($\text{min} = 4.22$, $\text{sp} = 0.64$). Seramai 17 orang (34.0%) memilih skala sangat setuju, 27 orang (54.0%) mengatakan setuju dan 6 orang (12.0%) pula memilih skala sederhana setuju. Namun demikian, tidak ada responden memilih skala tidak setuju dan sangat tidak setuju. Dapatan tersebut menunjukkan majoriti responden iaitu guru bersetuju bahawa buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan 1 mengandungi maklumat yang terkini dan bersifat semasa.

Seterusnya, item D5 iaitu “mempunyai tahap keterbacaan (*readability*) sesuai dengan peringkat umur murid” menunjukkan skor nilai ($\text{min}= 3.10$, $\text{sp}= 0.76$). Bagi item ini, 1 orang (2.0%) sangat setuju, 14 orang (28.0%) setuju, manakala seramai 24 orang (48.0%) sederhana setuju akan hal tersebut. Namun demikian, 11 orang (22.0%) memilih skala tidak setuju dan tidak ada responden memilih skala sangat tidak setuju bagi item ini. Dapatan ini menunjukkan nilai interpretasi sederhana secara keseluruhannya.

Item D4 iaitu “mempunyai maklumat yang sesuai dengan tahap kebolehan murid” menunjukkan interpretasi sederhana iaitu dengan nilai ($\text{min}= 2.78$, $\text{sp}= 0.70$). Tidak ada responden yang memilih skala setuju, namun seramai 8 orang (16.0%) setuju, 23 orang (46.0%) sederhana setuju dengan pernyataan tersebut. Namun begitu, seramai 19 orang (38.0%) tidak setuju manakala tidak terdapat responden yang memilih skala sangat tidak setuju.

Item terakhir adalah D2 “mengandungi maklumat yang mencukupi sebagai sumber PdP” menunjukkan nilai interpretasi sederhana dan yang terendah diantara item-item lain dimana nilai menunjukkan ($\text{min}= 2.56$, $\text{sp}= 0.67$). Bagi item ini, tidak ada yang memilih skala sangat setuju dan sangat tidak setuju dengan pernyataan ini. Namun begitu, seramai 5 orang (10.0%) setuju, 18 orang (36.0%) sederhana setuju dan 27 orang (54.0%) tidak setuju dengan pernyataan tersebut. Dapatan ini menunjukkan majoriti guru tidak bersetuju bahawa buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu mempunyai maklumat yang cukup untuk dijadikan sebagai sumber PdP.

Menerusi dapatan ini, dapat disimpulkan bahawa aspek isi kandungan bagi buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu perlu untuk diberi perhatian semula oleh pihak KPM bagi mendapat kepuasan pada tahap yang tinggi daripada kalangan guru sebagai orang yang mengguna pakai buku teks di sekolah.

Jadual 4.4

Taburan min, kekerapan, peratusan dan sisihan piawai bagi aspek isi kandungan dalam penilaian guru terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam Tingkatan Satu.

Bil	Item	Kekerapan & Peratus (N=50)					Min	SP	Interpretasi
		STS	TS	SDS	S	SS			
D1	menepati aspek kandungan dalam DSKP	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (2.0)	23 (46.0)	26 (52.0)	4.50	0.54	Tinggi
D2	mengandungi maklumat yang mencukupi sebagai sumber pengajaran dan pembelajaran	0 (0.00)	27 (54.0)	18 (36.0)	5 (10.0)	0 (0.00)	2.56	0.67	Sederhana
D3	mengandungi maklumat yang terkini dan bersifat semasa	0 (0.00)	0 (0.00)	6 (12.0)	27 (54.0)	17 (34.0)	4.22	0.64	Tinggi
D4	mempunyai maklumat yang sesuai dengan tahap kebolehan murid	0 (0.00)	19 (38.0)	23 (46.0)	8 (16.0)	0 (0.00)	2.78	0.70	Sederhana
D5	mempunyai tahap keterbacaan (readability) sesuai dengan peringkat umur murid	0 (0.00)	11 (22.0)	24 (48.0)	14 (28.0)	1 (2.0)	3.10	0.76	Sederhana
D6	mempunyai maklumat fakta yang tepat	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	29 (58.0)	21 (42.0)	4.42	0.49	Tinggi
MIN KESELURUHAN							3.59	0.33	Sederhana

Berdasarkan skor min dalam jadual 4.5, dapatan kajian mencatatkan interpretasi min adalah pada tahap tinggi secara keseluruhannya bagi aspek aktiviti dalam penilaian guru terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu dengan nilai (min = 3.76, sp = 0.35). Nilai min tertinggi adalah pada item D12 iaitu “mempunyai arahan aktiviti yang mudah untuk difahami” iaitu dengan (min = 4.42, sp = 0.53) iaitu seramai 22 orang (44.0%) sangat setuju, 27 orang (54.0%) setuju dan 1 orang (2.0%) sederhana setuju. Namun demikian, tidak ada responden yang memilih skala tidak setuju dan sangat tidak setuju. Dapatan ini menunjukkan semua guru bersetuju bahawa arahan aktiviti yang disediakan di dalam buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu mudah untuk difahami.

Seterusnya, nilai min yang kedua tertinggi adalah pada item D11 iaitu “mempunyai cadangan aktiviti yang mampu merangsang minda murid” dengan nilai (min= 4.28, sp = 0.70). Bagi item ini, seramai 20 orang (40.0%) sangat setuju, 25 orang (50.0%) setuju, dan 4 orang (8.0%) sederhana setuju dengan pernyataan tersebut. Hanya 1 orang (2.0%) yang memilih skala tidak setuju dan tidak ada responden yang memilih skala sangat tidak setuju bagi item tersebut. Hal ini menunjukkan majoriti guru bersetuju bahawa buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu mempunyai aktiviti yang mampu merangsang minda murid.

Kemudian bagi item D10 “membantu meningkatkan kemahiran pembelajaran Abad ke-21” mendapat skor min sebanyak (min= 4.22, sp= 0.67). Seramai 18 orang (36.0%) memilih skala sangat setuju, 25 orang (50.0%) mengatakan setuju dan 7 orang (14.0%) pula memilih skala sederhana setuju. Namun demikian, tidak ada responden memilih skala tidak setuju dan sangat tidak setuju. Dapatan tersebut menunjukkan

majoriti responden iaitu guru bersetuju bahawa aktiviti yang disediakan di dalam buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu dapat membantu meningkatkan kemahiran PAK21.

Seterusnya, item D8 iaitu “menyediakan aktiviti yang menarik” menunjukkan skor nilai ($\text{min}=4.12$, $\text{sp}=0.71$). Bagi item ini, 15 orang (30.0%) sangat setuju, 27 orang (54.0%) setuju, manakala seramai 7 orang (14.0%) sederhana setuju akan hal tersebut. Namun demikian, 1 orang (2.0%) memilih skala tidak setuju dan tidak ada responden memilih skala sangat tidak setuju bagi item ini. Dapatan ini menunjukkan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu menyediakan aktiviti yang menarik.

Item D9 iaitu “sesuai untuk dilaksanakan di dalam kelas” menunjukkan interpretasi sederhana iaitu dengan nilai ($\text{min}=3.04$, $\text{sp}=0.69$). Tidak terdapat responden yang memilih skala setuju dan sangat tidak setuju. Namun begitu, seramai 13 orang (26.0%) setuju, 26 orang (52.0%) sederhana setuju dengan pernyataan tersebut, manakala seramai 11 orang (22.0%) tidak setuju. Dapatan ini menunjukkan walaupun majoriti guru bersetuju aktiviti yang disediakan di dalam buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu mampu untuk dilaksanakan di dalam kelas, namun masih ada juga sesetengah guru yang mengatakan penilaian yang sebaliknya terhadap pernyataan ini.

Item terakhir adalah D7 “menyediakan aktiviti yang mencukupi untuk pengajaran” menunjukkan nilai interpretasi sederhana dan yang terendah diantara item-item lain dimana nilai menunjukkan ($\text{min}=2.50$, $\text{sp}=0.61$). Bagi item ini, tidak ada yang memilih skala sangat setuju dan sangat tidak setuju. Namun begitu, seramai 3

orang (6.0%) memilih skala sederhana setuju, 19 orang (38.0%) tidak setuju dan 28 orang (56.0%) sangat tidak setuju dengan pernyataan tersebut. Dapatan ini menunjukkan majoriti guru tidak bersetuju bahawa buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu menyediakan aktiviti yang mencukupi untuk pengajaran.

Oleh itu, penilaian yang tinggi daripada guru bagi aspek aktiviti ini menyimpulkan bahawa majoriti daripada guru Pendidikan Islam berpuas hati dengan aktiviti yang terkandung di dalam buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu. Namun, beberapa item masih memerlukan kepada penelitian semula kerana masih mendapat penilaian yang sederhana daripada guru.

Jadual 4.5

*Taburan min, kekerapan, peratusan dan sisihan piawai bagi aspek **aktiviti** dalam penilaian guru terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam Tingkatan Satu.*

Kekerapan & Peratus (N=50)									
Bil	Item	STS	TS	SDS	S	SS	Min	SP	Interpretasi
D7	menyediakan aktiviti yang mencukupi untuk pengajaran	28 (56.0)	19 (38.0)	3 (6.0)	0 (0.00)	0 (0.00)	2.50	0.61	Sederhana
D8	menyediakan aktiviti yang menarik	0 (0.00)	1 (2.0)	7 (14.0)	27 (54.0)	15 (30.0)	4.12	0.71	Tinggi
D9	sesuai untuk dilaksanakan di dalam kelas	0 (0.00)	11 (22.0)	26 (52.0)	13 (26.0)	0 (0.00)	3.04	0.69	Sederhana

(bersambung)

Jadual 4.5 (sambungan)

Bil	Item	Kekerapan & Peratus (N=50)					Min	SP	Interpretasi
		STS	TS	SDS	S	SS			
D10	membantu meningkatkan kemahiran pembelajaran ke-21	0 (0.00)	0 (0.00)	7 (14.0)	25 (50.0)	18 (36.0)	4.22	0.67	Tinggi
D11	mempunyai cadangan aktiviti yang mampu merangsang minda murid	0 (0.00)	1 (2.0)	4 (8.0)	25 (50.0)	20 (40.0)	4.28	0.70	Tinggi
D12	mempunyai arahan aktiviti yang mudah untuk difahami	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (2.0)	27 (54.0)	22 (44.0)	4.42	0.53	Tinggi
MIN KESELURUHAN							3.76	0.35	Tinggi

Berdasarkan skor min dalam jadual 4.6, dapatan kajian mencatatkan interpretasi

min adalah pada tahap yang sederhana secara keseluruhannya bagi aspek latihan dalam penilaian guru terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu dengan nilai (min = 3.47, sp = 0.31). Nilai min tertinggi adalah pada item D16 iaitu “mempunyai latihan yang boleh membantu meningkatkan kemahiran berfikir murid” iaitu dengan (min = 4.28, sp = 0.60) iaitu seramai 18 orang (36.0%) sangat setuju, 28 orang (56.0%) setuju dan 4 orang (8.0%) sederhana setuju. Namun demikian, tidak ada responden yang memilih skala tidak setuju dan sangat tidak setuju. Dapatan ini menunjukkan semua guru bersetuju bahawa buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu mempunyai latihan yang boleh membantu meningkatkan kemahiran berfikir murid.

Seterusnya, nilai min yang kedua tertinggi adalah pada item D17 iaitu “menyediakan latihan yang sesuai dengan tajuk pembelajaran” dengan nilai ($\text{min} = 4.24$, $\text{sp} = 0.51$). Bagi item ini, seramai 14 orang (28.0%) sangat setuju, 34 orang (68.0%) setuju, dan 2 orang (2.0%) sederhana setuju dengan pernyataan tersebut. Namun demikian, tidak ada responden yang memilih skala tidak setuju dan sangat tidak setuju bagi item tersebut. Hal ini menunjukkan majoriti guru bersetuju bahawa buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu menyediakan latihan yang sesuai dengan tajuk pembelajaran.

Kemudian bagi item D15 “mempunyai latihan yang sesuai dengan aras kebolehan murid (tingkatan satu)” mendapat skor min sebanyak ($\text{min} = 4.22$, $\text{sp} = 0.54$). Seramai 14 orang (28.0%) memilih skala sangat setuju, 33 orang (66.0%) mengatakan setuju dan 3 orang (6.0%) pula memilih skala sederhana setuju. Namun demikian, tidak ada responden memilih skala tidak setuju dan sangat tidak setuju. Dapatan tersebut menunjukkan majoriti guru bersetuju bahawa latihan yang disediakan di dalam buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu sesuai dengan aras kebolehan murid.

Seterusnya, item D14 iaitu “mempunyai latihan dan soalan yang bercapah/berbeza/menyimpang” menunjukkan nilai interpretasi yang sederhana di mana nilai skor ($\text{min} = 2.36$, $\text{sp} = 0.48$). Bagi item ini, tidak ada responden yang memilih skala sangat setuju, setuju dan sangat tidak setuju. Namun begitu, seramai 18 orang (36.0%) memilih skali sederhana setuju dan 32 orang (64.0%) tidak setuju akan hal tersebut. Dapatan ini menunjukkan majoriti guru tidak bersetuju mengatakan latihan dan soalan yang terdapat dalam buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu bercapah, berbeza mahupun menyimpang.

Item terakhir bagi aspek latihan ini adalah D13 ialah “mempunyai latihan pengukuhan dan pengayaan yang mencukupi” menunjukkan nilai interpretasi yang rendah dimana nilai menunjukkan (min= 2.28, sp= 0.45). Bagi item ini, tidak ada yang memilih skala sangat setuju, setuju dan sangat tidak setuju. Namun begitu, seramai 14 orang (28.0%) memilih skala sederhana setuju, manakala 36 orang (72.0%) tidak setuju dengan pernyataan tersebut. Dapatan ini menunjukkan majoriti guru tidak bersetuju bahawa buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu mempunyai latihan pengukuhan dan pengayaan yang mencukupi.

Hasil dapatan yang menunjukkan penilaian yang sederhana bagi aspek latihan ini menjelaskan bahawa latihan yang terkandung di dalam buku teks (KSSM) Pendidikan Islam perlu untuk diberi perhatian dan penelitian semula oleh pihak KPM.

Jadual 4.6

*Taburan min, kekerapan, peratusan dan sisihan piawai bagi aspek **latihan** dalam penilaian guru terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam Tingkatan Satu.*

Kekerapan & Peratus (N=50)									
Bil	Item	STS	TS	SDS	S	SS	Min	SP	Interpretasi
D13	mempunyai latihan pengukuhan dan pengayaan yang mencukupi	0 (0.00)	36 (72.0)	14 (28.0)	0 (0.00)	0 (0.00)	2.28	0.45	Rendah
D14	mempunyai latihan dan soalan yang bercapah/berbeza/ menyimpang	0 (0.00)	32 (64.0)	18 (36.0)	0 (0.00)	0 (0.00)	2.36	0.48	Sederhana
D15	mempunyai latihan yang sesuai dengan aras kebolehan murid (tingkatan satu)	0 (0.00)	0 (0.00)	3 (6.0)	33 (66.0)	14 (28.0)	4.22	0.54	Tinggi

(bersambung)

Jadual 4.6 (sambungan)

Bil	Item	Kekerapan & Peratus (N=50)					Min	SP	Interpretasi
		STS	TS	SDS	S	SS			
D16	mempunyai latihan yang boleh membantu meningkatkan kemahiran berfikir murid	0 (0.00)	0 (0.00)	4 (8.0)	28 (56.0)	18 (36.0)	4.28	0.60	Tinggi
D17	menyediakan latihan yang sesuai dengan tajuk pembelajaran	0 (0.00)	0 (0.00)	2 (4.0)	34 (68.0)	14 (28.0)	4.24	0.51	Tinggi
MIN KESELURUHAN							3.47	0.31	Sederhana

Berdasarkan skor min dalam jadual 4.7, dapatan kajian mencatatkan interpretasi min adalah pada tahap tinggi secara keseluruhannya bagi aspek persembahan dalam penilaian guru terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu dengan nilai (min = 4.40, sp = 0.48). Nilai min tertinggi adalah pada item D22 iaitu “menggunakan warna yang sesuai” iaitu dengan (min = 4.46, sp = 0.54) iaitu seramai 24 orang (48.0%) sangat setuju, 25 orang (50.0%) setuju dan 1 orang (2.0%) sederhana setuju. Namun demikian, tidak ada responden yang memilih skala tidak setuju dan sangat tidak setuju. Dapatan ini menunjukkan semua guru bersetuju bahawa warna yang sesuai dipersembahkan oleh buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu.

Seterusnya, nilai min yang kedua tertinggi adalah pada item D18 iaitu “mempunyai bab atau bahagian-bahagian yang disusun mengikut urutan yang wajar” dengan nilai (min= 4.42, sp = 0.57). Bagi item ini, seramai 23 orang (46.0%) sangat setuju, 25 orang (50.0%) setuju, dan 2 orang (2.0%) sederhana setuju dengan

pernyataan tersebut. Namun demikian, tidak ada responden yang memilih skala tidak setuju dan sangat tidak setuju bagi item tersebut. Hal ini menunjukkan majoriti guru bersetuju bahawa buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu mempunyai bab atau bahagian-bahagian yang disusun mengikut urutan yang wajar.

Kemudian bagi item D20 “menggunakan tipografi (jenis huruf dan saiz huruf) yang jelas, sesuai, dan menarik” mendapat skor min sebanyak ($\min = 4.40$, $sp = 0.63$). Seramai 24 orang (48.0%) memilih skala sangat setuju, 22 orang (44.0%) mengatakan setuju dan 4 orang (8.0%) pula memilih skala sederhana setuju. Namun demikian, tidak ada responden memilih skala tidak setuju dan sangat tidak setuju. Dapatan tersebut menunjukkan majoriti responden iaitu guru bersetuju bahawa tipografi (jenis huruf dan saiz huruf) di dalam buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan yang digunakan

Seterusnya, item D19 iaitu “menggunakan ilustrasi, rajah, dan jadual (Grafik) yang sesuai dan menarik” menunjukkan nilai skor ($\min = 4.38$, $sp = 0.69$). Bagi item ini, tidak ada responden yang memilih skala tidak setuju. Namun begitu, seramai 24 orang (48.0%) memilih skala sangat setuju, 22 orang (44.0%) setuju dan 3 orang (6.0%) sederhana setuju, manakala 1 orang (2.0%) sangat tidak setuju akan pernyataan tersebut. Dapatan ini menunjukkan majoriti guru bersetuju bahawa buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan menggunakan ilustrasi, rajah, dan jadual (Grafik) yang sesuai dan menarik.

Item terakhir bagi aspek persembahan ini adalah D21 ialah “mempunyai reka bentuk kulit buku menarik” menunjukkan nilai interpretasi yang tinggi namun paling

rendah berbanding item-item yang lain dimana nilai skor menunjukkan (min= 4.34, sp= 0.62). Bagi item ini, tidak ada yang memilih skala tidak setuju dan sangat tidak setuju. Dapatan menunjukkan seramai 21 orang (42.0%) memilih skala sangat setuju, 25 (50.0%) setuju manakala 4 orang (8.0%) sederhana setuju dengan pernyataan tersebut. Dapatan ini menunjukkan majoriti guru bersetuju bahawa buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu mempunyai reka bentuk kulit buku yang menarik.

Secara kesimpulannya, aspek persembahan mendapat penilaian yang tinggi daripada guru Pendidikan Islam dimana keadaan ini menjelaskan bahawa guru sangat berpuas hati dengan persembahan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam yang digunapakai kini.

Jadual 4.7

*Taburan min, kekerapan, peratusan dan sisihan piawai bagi aspek **persembahan** dalam penilaian guru terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam Tingkatan Satu.*

Bil	Item	Kekerapan & Peratus (N=50)					Min	SP	Interpretasi
		STS	TS	SDS	S	SS			
D18	mempunyai bab atau bahagian-bahagian yang disusun mengikut urutan yang wajar	0 (0.00)	0 (0.00)	2 (4.0)	25 (50.0)	23 (46.0)	4.42	0.57	Tinggi
D19	menggunakan ilustrasi, rajah, dan jadual (Grafik) yang sesuai dan menarik	1 (2.0)	0 (0.00)	3 (6.0)	22 (44.0)	24 (48.0)	4.38	0.69	Tinggi
D20	menggunakan tipografi (jenis huruf dan saiz huruf) yang jelas, sesuai, dan menarik	0 (0.00)	0 (0.00)	4 (8.0)	22 (44.0)	24 (48.0)	4.40	0.63	Tinggi

(bersambung)

Jadual 4.7 (sambungan)

Bil	Item	Kekerapan & Peratus (N=50)					Min	SP	Interpretasi
		STS	TS	SDS	S	SS			
D21	mempunyai reka bentuk kulit buku menarik	0 (0.00)	0 (0.00)	4 (8.0)	25 (50.0)	21 (42.0)	4.34	0.62	Tinggi
D22	menggunakan warna yang sesuai	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (2.0)	25 (50.0)	24 (48.0)	4.46	0.54	Tinggi
MIN KESELURUHAN							4.40	0.48	Tinggi

Berdasarkan skor min dalam jadual 4.8, dapatan kajian mencatatkan interpretasi min adalah pada tahap tinggi secara keseluruhannya bagi aspek bahasa dan istilah dalam penilaian guru terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu dengan nilai (min = 3.72, sp = 0.35). Nilai min tertinggi adalah pada item D25 iaitu “menggunakan laras bahasa (istilah dan gaya) yang sesuai dengan bidang Pendidikan Islam” iaitu dengan (min = 4.56, sp = 0.50) iaitu seramai 28 orang (56.0%) sangat setuju dan 22 orang (44.0%) dengan pernyataan ini. Namun demikian, tidak ada responden yang memilih skala sederhana setuju, tidak setuju dan sangat tidak setuju. Dapatan ini menunjukkan semua guru bersetuju bahawa buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu menggunakan laras bahasa (istilah dan gaya) yang sesuai dengan bidang Pendidikan Islam.

Seterusnya, nilai min yang kedua tertinggi adalah pada item D23 iaitu “menggunakan bahasa yang baku dari segi ejaan dan tatabahasa” dengan nilai (min=

4.54, $sp = 0.53$). Bagi item ini, seramai 27 orang (54.0%) sangat setuju dan 23 orang (46.0%) setuju dengan pernyataan tersebut. Namun demikian, tidak ada responden yang memilih skala sederhana setuju, tidak setuju dan sangat tidak setuju bagi item tersebut. Hal ini menunjukkan majoriti guru bersetuju bahawa buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu menggunakan bahasa yang baku dari segi ejaan dan tatabahasa.

Kemudian bagi item D27 iaitu “menggunakan gaya bahasa yang menarik murid untuk membaca” mendapat skor min sebanyak ($min = 4.36$, $sp = 0.63$). Seramai 22 orang (44.0%) memilih skala sangat setuju, 24 orang (48.0%) mengatakan setuju dan 4 orang (8.0%) pula memilih skala sederhana setuju. Namun demikian, tidak ada responden memilih skala tidak setuju dan sangat tidak setuju. Dapatan tersebut menunjukkan majoriti responden iaitu guru bersetuju buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu menggunakan gaya bahasa yang menarik murid untuk membaca.

Seterusnya, item D26 iaitu “menggunakan bahasa dan istilah yang mudah difahami oleh murid” menunjukkan nilai skor ($min = 2.60$, $sp = 0.72$) dimana nilai interpretasi pada tahap sederhana. Bagi item ini, tidak ada responden yang memilih skala sangat setuju dan sangat tidak setuju. Namun begitu, seramai 7 orang (14.0%) memilih skala setuju, 16 orang (32.0%) sederhana setuju, manakala 27 orang (54.0%) tidak setuju akan pernyataan tersebut. Dapatan ini menunjukkan majoriti guru tidak bersetuju bahawa buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu menggunakan bahasa dan istilah yang mudah difahami oleh murid.

Item terakhir bagi aspek persembahan ini adalah D24 ialah “menggunakan bahasa dan istilah yang sesuai dengan tahap kemampuan murid” menunjukkan nilai

interpretasi yang sederhana dan paling rendah berbanding item-item yang lain dimana nilai skor menunjukkan (min= 2.56, sp= 0.70). Bagi item ini, tidak ada yang memilih skala sangat setuju dan sangat tidak setuju. Dapatan menunjukkan seramai 6 orang (12.0%) memilih skala setuju, 16 orang (32.0%) sederhana setuju manakala 28 orang (56.0%) tidak setuju dengan pernyataan tersebut. Dapatan ini menunjukkan majoriti guru tidak bersetuju bahawa buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu menggunakan bahasa dan istilah yang sesuai dengan tahap kemampuan murid.

Penilaian yang tinggi bagi aspek bahasa dan istilah berkaitan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam menunjukkan bahawa pemilihan bahasa dan istilah yang tepat telah digunakan. Namun demikian, tidak dinafikan masih terdapat beberapa item yang perlu diberi perhatian untuk bagi tujuan penambahbaikan pada masa akan datang.

Jadual 4.8

*Taburan min, kekerapan, peratusan dan sisihan piawai bagi aspek **bahasa dan istilah** dalam penilaian guru terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam Tingkatan Satu.*

Bil	Item	Kekerapan & Peratus (N=50)					Min	SP	Interpretasi
		STS	TS	SDS	S	SS			
D23	menggunakan bahasa yang baku dari segi ejaan dan tatabahasa	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	23 (46.0)	27 (54.0)	4.54	0.53	Tinggi
D24	menggunakan bahasa dan istilah yang sesuai dengan tahap kemampuan murid	0 (0.00)	28 (56.0)	16 (32.0)	6 (12.0)	0 (0.00)	2.56	0.70	Sederhana

(bersambung)

Jadual 4.8 (sambungan)

Bil	Item	Kekerapan & Peratus (N=50)					Min	SP	Interpretasi
		STS	TS	SDS	S	SS			
D25	menggunakan laras bahasa (istilah dan gaya) yang sesuai dengan bidang Pendidikan Islam	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	22 (44.0)	28 (56.0)	4.56	0.50	Tinggi
D26	menggunakan bahasa dan istilah yang mudah difahami oleh murid	0 (0.00)	27 (54.0)	16 (32.0)	7 (14.0)	0 (0.00)	2.60	0.72	Sederhana
D27	menggunakan gaya bahasa yang menarik murid untuk membaca	0 (0.00)	0 (0.00)	4 (8.0)	24 (48.0)	22 (44.0)	4.36	0.63	Tinggi
MIN KESELURUHAN							3.72	0.35	Tinggi

Jadual 4.9 menunjukkan perbandingan skor min bagi penilaian guru terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu. Dapatan kajian menjelaskan bahawa tiga aspek kualiti buku teks berada pada tahap yang tinggi manakala 2 lagi berada tahap yang sederhana dengan nilai keseluruhan bagi konstruk kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu adalah (min = 3.79, sp = 0.27). Kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu yang mencapai skor tertinggi adalah dari aspek persembahan (min = 4.40, sp = 0.48) diikuti aspek aktiviti (min = 3.76, sp = 0.35), aspek bahasa dan istilah (min = 3.72, sp = 0.35), isi kandungan (min = 3.59, sp = 0.33), dan akhir sekali aspek latihan (min = 3.47, sp = 0.31). Berikut merupakan jadual perbandingan tersebut:

Jadual 4.9

Perbandingan skor min bagi penilaian guru terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam Tingkatan Satu.

KUALITI BUKU TEKS	MIN	SP	Interpretasi
Isi Kandungan	3.59	0.33	Sederhana
Aktiviti	3.76	0.35	Tinggi
Latihan	3.47	0.31	Sederhana
Persembahan	4.40	0.48	Tinggi
Bahasa dan Istilah	3.72	0.35	Tinggi
KESELURUHAN	3.79	0.27	Tinggi

4.4 Analisis Perbezaan (*T-Test* dan ANOVA)

Analisis perbezaan dibuat adalah bagi menjawab persoalan kajian 4 iaitu bagi hipotesis 1 dan 2. Berikut merupakan hasil daripada analisis yang telah dibuat bagi setiap persoalan dan hipotesis tersebut.

Persoalan Kajian 4: Apakah perbezaan penilaian guru terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam berdasarkan faktor demografi lokasi sekolah dan pengalaman mengajar guru.

Bagi menjawab soalan kajian keempat, dua hipotesis nul dibina untuk diuji bagi menilai perbezaan demografi lokasi sekolah dari aspek (bandar dan luar bandar), serta pengalaman mengajar guru dari aspek (kurang 8 tahun, kurang 16 tahun, kurang 22 tahun, kurang 26 tahun, dan lebih 27 tahun) dengan menggunakan ujian *T-Test* dan ujian ANOVA sehalu. Berikut merupakan dua hipotesis bagi soalan kajian keempat.

4.4.1 Perbezaan skor min penilaian guru terhadap kualiti buku teks (KSSM)

Pendidikan Islam berdasarkan demografi (lokasi sekolah).

H_{01} : Tidak terdapat perbezaan yang signifikan bagi skor min penilaian terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu antara guru berdasarkan lokasi sekolah.

Ujian-t yang telah dijalankan untuk menguji perbezaan skor min penilaian terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam antara guru berdasarkan lokasi sekolah adalah sebagaimana yang diterangkan dalam jadual 4.10. Keputusan analisis ujian-t menjelaskan terdapat perbezaan skor min yang signifikan (0.047, $p < 0.05$) penilaian terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam antara guru yang mengajar di bandar (min=3.98, sp= 0.331) dengan luar bandar (min=3.79, sp= 0.260). Keputusan ini menjelaskan bahawa H_{01} adalah ditolak.

Hasil ujian-t bagi menguji perbezaan skor min penilaian terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam antara guru yang mengajar di bandar dan luar bandar adalah seperti dalam jadual 4.10 berikut:

Jadual 4.10

Ujian-t perbezaan penilaian guru terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam berdasarkan faktor demografi (lokasi sekolah).

Pemboleh ubah	Lokasi Sekolah	N	Min	Sp.	Nilai t	Nilai p
Kualiti Buku Teks	Bandar	12	3.98	0.331	2.034	0.047
	Luar Bandar	38	3.79	0.260		

*Signifikan pada aras $p < 0.05$

4.4.2 Perbezaan skor min penilaian guru terhadap kualiti buku teks (KSSM)

Pendidikan Islam berdasarkan demografi (pengalaman mengajar guru).

H_{02} : Tidak terdapat perbezaan yang signifikan bagi skor min penilaian terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu antara guru berdasarkan pengalaman mengajar.

Ujian ANOVA sehalu yang telah dijalankan untuk menguji perbezaan skor min penilaian terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam antara guru berdasarkan pengalaman mengajar adalah sebagaimana yang ditunjukkan dalam jadual 4.11. Keputusan analisis ujian ANOVA sehalu menjelaskan tidak terdapat perbezaan skor min yang signifikan ($p=0.986$, $p<0.05$) bagi penilaian terhadap kualiti buku teks (KSSM)

Pendidikan Islam antara guru berdasarkan pengalaman mengajar. Keputusan ini menjelaskan bahawa H_{01} adalah diterima.

Hasil ujian ANOVA sehalu bagi menguji perbezaan skor min penilaian terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam antara guru berdasarkan pengalaman sekolah adalah seperti dalam jadual 4.11 berikut:

Jadual 4.11

Ujian ANOVA sehalu perbezaan penilaian guru terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam berdasarkan pengalaman mengajar.

	JKD	DK	MKD	F	Sig. P
Antara kumpulan	20.561	4	5.140	0.086	0.986
Dalam kumpulan	2704.159	45	60.092		
Jumlah	2724.720	49			

*Signifikan pada aras $p<0.05$

4.5 Analisis Hubungan (Korelasi)

Data kajian melibatkan analisis korelasi menggunakan ujian *Pearson correlations* adalah bagi mengenal pasti hubungan yang signifikan antara pemboleh ubah tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks (KSSM) dengan penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu. Analisis korelasi ini juga digunakan bagi mengenal pasti hubungan yang signifikan di antara penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) dengan kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu. Ujian *Pearson correlations* digunakan kerana data yang diperolehi adalah normal selepas dilakukan ujian Normaliti.

4.5.1 Hubungan di antara tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks (KSSM) dengan penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu.

Persoalan Kajian 5: Apakah hubungan di antara tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks (KSSM) dengan penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu?

Bagi menjawab persoalan kajian kelima, satu hipotesis nul dibina untuk diuji bagi menilai hubungan di antara tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks (KSSM) dengan penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu dengan menggunakan ujian korelasi Pearson. Berikut merupakan

hipotesis bagi soalan kajian kelima.

H_{o3} : Tidak terdapat hubungan yang signifikan antara tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks (KSSM) dengan penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam.

Keputusan analisis korelasi Pearson menjelaskan hubungan tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks dengan penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu. Analisis menunjukkan terdapat hubungan yang kuat ($r = 0.859$, $p > 0.01$) antara tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks (KSSM) dengan penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam. Keadaan ini menunjukkan terdapat hubungan yang signifikan antara tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks (KSSM) dengan penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam. Oleh hal yang demikian, H_{o3} adalah ditolak.

Hasil analisis korelasi Pearson bagi mengenal pasti hubungan antara tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks dengan penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam dipaparkan dalam jadual 4.12 seperti berikut:

Jadual 4.12

Korelasi antara tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks (KSSM) dengan penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu.

	r	Sig. P
Tahap Pengetahuan * Penggunaan buku teks	0.859**	0.000

** Signifikan pada aras $p < 0.01$

4.5.2 Hubungan di antara penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) dengan kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu.

Persoalan Kajian 6: Apakah hubungan di antara penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) dengan kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu?

Bagi menjawab persoalan kajian keenam, satu hipotesis nul dibina untuk diuji bagi menilai hubungan di antara penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) dengan kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu dengan menggunakan ujian korelasi Pearson. Berikut merupakan hipotesis bagi soalan kajian keenam.

H₀₄: Tidak terdapat hubungan yang signifikan di antara penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) dengan kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu.

Keputusan analisis korelasi Pearson menjelaskan hubungan di antara penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) dengan kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu. Analisis menunjukkan terdapat hubungan pada kekuatan yang sederhana di antara penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) dengan kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu bagi aspek isi kandungan ($r=0.439$, $p>0.01$), aktiviti ($r=0.582$, $p<0.01$), dan persembahan ($r=0.415$, $p>0.01$), manakala terdapat hubungan pada kekuatan yang lemah ditunjukkan bagi aspek latihan ($r=0.346$, $p>0.01$) dengan bahasa dan istilah ($r=0.363$, $p>0.01$). Namun demikian, secara keseluruhannya mendapati terdapat hubungan yang signifikan pada kekuatan yang sederhana ($r=0.577$, $p>0.01$) antara penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) dengan kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu. Oleh hal yang demikian, H_{04} adalah ditolak.

Hasil analisis korelasi Pearson bagi mengenal pasti hubungan di antara penilaian guru terhadap penggunaan dengan kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu dipaparkan dalam jadual 4.13 seperti berikut:

Jadual 4.13

Korelasi di antara penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) dengan kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu.

	r	Sig. P
Isi Kandungan * Penggunaan buku teks	0.439**	0.001
Aktiviti * Penggunaan buku teks	0.582**	0.000
Latihan * Penggunaan buku teks	0.346**	0.014
Persembahan * Penggunaan buku teks	0.415**	0.003
Bahasa dan Istilah * Penggunaan buku teks	0.363**	0.009
Kualiti Buku Teks (Keseluruhan) * Penggunaan buku teks	0.577**	0.000

* Korelasi adalah signifikan pada aras $p<0.01$

4.6 Rumusan Dapatan Kajian Analisis Inferensi dan Analisis Korelasi

Dapatan analisis inferensi antara pemboleh ubah dapat dirumuskan seperti yang dipaparkan dalam jadual 4.14. Analisis kajian menggunakan *t-Test* menunjukkan terdapat perbezaan yang signifikan bagi skor min penilaian terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu antara guru berdasarkan lokasi sekolah. Selain itu, analisis kajian ujian ANOVA pula menunjukkan tidak terdapat perbezaan yang signifikan bagi skor min penilaian terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam berdasarkan pengalaman mengajar guru.

Seterusnya adalah bagi analisis kajian korelasi menunjukkan terdapat hubungan yang signifikan pada tahap kekuatan yang tinggi antara tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks dengan penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu. Analisis korelasi di antara penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) dengan kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu pula menunjukkan terdapat hubungan yang signifikan pada tahap sederhana antara keduanya. Dapatan analisis kajian dirumuskan dalam jadual berikut:

Jadual 4.14

Rumusan Dapatan Kajian bagi Analisis Inferensi T-Test, ANOVA sehalu dan Korelasi Pearson

Hipotesis		Keputusan
Analisis Inferensi		
H ₀₁	Tidak terdapat perbezaan yang signifikan bagi skor min penilaian terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu antara guru berdasarkan lokasi sekolah.	Ditolak
H ₀₂	Tidak terdapat perbezaan yang signifikan bagi skor min penilaian terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam berdasarkan pengalaman guru.	Diterima
H ₀₃	Tidak terdapat hubungan yang signifikan antara tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks dengan penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu.	Ditolak
H ₀₄	Tidak terdapat hubungan yang signifikan di antara penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) dan kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu.	Ditolak

4.7 Penutup

Penerangan pada bab 4 ini adalah hasil kajian yang diperolehi secara deskriptif dan inferensi. Kesemua dapatan tersebut adalah bagi menjawab persoalan kajian dan memenuhi objektif kajian penilaian terhadap buku teks KSSM Pendidikan Islam tingkatan satu. Kajian ini mempunyai 5 soalan kajian yang telah dijawab dan 4 hipotesis nul (H₀) telah diuji untuk mencapai objektif kajian penilaian terhadap buku teks KSSM Pendidikan Islam tingkatan satu. Secara keseluruhan hasil kajian mendapati penggunaan buku teks di sekolah menengah masih relevan walaupun kurikulum telah

melalui beberapa fasa perubahan. Penggunaan buku teks terkini menggunakan kurikulum baharu (KSSM) tidak dapat dinafikan kerelevanan penggunaannya dalam kalangan guru. Selain itu, kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu juga telah dinilai oleh GPI dengan menunjukkan masih terdapat beberapa perkara perlu ditambahbaik kerana beberapa item soalan mendapat penilaian yang rendah daripada guru Pendidikan Islam. Dapatan kajian ini dibincangkan dalam bab 5 yang merangkumi ringkasan kajian, perbincangan kajian, rumusan kajian, implikasi kajian, cadangan umum dan cadangan kajian lanjutan.

BAB 5

PERBINCANGAN, RUMUSAN DAN CADANGAN

5.1 Pengenalan

Penerokaan terhadap bahan pengajaran yang diguna pakai di sekolah adalah sangat relevan untuk dilaksanakan pada masa ini. Hal ini adalah disebabkan perubahan demi perubahan telah dilakukan terhadap sistem pendidikan Malaysia terutamanya dari aspek pembangunan kurikulum. Pembaharuan terkini pendidikan di Malaysia terutamanya di sekolah-sekolah menengah kerajaan banyak melibatkan perkara-perkara baru yang lebih tertumpu kepada PAK21 dan KBAT bahkan penggunaan buku teks dengan memperkenalkan kurikulum baharu iaitu KSSM turut memberi impak yang besar terhadap pelajar dan guru di sekolah. Oleh itu, penilaian oleh guru berkaitan buku teks KSSM Pendidikan Islam adalah salah satu usaha yang dilihat mampu untuk

mengenal pasti pengetahuan, penggunaan serta kualiti buku teks terkini yang digunakan. Justeru, penulisan bab lima ini akan membincangkan dengan lebih mendalam berkenaan dapatan kajian yang telah dijalankan bermula dari aspek tahap pengetahuan guru tentang peranan buku teks (KSSM), penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) dan kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu. Pengkaji juga turut mengemukakan cadangan penyelidikan lanjutan yang boleh untuk dilaksanakan pada masa akan datang.

5.2 Ringkasan Kajian

Transformasi kurikulum iaitu KBSM kepada KSSM telah bermula pada tahun 2017 secara berperingkat bermula daripada tingkatan satu. Bertitik tolak daripada sejarah perkembangan kurikulum yang telah melalui beberapa fasa perubahan ini menyebabkan pengkaji terpenggil untuk menjalankan sebuah kajian berkaitan dengan buku teks terkini yang digunapakai di sekolah-sekolah menengah kerajaan di Malaysia.

Setiap daripada perubahan yang dilakukan dalam sistem pendidikan mempunyai matlamat yang hendak dicapai. Bagi memenuhi perkembangan semasa di mana dunia lebih tertumpu kepada cabaran menghadapi revolusi 4.0, Malaysia mengambil inisiatif untuk mengubah beberapa aspek dalam bidang pendidikan terutamanya dalam bidang kurikulum. Oleh itu, perubahan kurikulum yang dilakukan memberi impak kepada pembaharuan buku teks secara holistik. Walaupun perubahan yang dilaksanakan berlaku secara perlahan kerana ianya dimulakan secara berperingkat, namun kelebihan

mahupun kekurangan perlu dikenalpasti awal bagi mengekang masalah-masalah yang mungkin akan timbul.

Kajian berterusan perlu dijalankan berkaitan buku teks kerana ianya merupakan sebuah rujukan utama yang digunapakai oleh pelajar dan guru di sekolah. Oleh itu, bagi pelaksanaan kajian ini, pengkaji menumpukan kepada penilaian oleh guru terhadap buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu. Penilaian secara teori dilakukan oleh pengkaji terhadap guru bagi mengenal pasti tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks (KSSM). Secara pratikalnya pula, penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) dan kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu juga turut dikenal pasti. Oleh hal yang sedemikian, pengkaji memulakan proses penilaian ini dengan merangka instrumen kajian iaitu menggunakan soal selidik.

Kerangka soalan bagi soal selidik ini adalah berdasarkan kepada panduan asas peranan buku teks oleh KPM, teori Ibnu Khaldun, Spesifikasi Umum Buku Teks Pendidikan Islam (KSSM) dan Panduan Penulisan Pakej Buku Teks Pendidikan Islam (KSSM) serta rumusan daripada literatur buku teks oleh penyelidik.

Pengkaji telah menjalankan satu proses kesahan instrumen soal selidik bagi memastikan soalan yang dikemukakan dalam soal selidik benar-benar berkualiti dan dapat mencapai objektif penghasilannya selaras dengan pernyataan sarjana terdahulu yang menyatakan bahawa kesahan instrumen adalah merujuk kepada keupayaan sesebuah instrumen kajian mengukur apa yang sepatutnya diukur (Kumar, 2014).

Akhir sekali, pengkaji mengedar dan mengumpul data di lokasi kajian yang telah dilaksanakan iaitu melibatkan tiga daerah bandar dan luar bandar di Negeri

Sarawak. Proses pengumpulan data ini memakan masa selama dua minggu atas faktor jarak lokasi di antara daerah yang jauh antara satu sama lain dan melibatkan 14 buah sekolah kesemuanya. Seterusnya, data akan dikumpul dan dianalisis menggunakan perisian komputer *SPSS 23.0*.

Tuntasnya, secara keseluruhannya menunjukkan majoriti guru mempunyai pendedahan berkaitan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu yang digunakan kini, dimana tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam dilihat telah mencapai tahap interpretasi yang tinggi. Selain itu, penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) dan kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu juga berada pada tahap yang tinggi secara keseluruhannya, namun masih terdapat beberapa sub-konstruk yang perlu diteliti semula untuk dilakukan perbincangan lanjut kerana mendapat penilaian yang sederhana daripada guru. Kemudian, hasil dapatan turut menunjukkan terdapat perbezaan bagi penilaian guru yang berada di bandar dan luar bandar terhadap kualiti buku teks. Namun, bagi perbezaan dari sudut pengalaman mengajar guru terhadap aspek kualiti tidak menunjukkan perbezaan yang ketara. Sehubungan itu juga, hubungan diantara tahap pengetahuan dan penilaian penggunaan buku teks menunjukkan terdapat hubungan yang kuat diantara keduanya, begitu juga dengan pembolehubah bagi penilaian guru terhadap penggunaan dan kualiti buku teks menunjukkan keduanya mempunyai hubungan pada tahap yang sederhana. Perbincangan terhadap hasil analisis kajian akan dihuraikan pada perbincangan seterusnya.

5.3 Perbincangan Dapatan Kajian

Sebagai seorang penggerak utama dalam usaha memberi pendidikan kepada murid di sekolah, suara guru adalah penting untuk didengari. Guru-guru seharusnya dibenarkan untuk menyuarakan pandangan mereka sendiri dan bertanggungjawab penuh terhadap keputusan yang dibuat bagi meningkatkan keberkesanan pembelajaran (Vangrieken, Meredith, Packer & Kyndt, 2017). Hal ini demikian kerana, jika terdapat pelbagai halangan dan cabaran dalam melaksanakan sesuatu perubahan dalam pendidikan, tentangan ini adalah merupakan satu bentuk guru menyampaikan kebimbangan mereka mengenai sesuatu perubahan terutamanya apabila pendapat dan pengalaman mereka tidak didengari dan dihargai (Thornburg & Mungai, 2011). Keadaan ini jelas mempengaruhi perubahan dan sikap guru terhadap pelaksanaan kurikulum baharu.

Oleh itu, kajian penilaian yang dilakukan ini adalah salah satu inisiatif yang boleh diambil bagi mendengar suara guru-guru yang menjadi tonggak utama dalam bidang pendidikan. Hal ini kerana guru mempunyai peranan untuk membantu negara bagi sentiasa bersedia menambahbaik keperluan dalam beberapa aspek dalam pembangunan pendidikan di Malaysia. Justeru, perbincangan dalam subtajuk berikutnya akan membincangkan dengan lebih lanjut berkenaan data yang telah diperolehi dan di analisis.

5.3.1 Analisis Deskriptif

Analisis deskriptif telah dibuat bagi mengenal pasti tiga konstruk utama kajian iaitu mengenai tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks, penilaian guru terhadap penggunaan dan kualiti buku teks. Ketiga-tiga konstruk ini adalah tentang buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu yang dijadikan sebagai bahan yang dinilai oleh guru Pendidikan Islam. Subtajuk berikut menunjukkan perbincangan yang lebih jelas setelah data diperolehi.

5.3.1.1 Tahap Pengetahuan Guru terhadap Peranan Buku Teks (KSSM)

Persoalan Kajian 1: Apakah tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam?

Dapatan kajian menunjukkan catatan keseluruhan bagi aspek tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks berada pada tahap interpretasi yang tinggi iaitu dengan nilai ($\text{min} = 4.42$, $\text{sp} = 0.47$). Keadaan ini jelas menggambarkan guru-guru Pendidikan Islam mempunyai pendedahan tentang peranan buku teks edisi terbaru yang menggunakan kurikulum baharu KSSM. Kesemua item soalan berkaitan tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks berada pada tahap interpretasi yang tinggi. Dapatan kajian ini menunjukkan majoriti guru Pendidikan Islam bersetuju mengatakan bahawa peranan buku teks tidak boleh dinafikan untuk dijadikan sebagai bahan rujukan ketika guru mengajar. Selain itu, guru juga perlu menjadikan buku teks sebagai bahan utama

PdP. Menurut Azizifar et. Al. (2010) buku teks merupakan sumber utama kepada guru untuk membantu pelajar menguasai PdP di sekolah. Kenyataan ini juga disokong oleh Kamarulzaman (2011) yang menjelaskan kepentingan buku teks dalam sistem pendidikan di Malaysia sebagai bahan PdP yang asas dan utama.

Berdasarkan hasil kajian ini juga, guru mengetahui bahawa buku teks berperanan untuk memudahkan PdP. Selain itu, guru juga mengetahui bahawa buku teks (KSSM) juga mempunyai latihan dan aktiviti yang berkaitan dengan tajuk yang dipelajari. Hal ini menjelaskan bahawa guru sedar latihan dan aktiviti yang terdapat dalam buku teks (KSSM) yang disediakan boleh membantu pelajar bergerak aktif dalam proses pembelajaran selain memudahkan sesi PdP di sekolah. Walaupun demikian, Ghazali et al. (2012) mengatakan, hasil pembelajaran pelajar dapat ditingkatkan lagi jika penggunaan kepada bahan-bahan pembelajaran seperti komputer dan internet diperluaskan.

Dapatan kajian ini juga menunjukkan guru juga mengetahui bahawa buku teks mempunyai peranan untuk membantu guru menerapkan nilai perpaduan kaum dan nilai-nilai murni, meningkatkan kemahiran berfikir murid serta menerapkan kemahiran Abad ke-21 kepada murid di sekolah. Hal ini juga tidak dinafikan oleh Zamri et. Al. (2011) yang mengatakan bahawa buku teks yang mempunyai mutu kualiti yang tinggi akan dapat membantu perkembangan sahsiah dan rohani murid, bukan sahaja dapat menentukan perkembangan ilmu pengetahuan.

5.3.1.2 Penilaian Guru terhadap Penggunaan Buku Teks (KSSM) Pendidikan Islam Tingkatan Satu

Persoalan Kajian 2: Apakah penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu?

Keseluruhan item penilaian bagi penggunaan buku teks (KSSM) ini adalah melibatkan sebanyak 13 item soalan yang dinilai oleh guru-guru Pendidikan Islam di SMK di 3 buah daerah di Sarawak. Dapatan kajian mencatatkan penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu adalah tinggi secara keseluruhannya iaitu dengan nilai min 4.28. Setiap daripada item soalan yang dinilai menunjukkan nilai interpretasi pada tahap yang tinggi. Hal ini jelas menggambarkan kepada pengkaji bahawa guru-guru bukan sahaja mengetahui peranan buku teks sebagai bahan utama pengajaran, namun para guru juga sedar penggunaan buku teks juga masih penting dan relevan bagi guru dan pelajar di sekolah. Dapatan ini disokong oleh kajian yang dilakukan oleh Kamarul Azmi et. Al (2011) yang menjelaskan bahawa guru dilihat lebih selesa menggunakan buku teks sebagai bahan bantu mengajar utama dalam proses PdP. Namun demikian, dapatan kajian ini tidak selari dengan dapatan kajian yang dilakukan oleh Vijayaletmy dan Selvam (2017) yang mengatakan sebanyak 68% daripada guru tidak pernah menggunakan buku teks dalam aktiviti pengajarannya di sepanjang kerjayanya sebagai guru. Menurut beliau lagi, keadaan ini menggambarkan sikap guru yang tidak berminat membaca, mengkaji dan memahami kandungan serta kesesuaian buku teks yang menjadi faktor utama pengabaian mereka terhadap peranan buku teks. Namun, impak daripada perubahan kurikulum baharu bermula 2017 sehingga kini, penstrukturan semula melibatkan pembaharuan buku teks secara

menyeluruh dapat kita lihat menerusi kajian ini apabila penggunaan buku teks (KSSM) dalam kalangan guru meningkat. Oleh itu, dalam keadaan ini guru dilihat mampu untuk membantu kerajaan merealisasikan matlamat yang diingini oleh kerajaan Malaysia.

Selain itu, perbincangan diperhalusi dengan mengupas beberapa aspek daripada item-item soalan berkaitan penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu dalam kalangan guru. Dapatan kajian menunjukkan majoriti guru bersetuju menggunakan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu untuk membuat Rancangan Pengajaran Harian (RPH), berusaha menghabiskan semua bahan yang terdapat dalam buku teks (KSSM) dalam tempoh setahun sesi pengajaran, menggunakan bahan yang terdapat dalam buku teks (KSSM) untuk menghasilkan alat bantu mengajar yang menarik dan menjadikan buku teks sebagai bahan rujukan utama semasa mengajar. Persetujuan hampir 95% daripada guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) ini menunjukkan bahawa guru telah memanfaatkan dengan sebaik mungkin buku teks yang dibekalkan oleh pihak kementerian. Impaknya, pengkaji dapat menyimpulkan kebergantungan terhadap penggunaan buku teks dalam kalangan guru masih tinggi selepas berlakunya pembaharuan.

Seterusnya, majoriti guru juga tidak menafikan bahawa mereka sukar untuk mengajar jika murid tidak membawa buku teks. Keadaan ini jelas menggambarkan penggunaan buku teks dalam kalangan guru dan pelajar adalah sangat penting di mana, bukan sahaja guru yang menggunakan buku teks malah guru turut merasakan bahawa jika murid tidak membawa buku teks akan menyukarkan proses PdP. Hal ini adalah kerana, penggunaan buku teks dalam kalangan pelajar di anggap penting bagi memudahkan kefahaman pelajar dalam sesi pembelajaran. Kenyataan ini disokong

berdasarkan kajian yang telah dilakukan oleh pihak KPM dalam laporan tahunan (2017) yang mengatakan bahawa 87% daripada murid menggunakan buku teks bagi sesi pembelajaran di dalam kelas, manakala 95.2% daripada guru menggunakan buku teks (KSSM) tingkatan satu pada sebelum dan semasa pembelajaran dan pemudahcaraan (PdPc). Secara umumnya, penilaian ini menunjukkan kepentingan penggunaan buku teks dalam membantu pelaksanaan PdP di sekolah masih relevan pada masa kini.

Seterusnya, 92% daripada guru bersetuju memanfaatkan aktiviti dan latihan yang terdapat dalam buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu. Mengambil kira dapatan tersebut, buku teks (KSSM) Pendidikan Islam dilihat telah digunakan secara menyeluruh, bukan hanya untuk mengajar bahkan aktiviti dan latihan yang terdapat dalam buku teks (KSSM) juga turut dimanfaatkan. Walaupun demikian, dapatan ini tidak selari dengan dapatan kajian buku teks (KBSM) Bahasa Melayu sekolah rendah yang telah dilakukan oleh Zamri, Mahidin dan Afendi (2011) yang menjelaskan tahap kekerapan penggunaan buku teks (KBSM) bagi aspek aktiviti dalam kalangan guru adalah pada tahap sederhana dengan nilai min 3.63. Pengajaran dan pembelajaran yang berlaku di dalam kelas bagi setiap subjek mempunyai cara dan gaya yang berbeza, bahkan guru digalakkan untuk mempelbagaikan cara dan gaya tersendiri untuk mendidik murid. Sepertimana yang dinyatakan oleh Kamarul Azmi et. Al (2011) guru turut menggunakan empat jenis BBM sampingan dalam proses pengajaran iaitu seperti komputer dan LCD, kertas mahjong, buku rujukan dan gambar. Jadi, adalah tidak mustahil bagi pengkaji jika guru dalam subjek masing-masing sama ada di peringkat sekolah rendah mahupun menengah mempelbagaikan cara dan gaya pembelajaran, yang melibatkan aktiviti dan latihan yang dilakukan menggunakan BBM lain selain daripada yang terdapat dalam buku teks. Namun demikian, dapatan kajian

ini masih menunjukkan guru memanfaatkan aktiviti dan latihan yang terdapat dalam buku teks (KSSM) dan keadaan ini menjelaskan bahawa guru bukan sahaja faham peranan buku teks tersebut bahkan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam yang terkini membuktikan bahawa guru berminat, memahami, mengkaji buku teks (KSSM) tersebut sebelum menggunakannya dalam sesi PdP.

Dapatan kajian menunjukkan 92% daripada guru Pendidikan Islam dilihat bersetuju bahawa mereka menggubal soalan formatif dan sumatif berdasarkan buku teks (KSSM). Menerusi dapatan ini, pengkaji dapat melihat bahawa peranan buku teks bukan sahaja untuk dijadikan rujukan ketika mengajar semata-mata, bahkan juga digunakan untuk tujuan-tujuan berkaitan seperti penggubalan soalan peperiksaan, membuat RPH dan sebagainya. Walaupun demikian, dapatan ini tidak selari dengan dapatan kajian yang dilakukan oleh Nor Azuwan (1997) yang mengatakan bahawa sesetengah daripada guru berpendapat buku teks tidak sesuai untuk digunakan bagi menggubal soalan peperiksaan. Namun begitu, buku teks (KSSM) yang terkini menunjukkan ianya boleh untuk dirujuk oleh guru bagi tujuan penggubalan soalan peperiksaan. Guru juga dibekalkan dengan buku panduan kurikulum iaitu DSKP bagi membantu pelaksanaan yang terancang dalam proses PdP. Justeru, penggunaan buku teks (KSSM) dalam membantu guru menggubal soalan adalah salah satu inisiatif tepat yang telah di ambil oleh guru kerana segala bentuk perancangan yang meliputi hasil pembelajaran, matlamat dan objektif, serta isi kandungan pelajaran dapat dirujuk melalui buku teks. Selain itu, pelajar juga merujuk buku teks sebelum menghadapi peperiksaan. Kenyataan ini disokong oleh dapatan kajian yang dilakukan oleh Salizah (2009) menunjukkan majoriti daripada pelajar berprestasi rendah menggunakan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam untuk membuat perbincangan dengan rakan,

mencari jawapan bagi latihan, dan membuat ulangkaji sebelum peperiksaan dengan menambah kemahiran membaca.

Namun demikian, 96% daripada guru juga tidak menafikan penggunaan terhadap buku rujukan lain selain buku teks untuk mengajar. Hal ini demikian adalah kerana, sebagai seorang pendidik seharusnya mempunyai pelbagai usaha, cara, dan gaya untuk terus menambah ilmu pengetahuan dalam diri supaya dapat meningkatkan kualiti diri sebagai seorang guru. Oleh itu, adalah wajar bagi guru untuk menambah ilmu pengetahuan dengan merujuk kepada buku rujukan lain selain daripada buku teks. Sepertimana yang umum ketahui, buku teks adalah merupakan buku yang disediakan oleh pihak kerajaan yang mempunyai peranan yang tinggi, diantaranya adalah untuk memudahkan sesi PdP. Oleh hal yang demikian, hampir 95% daripada guru juga bersetuju bahawa penggunaan buku teks ini bukan hanya untuk mengajar fakta semata-mata, bahkan guru turut boleh menggunakannya untuk meningkatkan tahap kemahiran berfikir murid, menerapkan kemahiran pembelajaran Abad ke-21, menerapkan nilai perpaduan kaum dan nilai-nilai murni serta juga boleh untuk meningkatkan semangat patriotisme dalam kalangan murid. Kenyataan ini turut disokong oleh Nor Azuwan (1997) dengan mengatakan buku teks adalah sumber penting dalam PdP disamping menjadi penyalur kepada sistem nilai, budaya dan semangat kewarganegaraan.

Kesimpulannya, perubahan menyeluruh yang dilakukan dalam bidang pendidikan di Malaysia terutamanya pelaksanaan kurikulum baharu yang di perkenalkan pada tahun 2017 memberi impak yang tinggi dalam kalangan guru bagi penggunaan buku teks KSSM. Penilaian berterusan dari aspek penggunaan buku teks perlu dilakukan bagi mengetahui impak setiap perubahan yang dilakukan. Guru dilihat

suka untuk menerokai, mencuba, memahami dan meneliti kandungan yang cuba disampaikan oleh pihak kementerian menerusi transformasi pendidikan ini. Oleh itu, guru perlu untuk terus mengkaji corak perubahan yang dilakukan oleh kementerian dari pelbagai aspek terutamanya pembangunan kurikulum terhadap keupayaan pelajar dari pelbagai generasi.

5.3.1.3 Penilaian Guru terhadap Kualiti Buku Teks (KSSM) Pendidikan Islam Tingkatan Satu

Perbincangan akan diteruskan dengan melihat penilaian guru terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu. Soalan berkaitan kualiti buku teks (KSSM) ini telah dibahagikan kepada 5 aspek iaitu isi kandungan, aktiviti, latihan, persembahan serta bahasa dan istilah. Dapatan kajian secara keseluruhan menunjukkan terdapat beberapa item soalan berada pada tahap interpretasi yang sederhana bagi beberapa aspek kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu ini.

Perbincangan diperhalusi dengan melihat setiap item bagi kualiti buku teks (KSSM) dari aspek isi kandungan. Majoriti daripada guru bersetuju bahawa buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu menepati aspek kandungan dalam DSKP iaitu (98%), mengandungi sifat terkini dan bersifat semasa (88%), dan mempunyai maklumat yang tepat (100%). Dapatan kajian ini di sokong oleh Salizah (2009) yang menyatakan bahawa buku teks (KBSM) Pendidikan Islam mengandungi contoh-contoh terkini (62%). Namun demikian, dapatan ini tidak selari dengan dapatan kajian yang

dihasilkan oleh Sarin Talib (1995) yang mengatakan bahawa kandungan dalam buku teks yang digunakan pada ketika itu mempunyai kesilapan fakta, manakala Zaharah (1995) juga mengakui dalam kajiannya bahawa masih terdapat kelemahan-kelemahan dalam penulisan buku teks (KBSM) Pendidikan Islam seperti urutan yang tidak selari, skop isi kandungan yang terlalu luas dan tidak mempunyai rumusan dalam huraian. Keadaan ini menjelaskan kepada pengkaji bahawa buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu telah melalui fasa pembaharuan yang begitu teliti dan mendalam sebelum diperkenalkan. Oleh hal yang sedemikian, perancangan yang teliti sebelum melakukan sesuatu pembaharuan amat penting dalam pelaksanaan sesuatu disamping boleh mengambil pengajaran serta pengalaman pada masa lalu. Menerusi keputusan yang telah diperolehi ini juga, peningkatan penambahbaikan terhadap aspek isi kandungan berjaya dilakukan seiring dengan peredaran zaman dan maklum balas yang positif daripada responden kajian ini menjadi bukti kepada keberhasilan pembaharuan yang cuba dibawa oleh pihak Kementerian Pendidikan.

Walaupun begitu, dapatan kajian ini mendapati beberapa item bagi isi kandungan berada pada tahap sederhana. Majoriti guru tidak bersetuju bahawa buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu mengandungi maklumat yang mencukupi sebagai sumber PdP ($\text{min}=2.56$). Dapatan kajian ini adalah selari dengan dapatan kajian yang dilakukan oleh Borhan (2010) dimana beliau menyatakan pelajar memberi pendapat bahawa maklumat yang terkandung di dalam buku teks (KBSM) adalah hanya sebagai asas kepada pembelajaran dan masih memerlukan tambahan dari rujukan luar. Namun begitu, dapatan kajian ini tidak selari dengan dapatan kajian yang dilakukan oleh Wan Mariana (2013) yang menunjukkan respon yang positif dari aspek isi kandungan dengan memperoleh penilaian yang tinggi daripada pelajar. Oleh itu,

dapatan kajian ini mendapati buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu perlu ditambahbaik dari aspek kandungan maklumat supaya mendapat kepuasan yang tinggi dalam kalangan guru sebagai pengguna utama buku teks.

Selain itu, dalam aspek isi kandungan juga memperlihatkan item soalan “mempunyai maklumat yang sesuai dengan tahap kebolehan pelajar”, (84%) dan “mempunyai tahap keterbacaan (*readability*) sesuai dengan peringkat umur murid”, (70%) turut berada pada tahap interpretasi yang sederhana. Majoriti daripada guru tidak bersetuju akan kedua-dua kenyataan tersebut. Dapatan kajian ini turut disokong oleh dapatan kajian Sarin Talib (1995) yang mengatakan lebih 76% daripada guru bersetuju bahawa buku teks (KBSM) tidak sesuai dengan para pelajar yang berada pada tahap rendah, manakala 77% lagi guru bersetuju ianya sesuai digunakan hanya pada murid yang berprestasi tinggi. Keadaan ini menjelaskan pelajar yang berprestasi rendah tidak dapat menggunakan buku teks Pendidikan Islam (KSSM) dengan berkesan sebagai bahan rujukan utama mereka. Selain itu, kandungan maklumat dan tahap keterbacaan bagi buku teks (KSSM) perlu diselaraskan supaya dapat diguna pakai dan dimanfaatkan oleh pelajar yang mempunyai tahap kebolehan berbeza dari pelbagai peringkat umur.

Penilaian kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu yang seterusnya adalah bagi aspek aktiviti. Aspek aktiviti menunjukkan nilai ($\text{min}=3.76$) dan berada pada tahap yang tinggi secara keseluruhannya. Majoriti daripada guru memberi penilaian yang positif terhadap aspek aktiviti dengan mengatakan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu menyediakan aktiviti yang menarik (84%), membantu meningkatkan kemahiran pembelajaran Abad ke-21 (86%), mempunyai cadangan

aktiviti yang mampu merangsang minda murid (90%) dan mempunyai arahan aktiviti yang mudah untuk difahami (94%). Walaupun demikian, dapatan kajian ini tidak selari dengan dapatan kajian oleh Zaharah (1995) yang mengatakan arahan bagi aktiviti lebih bercorak stereotaip dan berbentuk pernyataan serta mempunyai pengulangan aktiviti dan soalan.

Selain itu, 94% daripada guru tidak bersetuju bahawa buku teks (KSSM) menyediakan aktiviti yang mencukupi, manakala 74% pula mengatakan tidak setuju terhadap pernyataan aktiviti di dalam buku teks (KSSM) sesuai untuk dilaksanakan di dalam kelas. Dapatan kajian ini adalah selari dengan dapatan kajian yang dilakukan oleh Wan Mariana (2013) yang mengatakan penilaian pelajar yang agak rendah bagi aspek aktiviti dan latihan yang terdapat dalam buku teks (KBSM) Pendidikan Islam.

Penilaian guru terhadap aktiviti ini menunjukkan bahawa buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu tidak mempunyai cadangan aktiviti yang mencukupi bahkan aktiviti yang sedia ada tidak menepati ciri-ciri yang mudah untuk dilakukan di dalam kelas atau waktu pembelajaran. Menitikberatkan penilaian guru pada tahap sederhana daripada guru ini menunjukkan perkara ini perlu ditambahbaik supaya dapat dimanfaatkan oleh guru dan pelajar.

Penilaian guru terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu seterusnya adalah bagi aspek latihan. Dapatan kajian ini menunjukkan guru pendidikan Islam memberi penilaian yang positif bagi aspek latihan yang terdapat dalam buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu iaitu dengan nilai ($\text{min}=3.47$, $\text{SP}=0.31$) keseluruhannya. Namun begitu, dapatan kajian ini tidak selari dengan dapatan kajian yang dilakukan oleh Wan Mariana (2013) yang mengatakan aspek

latihan berada pada tahap penilaian yang rendah bagi buku teks (KBSM) Pendidikan Islam. Penilaian guru yang tinggi terhadap aspek latihan bagi buku teks (KSSM) Pendidikan Islam berbanding penilaian yang dilakukan terhadap buku teks (KBSM) Pendidikan Islam tersebut menunjukkan peningkatan serta penambahbaikan telah dilakukan sehingga mencapai tahap kepuasan dalam kalangan guru kini.

Namun demikian, tidak semua daripada item soalan bagi aspek latihan berada pada tahap interpretasi yang tinggi. Hal ini demikian kerana, 72% daripada guru Pendidikan Islam tidak bersetuju mengatakan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu mempunyai latihan pengukuhan dan pengayaan yang mencukupi. Keadaan ini menjadikan item soalan tersebut mendapat penilaian yang rendah daripada majoriti guru Pendidikan Islam. Bertitik tolak daripada dapatan tersebut menjelaskan bahawa buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu menyediakan latihan namun latihan tersebut tidak mencukupi bagi guru terutamanya guru yang ingin melaksanakan aktiviti pengukuhan dan pengayaan di dalam kelas.

Penilaian guru terhadap item soalan seterusnya menunjukkan dapatan kajian pada tahap sederhana iaitu dengan 64% guru tidak bersetuju menyatakan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu mempunyai latihan dan soalan yang bercapah, berbeza mahupun menyimpang. Dapatan ini adalah selari dengan hasil dapatan kajian yang dilakukan oleh KPM dalam Laporan Tahunan 2017 yang menjelaskan bahawa buku teks (KSSM) tingkatan satu mempunyai latihan yang boleh membantu pembelajaran serta sesuai untuk pelbagai tujuan. Justeru, keadaan ini jelas menunjukkan tidak ada soalan-soalan latihan yang tidak selari dengan tajuk pembelajaran utama bagi setiap topik yang dibincangkan di dalam buku teks (KSSM)

Pendidikan Islam tingkatan satu.

Kemudian, penilaian positif terhadap aspek latihan di dalam buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu juga menunjukkan majoriti guru bersetuju bahawa buku teks mempunyai latihan yang sesuai dengan aras kebolehan murid (tingkatan satu) (94%), mempunyai latihan yang boleh membantu meningkatkan kemahiran berfikir murid (92%) dan menyediakan latihan yang sesuai dengan tajuk pembelajaran (96%). Dapatan kajian ini disokong oleh hasil dapatan kajian yang dilakukan oleh Nor Azuwan (1997) yang mengatakan latihan yang terdapat dalam buku teks (KBSM) sesuai dengan aras kebolehan pelajar. Walaupun demikian, hasil kajian yang dilakukan oleh Zaharah (1995) menunjukkan kemahiran berfikir kritis dalam latihan dilihat lebih tinggi bagi buku teks (KBSM) Pendidikan Islam tingkatan empat. Menurutnya lagi, latihan dan aktiviti dalam buku teks lebih berfokus kepada kemahiran mengumpul dan menggunakan maklumat dan tidak terdapat sebarang latihan yang mengarah kepada kemahiran berbentuk analogi. Tuntasnya, penilaian yang positif daripada guru bagi aspek latihan ini menunjukkan kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu berada tahap yang baik. Di samping itu, latihan yang disediakan juga menepati subtopik yang diajar bahkan boleh membantu merangsang kemahiran berfikir murid.

Penilaian guru terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu juga melibatkan aspek persembahan. Jika dilihat pada dapatan kajian, aspek persembahan bagi buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu menunjukkan tahap interpretasi yang tinggi dengan nilai ($\text{min}=4.40$, $\text{SP}=0.48$). Keadaan ini menjelaskan bahawa majoriti guru pendidikan Islam bersetuju bahawa buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu dipersembahkan dalam bentuk yang menarik.

Hal ini kerana, 96% daripada guru mengatakan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu mempunyai bab dan bahagian yang disusun mengikut urutan yang wajar dan menggunakan warna yang sesuai (98%). Selain itu, masing-masing dengan 92% daripada guru bersetuju bahawa buku teks (KSSM) menggunakan ilustrasi, rajah, dan jadual (grafik) yang sesuai dan menarik, menggunakan tipografi (jenis dan saiz huruf) yang jelas, sesuai dan menarik serta mempunyai reka bentuk kulit buku yang menarik. Keseluruhan item soalan berada pada tahap yang tinggi menunjukkan persembahan bagi buku teks (KSSM) menarik untuk digunakan oleh pelajar dan guru di sekolah. Namun demikian, dapatan ini berbeza dengan hasil dapatan kajian yang dilakukan oleh Zamri, Mahidin dan Afendi (2011) yang mengatakan sikap guru terhadap persembahan buku teks (KBSM) hanya pada tahap yang sederhana. Selain itu, Ahmad Jusoh (1998) dalam kajiannya mendapati bahawa buku teks (KBSM) banyak menggunakan bentuk penerangan dan esei bagi penyampaian isi-isi pembelajaran. Kemudian, Rosmawati (2002) dalam kajiannya juga turut mengatakan ketidakseimbangan dalam pemilihan alat-alat penulisan dalam aspek persembahan buku teks mata pelajaran teras (KBSM). Menurut beliau lagi, penggunaan kaedah alat-alat penulisan ini turut menggambarkan kelemahan penyampaiannya dari aspek bahasa sehingga menimbulkan kekeliruan kepada pembaca terutamanya pelajar. Wan Mariana (2013) dalam kajiannya turut menjelaskan penilaian yang rendah oleh pelajar terhadap aspek kualiti persembahan buku teks (KBSM) Pendidikan Islam. Namun demikian, KPM dalam Laporan Tahunan 2017 mengatakan bahawa buku teks (KSSM) dipersembahkan dalam bentuk mesra pengguna dan mempunyai grafik yang tepat untuk menyampaikan kandungan serta kualiti fizikalnya adalah berkualiti tinggi. Tuntasnya, persembahan buku teks yang terkini iaitu (KSSM) dilihat lebih menarik jika dibandingkan dengan buku teks (KBSM) menerusi perbincangan tersebut.

Holmes (2002) mengatakan bahawa bahasa adalah satu simbol yang mempunyai makna dimana bahasa digunakan untuk menyampaikan konsep, membuat pernyataan dan bertindak sebagai alat komunikasi antara penutur dan pendengar. Oleh itu, aspek bahasa dan istilah merupakan aspek yang memberi kepentingan terhadap kualiti buku teks. Buku teks yang berkualiti adalah bilamana kandungan teks bacaannya dapat difahami dengan mudah oleh pengguna. Oleh hal yang sedemikian, kepentingan aspek bahasa dan istilah bagi menentukan kebolehbacaan terhadap buku teks merupakan perkara yang perlu dinilai bagi buku teks (KSSM) ini. Penilaian guru terhadap aspek bahasa dan istilah berada pada tahap yang tinggi dengan nilai ($\text{min}=3.72$, $\text{SP}=0.35$). Kebanyakan daripada guru berpendapat buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu menggunakan bahasa yang baku dari segi ejaan dan tatabahasa (100%), penggunaan laras bahasa (istilah dan gaya) yang sesuai dengan bidang Pendidikan Islam (100%), dan menggunakan gaya bahasa yang menarik murid untuk membaca (92%). Dapatan ini disokong oleh kajian yang dilakukan oleh KPM dalam Laporan Tahunan 2017 juga menunjukkan penilaian yang positif daripada pelajar terhadap pelbagai aspek kualiti buku teks (KSSM) termasuklah aspek bahasa dan istilah.

Walaupun demikian, 56% daripada guru tidak bersetuju bahawa buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu menggunakan bahasa dan istilah yang sesuai dengan tahap kemampuan murid dan 54% daripada guru juga tidak bersetuju dengan kenyataan menggunakan bahasa dan istilah yang mudah difahami oleh murid. Namun demikian, dapatan ini tidak selari dengan hasil dapatan kajian oleh Nor Azuwan (1997) yang mengatakan buku teks (KBSM) mempunyai kesesuaian laras bahasa dengan aras kebolehan pelajar. Walaupun begitu, dapatan kajian ini disokong oleh hasil dapatan

kajian Norfadhillah dan Najihah (2017) yang mengatakan guru berdepan dengan cabaran penggunaan istilah dan laras bahasa yang tinggi dalam KSSM. Oleh hal yang sedemikian, keadaan ini jelas menggambarkan aspek bahasa dan istilah bagi buku teks (KSSM) Pendidikan Islam perlu diteliti semula supaya keselarasan bahasa dan istilah yang lebih sesuai boleh digunakan berdasarkan pada tahap kebolehan dan peringkat umur murid.

5.3.2 Analisis Inferensi

Analisis inferensi melibatkan 3 ujian iaitu ujian T, ANOVA sehala dan ujian korelasi Pearson. Ujian T dan ujian ANOVA sehala dilakukan adalah bagi menganalisis perbezaan antara dua pemboleh ubah, manakala ujian korelasi Pearson dilakukan adalah bagi menganalisis hubungan di antara dua pemboleh ubah. Bagi kajian ini, dua analisis perbezaan telah dibuat, manakala dua lagi adalah bagi analisis hubungan.

5.3.2.1 Analisis Perbezaan

a. Perbezaan penilaian kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu berdasarkan lokasi sekolah

Hasil daripada analisis inferensi perbezaan, kajian ini mendapati terdapat perbezaan yang signifikan penilaian terhadap kualiti buku teks (KSSM) antara guru berdasarkan

lokasi sekolah iaitu bandar dan luar bandar. Keadaan ini menjelaskan faktor keberadaan atau lokasi sekolah tempat guru mengajar turut memberi impak kepada penilaian guru terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu. Ini menunjukkan penilaian guru adalah tidak sama berdasarkan lokasi sekolah masing-masing. Penilaian guru yang berbeza ini juga mungkin disebabkan kesesuaian kualiti buku teks berdasarkan prestasi pencapaian yang berbeza iaitu bergantung kepada pencapaian dan prestasi pelajar di daerah yang berbeza. Menurut Pelan Induk Pembangunan Pendidikan (PIPP) 2006-2010 lokasi sekolah merupakan antara faktor yang boleh mempengaruhi jurang prestasi dan pencapaian pelajar. Selain itu, Gred Purata Nasional (GPN) menerusi PPPM 2013-2025 juga menunjukkan perbezaan yang sangat ketara bagi jurang pencapaian sekolah bandar dan luar bandar. Tuntasnya, faktor lokasi sekolah iaitu sekolah yang berada di bandar dan di luar bandar menyebabkan terdapatnya perbezaan bagi penilaian guru terhadap kualiti buku teks (KSSM).

b. Perbezaan penilaian kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu berdasarkan pengalaman mengajar guru

William James (1842-1910) mengatakan penekanan kepada pengalaman adalah penting disebabkan sebuah pemikiran adalah peribadi, sentiasa berubah dan berterusan mengurus serta memilih. Namun demikian, pengalaman yang berbeza tidak semestinya mempengaruhi penilaian seseorang terhadap sesuatu perkara. Hal ini kerana, hasil keputusan analisis kajian melalui ujian ANOVA mendapati tidak terdapat perbezaan skor min yang signifikan ($p=0.986$, $p<0.05$) bagi penilaian terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam antara guru berdasarkan pengalaman mengajar mereka. Dapatan ini adalah tidak selari dengan hasil dapatan yang dilakukan oleh Salihin,

Izzuddin, Shamshinar, Haslina dan Julia (2017) yang mengatakan bahawa terdapat perbezaan yang signifikan diantara pengalaman guru terhadap persepsi pengajaran Bahasa Arab. Walaupun demikian, pengalaman guru adalah dianggap penting dalam pengajaran dan pembelajaran. Hal ini kerana, guru yang mempunyai pengalaman yang luas lebih menguasai topik pembelajaran serta boleh mempelbagaikan gaya pembelajaran bersesuaian dengan aktiviti pengajaran. Perkara ini turut disokong oleh Goodwin (1999) yang mengatakan pengalaman mengajar dan latihan guru adalah antara kelayakan asas yang utama dalam pengajaran berkesan. Namun demikian, bertitik tolak daripada dapatan kajian ini, pengalaman mengajar guru dilihat tidak memberi perbezaan yang ketara bagi penilaian terhadap kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu. Justeru, keadaan ini menjelaskan bahawa penilaian kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu ini adalah sama dalam kalangan guru baharu dan guru yang lebih berpengalaman.

5.3.2.2 Analisis Hubungan

- a. **Hubungan di antara tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks (KSSM) dengan penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu.**

Hasil analisis hubungan tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks (KSSM) dengan penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu mendapati terdapat hubungan yang signifikan iaitu tahap hubungannya

adalah kuat. Ini menunjukkan tahap pengetahuan guru terhadap peranan buku teks (KSSM) mempunyai kaitan dengan penggunaan buku teks di sekolah. Berdasarkan kepada kajian tinjauan yang dilakukan oleh Lay Yoon Fah, penguasaan pengetahuan kandungan dan kemahiran guru dalam sesuatu bidang mata pelajaran akan mempengaruhi proses PdP dalam bilik darjah. Keadaan ini menjelaskan, seseorang yang berpengetahuan dikatakan sebagai seorang yang mempunyai pemahaman dan kesedaran yang tinggi. Menurut Beck (1981) dalam kajiannya, pemahaman yang mendalam terhadap sesuatu perkara dipengaruhi oleh pengetahuan sedia ada. Justeru, bagi meningkatkan amalan penggunaan buku teks (KSSM) dalam kalangan guru, pengetahuan iaitu kesedaran serta kefahaman yang mendalam guru terhadap peranan buku teks (KSSM) itu sendiri perlu berada pada tahap yang cemerlang. Oleh hal yang sedemikian, guru perlu mempunyai pengetahuan yang kompeten terhadap fungsi buku teks (KSSM) supaya matlamat yang hendak dicapai oleh kerajaan melalui transformasi kurikulum yang dilaksanakan ini dapat dicapai dengan jayanya.

Tuntasnya, setiap tindakan dan sikap guru dalam aspek penggunaan buku teks turut dipengaruhi oleh proses pemikiran guru termasuk pengetahuan terhadap peranan buku teks (KSSM). Guru yang berpengetahuan adalah seorang guru yang mempunyai kesedaran yang tinggi dalam mencapai objektif dan aspirasi negara. Tanpa pengetahuan, guru akan sukar untuk menyampaikan pengetahuan yang sepatutnya kepada pelajar-pelajarnya. Justeru, guru-guru perlu sentiasa meningkatkan tahap pengetahuan bukan sahaja dari aspek pengetahuan kandungan dan pedagogi, perlu juga sedar dan faham tentang apa yang dikehendaki oleh negara melalui pembangunan setiap kurikulum yang telah dibuat. Oleh yang demikian, penggunaan buku teks (KSSM) sangat perlu dilakukan dan difahami oleh guru secara lebih mendalam bagi

menyampaikan apa yang dihasratkan oleh negara disamping melahirkan seorang pelajar yang boleh berfikiran abad ke 21 bagi menghadapi revolusi 4.0 pada masa kini.

b. Hubungan di antara penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) dengan kualiti buku teks (KSSM) Pendidikan Islam tingkatan satu.

Hasil analisis hubungan penilaian guru terhadap penggunaan buku teks (KSSM) dengan kualiti buku teks KSSM Pendidikan Islam tingkatan satu mendapati terdapat hubungan yang signifikan pada tahap hubungan yang sederhana. Dapatan ini menunjukkan penilaian guru terhadap penggunaan buku teks KSSM mempunyai hubungan dengan penilaian guru terhadap kualiti buku teks KSSM Pendidikan Islam tingkatan satu. Penggunaan yang tinggi bagi buku teks KSSM dalam kalangan guru menyumbang kepada penilaian yang tinggi terhadap kualiti buku teks KSSM. Walaupun demikian, ujian korelasi menunjukkan hubungan di antara kedua-duanya berada pada tahap yang sederhana menjelaskan bahawa secara realitinya masih terdapat beberapa item bagi kualiti buku teks yang perlu ditambahbaik untuk meningkatkan tahap penggunaan buku teks dalam kalangan guru. Kajian ini adalah selari dengan hasil kajian yang dilakukan oleh Zamri, Mahidin dan Afendi (2011) yang menyatakan bahawa peningkatan terhadap kualiti buku teks dari aspek isi kandungan, persembahan, aktiviti dan latihan adalah perlu untuk memastikan kekerapan penggunaan yang tinggi terhadap buku teks dalam kalangan guru.

Justeru, peningkatan bagi kualiti buku teks (KSSM) dianggap sangat penting untuk menyumbang kepada peningkatan penggunaan buku teks dalam kalangan guru. Tuntasnya, pihak KPM perlu memastikan kualiti buku teks (KSSM) pada tahap yang

baik kerana setiap kekurangan dan kelemahan akan memberi kesan kepada pengguna yang menggunakan buku tersebut iaitu guru dan pelajar di sekolah terutamanya.

5.4 Cadangan Kajian Lanjutan

Usaha semua pihak bagi membantu penambahbaikan terhadap bahan pengajaran utama iaitu buku teks perlulah dilakukan secara berterusan melalui penyelidikan. Penilaian bahan bantu pengajaran yang sedia ada melalui penyelidikan semestinya menjamin kualiti bahan yang digunakan dalam pengajaran memandangkan segala aspek penilaian yang berkaitan boleh diuji melalui prosedur yang sistematik dan berstruktur serta diuji kesahan dan kebolehpercayaannya. Oleh hal yang sedemikian, kesan penyelidikan yang dilakukan akan dapat memberi impak yang maksimum pada guru dan murid dengan mengambil kira penilaian dari semua pihak. Berdasarkan hasil kajian yang telah dijalankan, berikut dikemukakan cadangan kajian lanjutan yang boleh dipertimbangkan oleh para pengkaji untuk dilaksanakan pada masa akan datang.

Cadangan kajian yang pertama adalah meluaskan penelitian dari pelbagai aspek yang terdapat dalam buku teks seperti isi kandungan, aktiviti, latihan, persembahan, tulisan serta bahasa dan istilah. Penelitian bagi setiap aspek tersebut perlu dilakukan dengan lebih luas mencakup pelbagai lagi tema-tema yang boleh dibincangkan dengan lebih mendalam. Keadaan ini dapat membantu pihak berkepentingan seperti BBT di KPM meneliti setiap isu dan perkara yang diutarakan dalam kajian yang dilaksanakan bahkan segala kekurangan dan kelebihan dapat di ambil bagi penambahbaikan pada

bahan yang dikaji iaitu buku teks. Oleh itu, dalam kajian mendatang pengkaji boleh mengembang dan mengutarakan pelbagai lagi isu yang boleh dibangkitkan bagi setiap aspek yang dikaji dengan menjalankan satu kajian khas yang berfokuskan kepada satu aspek sahaja.

Cadangan kajian lanjutan yang berikutnya adalah menghasilkan sebuah kajian dengan melakukan analisis kandungan bagi buku teks terkini iaitu buku teks KSSM. Kajian ini boleh diluaskan dengan melakukan perbandingan di antara buku teks KBSM dan KSSM. Misalnya pengkaji boleh melaksanakan kajian analisis kandungan ini dengan mengambil kira pendapat daripada pakar-pakar buku teks yang ada di Malaysia. Pelaksanaan kajian ini juga perlu dititikberatkan kepada kekurangan dan kelebihan yang terdapat pada kedua-dua buku teks tersebut. Hasil daripada kajian ini mungkin dapat membantu usaha menambahbaik kualiti buku teks iaitu selari dengan peredaran masa kini.

Dapatan data yang telah diperincikan sebelumnya jelas menunjukkan bahawa skop atau limitasi kajian yang dilakukan hanyalah melibatkan tiga buah daerah di Sarawak sahaja. Justeru itu, pengkaji mencadangkan kajian lanjutan dapat dilakukan dengan meluaskan skop kawasan kajian supaya jumlah responden yang lebih besar dapat dicapai disamping dapatan data yang lebih relevan dan kuat dapat diperolehi. Dalam erti kata lain, penilaian daripada banyak pihak dapat didengari dengan mengumpul data-data dan boleh digeneralisasikan suara-suara mereka terhadap buku teks KSSM sedia ada yang digunapakai kini. Justeru, kajian lanjutan berkaitan penilaian terhadap buku teks boleh dilakukan dengan melibatkan responden dari beberapa buah negeri atau satu Malaysia.

Cadangan kajian lanjutan seterusnya dapat dijalankan dengan memperluaskan juga jenis atau pihak yang terlibat dalam pelaksanaan kajian iaitu responden. Jika dilihat semula, kajian ini lebih menjurus kepada penilaian terhadap satu pihak sahaja iaitu guru. Oleh itu, para pengkaji dapat meluaskan lagi kajian ini dengan mengambil kira penilaian daripada kalangan pelajar memandangkan mereka juga terlibat dalam penggunaan buku teks sebagai medium pembelajaran di sekolah. Penilaian daripada pelajar juga penting untuk diketengahkan supaya suara mereka terhadap keberkesanan bahan pengajaran iaitu buku teks dapat dicapai melalui penyelidikan yang dilakukan oleh para pengkaji. Justeru, cadangan kajian lanjutan yang boleh dilaksanakan adalah dengan membuat satu penyelidikan berkaitan penilaian buku teks yang melibatkan kedua-dua pihak iaitu guru dan pelajar. Kajian boleh dilakukan dengan menggunakan kaedah kajian campuran (*mixed method*).

5.5 Implikasi Kajian

Pelaksanaan kajian penilaian terhadap buku teks KSSM Pendidikan Islam tingkatan satu dalam kalangan guru ini sudah tentu membawa implikasi kepada dunia pendidikan khususnya bagi mata pelajaran Pendidikan Islam di peringkat sekolah menengah. Tujuan penilaian dilakukan adalah untuk mengetahui sejauh mana penilaian oleh guru Pendidikan Islam terhadap buku teks KSSM Pendidikan Islam tingkatan satu. Oleh yang demikian, kajian penilaian yang dilakukan ini boleh dijadikan sebagai panduan atau rujukan bagi pihak KPM terutamanya kepada BBT di Bahagian Sumber dan Teknologi Pendidikan (BSTP) untuk meningkatkan lagi kualiti buku teks yang

mempunyai peranan tinggi sebagai bahan pengajaran dan rujukan utama yang digunapakai di sekolah-sekolah kerajaan di Malaysia. Di samping itu, menerusi penilaian yang dilakukan ini akan dapat membantu untuk menyampaikan suara guru kepada BPK, KPM.

Pelaksanaan kajian ini juga membawa implikasi positif buat para pendidik dan warga KPM. Para pendidik boleh menjadikan kajian penilaian ini untuk dijadikan sebagai rujukan untuk mengetahui kekurangan serta kelebihan yang terdapat pada buku teks KSSM Pendidikan Islam tingkatan satu menerusi penilaian daripada ramai guru Pendidikan Islam yang lain. Justeru, kekurangan dan kelebihan yang ada ini juga boleh membantu meningkatkan kualiti pengajaran guru dengan menambahbaik persediaan ketika PdP dilaksanakan.

Di samping itu, pengkaji serta penyelidik boleh menjadikan kajian ini sebagai sumber rujukan mereka pada masa akan datang. Langkah-langkah penyelidikan ini boleh untuk diikuti oleh para pengkaji dalam membina penyelidikan dan kajian lain yang berkaitan dengan buku teks bagi memastikan buku teks yang dibekalkan di sekolah-sekolah benar memenuhi keperluan populasi sasaran iaitu pelajar dan guru.

Dapatan kajian yang telah diperinci sebelumnya jelas menunjukkan bahawa kajian ini akan dapat membantu meningkatkan kualiti sektor pendidikan negara secara umumnya dan kualiti penggunaan bahan bantu mengajar utama khususnya iaitu buku teks. Menerusi kajian yang dilakukan ini, kekurangan dan kelebihan buku teks dapat dikenalpasti untuk dilakukan penambahbaikan pada masa akan datang. Hal ini juga jelas menunjukkan peranan buku teks yang tidak dapat dinafikan kepentingannya pada

negara dalam sektor pendidikan.

5.6 Rumusan

Hasil dapatan kajian yang diperoleh telah menjawab kesemua persoalan kajian. Paparan data yang diperoleh menerusi kajian ini jelas menunjukkan bahawa penilaian guru Pendidikan Islam terhadap buku teks KSSM Pendidikan Islam tingkatan satu adalah pada tahap yang baik. Walaupun demikian, masih terdapat beberapa perkara yang perlu untuk diteliti dan diberi perhatian semula kerana mendapat penilaian yang rendah daripada guru-guru Pendidikan Islam. Oleh hal yang demikian, diharapkan segala kekurangan yang dapat dikenalpasti menerusi kajian ini dapat diteliti semula oleh pihak Kementerian Pendidikan Malaysia dengan mengambil langkah-langkah yang wajar bagi menambahbaik kesempurnaan dalam sektor pendidikan negara.

RUJUKAN

Ab. Halim Tamuri & Nik Mohd Rahimi. 2011. *Kaedah Pengajaran dan Pembelajaran Pendidikan Islam*. Bangi: Universiti Kebangsaan Malaysia.

Ab. Halim Tamuri, Adnan bin Yusopp, Kamisah Osman, Shahrin Awaluddin, Zamri Abdul Rahim & Khadijah Abdul Razak. 2004. *Laporan Penyelidikan Keberkesanan Kaedah Pengajaran dan Pembelajaran Pendidikan Islam ke atas Pembangunan Diri Pelajar*. Bangi: Fakulti Pendidikan UKM.

Ab. Halim Tamuri, Kamarul Azmi, Mohd Faez, Mohd Izham. 2011. *Amalan Penggunaan Bahan Bantu Mengajar dalam Kalangan Guru Cemerlang Pendidikan Islam Sekolah Menengah di Malaysia*. Journal of Islamic and Arabic Education 3 (1), 2011 59-74

Abdul Hamid, M. A. (2004). *Andargogi: Mengajarorang Dewisa*. Pahang: PTS Publication and Distributors Sdn. Bhd.

Abdul Rahman Mahamad. (2016). *Interpretasi Ilustrasi dalam Buku Teks Pendidikan Islam Sekolah Rendah*. Tesis P.H.D, Universiti Pendidikan Sultan Idris

Abu Bakar Nordin. (1987). *Developing A Scale in Effective Domain: A Procedural Model*. Terbitan Tak Berkala 5. Fakulti Pendidikan. Universiti Kebangsaan Malaysia.

Ahmad Jusoh. 1998. *Kualiti Buku Teks Pendidikan Islam KBSM: Analisis Kandungan*. Disertasi Sarjana, Fakulti Pendidikan, Universiti Malaya.

Ahmad Mohd Salleh. 2011. *Kurikulum, Metodologi dan Pedagogi Pengajian Islam*. Selangor: Oxford Fajar Sdn. Bhd.

Alias Baba. 1997. *Statistik Penyelidikan dalam Pendidikan Sains Sosial*. Bangi: Universiti Kebangsaan Malaysia.

Al-Na'miy. 1994. *Kaedah dan Teknik Pengajaran menurut Ibnu Khaldun dan Al-Qabisi*. (Penterjemah: Mohd. Ramzi Omar). Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka

Azizifar, A., Koosha, M. & Lotfi, A. R. 2010. *An Analytical Evaluation Of Iranian High School ELT Textbooks From 1970 To The Present*. Procedia Sosial and Behaviour Science. (3): 36-44.

Bahagian Buku Teks (2017). *Kajian Penilaian dan Penggunaan Buku Teks (KSSM) bagi Tingkatan Satu (dalam Laporan Tahunan 2017)*. Kementerian Pendidikan Malaysia.

Bahagian Buku Teks. 2007.

Bahagian Buku Teks. 2008.

Bahagian Buku Teks. 2012.

Bahagian Buku Teks. 2015. *Laporan Tahunan*. Kementerian Pendidikan Malaysia.

Bahagian Buku Teks. 2017. *Laporan Tahunan*. Kementerian Pendidikan Malaysia.

Bahagian Pembangunan Kurikulum. 2019. *Kurikulum Standard Sekolah Menengah (KSSM)*. Kementerian Pendidikan Malaysia.

Beck. L. Isabel (1981), *Reading Problems and Instructional Practice, in Reading Research Advances in Theory and Practice Volume 2*, London: Academic Press.

Borg W.R. & Gall, M.D. (1983). *Educational Research: An Introduction*, New York: Longman Inc.

Borhan Aripin. 2010. *Penilaian Pelajar terhadap Penggunaan Buku Teks Pendidikan Islam Tingkatan Satu*. Tesis Sarjana Pengajian Islam, Fakulti Pengajian Islam, Universiti Kebangsaan Malaysia.

Chua, Y. P. (2006). *Kaedah Penyelidikan*. Serdang, Selangor: Universiti Putra Malaysia.

Dargush, J., Persaud, N. & Horsley, M. 2011. *Judging The Quality of Educational Materials- A Research Project On Student Voice*. International Association for Research on Textbooks and Educational Media (IARTEM) e-Journal. 4 (2): 45-62.

Dasar Pendidikan Kebangsaan. (2012). *Bahagian Perancangan dan Penyelidikan Dasar Pendidikan*. Kementerian Pelajaran Malaysia: Putrajaya

David Lim, Nor Azizah, Saat, Mohd Kidin, Alias & Abdul Razak. 2011. *Kaedah Penyelidikan dalam Pendidikan (Edisi Kelapan)*. Selangor: Open University Malaysia (OUM)

Dayana Farzeeha, Cheng L. Y. & Mohd Nur Khafiz. (2014). *Persepsi Guru-guru terhadap Sistem KBSR dan KSSR: Satu Kajian Tinjauan dari Aspek Kurikulum, Kesediaan Guru dan Pelaksananya*. Prosiding Persidangan Antarabangsa Kelestarian Insan 2014 (INSAN2014). Batu Pahat: Johor 9-10 April 2014

Forgarty, D. W., Hoffman, T. R., & Stonebraker, P. W. (1989). *Production and Operation Management In Quality Assurance And Control, Cin cinnati*: South-Western, (18).

Ghazali Yusri, Nik Mohd Rahimi, Parilah M. Shah, Muhammad Arsyad Abdul Majid & Wan Haslina Wah. 2012. *Penggunaan Bahan Pembelajaran dalam Kursus Bahasa Arab*. GEMA Online TM Journal of Language Studies. 12 (1): 215-233.

- Greco, A.N. 1997. *The Book Publishing Industry*. Boston: Allyn and Bacon.
- Goodwin, B. 1999. *Improving Teaching Wuality: Issues & Policies*. Policy Brief. MidContinent Regional Education Lab., Aurora, CO. Office of Educational Research and Improvement (Ed.). Washington DC
- James, William. 1978. *Essays in Philosophy*. USA: Harvard University Press. 1956. *The Will to Believe and Other Essays in Popular Philosophy*. New York: Dover Publication. 1990. *Varieties of Religious Experience*. New York: Paperback Classics. 1899. *Talk to Teachers on Psychology and to Students on Some of Life's Ideals*. New York: Henry Holt and Company.
- Jamaluddin bin Halid. 2019. Jurulatih Utama Pendidikan Islam Kebangsaan dan Pemantau pelaksanaan KSSM di Malaysia. [Temubual Pada 12 Mac 2019].
- Jamilah, H.A., Hasrina, M., Hamidah, A.H. & Juliana, A.W. (2011). Pengetahuan, sikap dan amalan masyarakat Malaysia terhadap isu alam sekitar. *Akademika*, 8 (3), 103–115.
- Kamarul Azmi Jasmi, Ab. Halim Tamuri. 2007. *Pendidikan Islam Kaedah Pengajaran dan Pembelajaran*. Johor Darul Takzim: Universiti Teknologi Malaysia.
- Kamarul Azmi, Mohd Faez Ilias, Ab. Halim Tamuri & Mohd Izham. 2011. *Amalan Penggunaan Bahan Bantu Mengajar dalam Kalangan Guru Cemerlang Pendidikan Islam Sekolah Menengah di Malaysia*. Journal of Islamic and Arabic Education 3 (11), 59-74
- Kamarulzaman Abdul Ghani. 2011. *Kebolehbacaan Buku Teks Bahasa Arab Tinggi Berasaskan Ujian Kloz dalam Kalangan Pelajar di SMKA*. GEMA Online TM Journal of Language Studies. 11 (2): 53-66.
- Kementerian Pendidikan Malaysia. 2012. *Dasar Pendidikan Kebangsaan* (Edisi Ketiga). Selangor: Giga Wise Network Sdn Bhd
- Kementerian Pendidikan Malaysia. 2017. *Dasar Pendidikan Kebangsaan* (Edisi Keempat). Selangor: Firdaus Press. Sdn. Bhd
- Kementerian Pendidikan Malaysia. 2019. Akses maklumat daripada laman WEB Kementerian Pendidikan Malaysia di pautan <https://www.moe.gov.my/>
- Kementerian Pendidikan. 2019. Portal Data Terbuka Malaysia. Diakses pada 28 Mei 2019 di pautan http://www.data.gov.my/data/ms_MY/dataset/bilangan-guru-sarawak
- Kenneth D. Bailey. (1992). *Kaedah Penyelidikan Sosial*. DBP. Kuala Lumpur.
- Kirkpatrick, D. L., & Kirkpatrick, J. D. (2006). *Evaluating Training Programs: The Four Levels* (3rd ed.). San Francisco, CA: Berrett-Koehler Publisers.

- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. 1970. *Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement*, 30: 608-619
- Kumar, R (2014). *Research Methodology A Step-By-Step Guide For Beginner* (Fourth Edi). California: Sage Publications, Inc.
- Lay Yoon Fah. (n.d). *Pengaruh Pengetahuan Konten Guru Sains terhadap Proses Pengajaran dan Pembelajaran Mata Pelajaran Sains*. Jurnal Maktab. Malaysia
- Maryati Mohd Amin. 2019. Jurulatih Utama Pendidikan Islam (Selangor) dan Guru Cemerlang Pendidikan Islam 2018. [Temubual pada 18 Mac 2019].
- Madaus, G. F. (1983). *The Courts, Validity, and Minimum Competency Testing*. Boston: Kluwer-njhoff.
- Mohamad Najib Abdul Ghafar. 1999. *Penyelidikan Pendidikan*. Johor: Universiti Teknologi Malaysia.
- Mohd Nazri, Norlidah, Saedah Siraj & Zaharah. 2013. *Inovasi dan Kreativiti dalam Rekabentuk Buku Teks Sekolah Menengah: Aplikasi Pendekatan Interpretive Structural Modeling (ISM)*. JuKu: Jurnal Kurikulum & Pengajaran Asia Pasifik.
- Mohd. Majid Konting. 2005. *Kaedah Penyelidikan Pendidikan*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Mohd. Majid Konting. 2009. *Kaedah Penyelidikan Pendidikan*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Mohd. Najib Abdul Ghafar. 2003. *Reka Bentuk Tinjauan Soal Selidik Pendidikan*. Johor: Universiti Teknologi Malaysia.
- Monica D. D. (1988). *Towards Real Quality*, Simposium IEEE (Perisian IEEE).
- Mook Soon Sang. 2009. *Teks Komprehensif PTK Bahagian II: Khusus / Fungsional: Pengajaran dan Pembelajaran (P&P)* Selangor: Penerbitan Multimedia Sdn.Bhd.
- Muhammad Endut. (1992). *Pendidikan Islam KBSM: Satu Kajian tentang Masalah Pengajaran di Sekolah-Sekolah di Negeri Johor*. Tesis M. Ed., Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi.
- Muhyiddin Yassin. 2013. *Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025 (Pendidikan Prasekolah hingga Lepas Menengah)*. Putrajaya: Kementerian Pendidikan Malaysia.
- Nik Rosila Nik Yaacob. 2007. *Penguasaan Jawi dan Hubungannya dengan Minat dan Pencapaian Pelajar dalam Pendidikan Islam*. Jurnal Pendidik dan Pendidikan. Jil.22. Pulau Pinang: Universiti Sains Malaysia.

- Nor Azuwan. 1997. *Buku Teks Sekolah Menengah: Kajian tentang Persepsi Guru dan Penggunaannya di Lembah Klang*. Tesis Sarjana, Universiti Malaya.
- Noraini. (2010). *Penyelidikan dalam Pendidikan*. Kuala Lumpur. Mc Graw Hill (Malaysia) Sdn. Bhd.
- Norfadhillah & Najihah. 2017. *Cabaran dalam Pengajaran Matematik Kurikulum Standard Sekolah Menengah (KSSM)*. Research Institute for Islamic Product and Malay Civilization (INSPIRE) Universiti Sultan Zainal Abidin (UniSZA) Proceeding of International Conference of Empowering Islamic Civilization.
- Nurshuhaida & Siti Zaiton. 2012. *Perbezaan Analisis Kepenggunaan Menurut Ekonomi Konvensional dan Ekonomi Islam*. Prosiding PERKEM Vii, Jilid 2 (2012) 1461– 1470 ISSN: 2231-962X
- Rosmawati. 2002. *Analisis Kandungan Buku Teks Mata Pelajaran Teras Tingkatan Lima (KBSM): Kajian terhadap Aspek Persembahan Penulisan*. Tesis Sarjana. Universiti Malaya.
- Sahandri Gani, Roselan & Saifuddin. 2012. *Amalan Penilaian Guru*. Kuala Lumpur: Utusan Publications & Distributors Sdn. Bhd.
- Salihin, Izzuddin, Shamsinar, Haslina, & Julia. 2017. *Tahap Kelayakan Akademik dan Pengalaman Guru Bukan Opsyen terhadap Pengajaran Bahasa Arab*. Conference: Seminar Islamic Creative Art Therapy (I-Cat) Peringkat Kebangsaan; Kolej Universiti Islam Antarabangsa Selangor.
- Salizah binti Mohamed. 2009. *Penggunaan Buku Teks Pendidikan Islam KBSM dalam Kalangan Murid Berpencapaian Rendah*. Tesis Sarjana, Universiti Malaya.
- Sarin Talib. 1995. *Persepsi Guru Pendidikan Islam di Negeri Selangor terhadap Mutu Buku Teks Pendidikan Islam Tingkatan Satu*. Tesis Sarjana, Universiti Malaya.
- Scriven, M. S. 1967. *The Methodology of Evaluation* (Vol. 1). Chicago: Rand Mc Nally
- Shamsina & Akhiar. 2015. *Pedagogi Pendidikan Islam*. Selangor: Pelangi Professional Publising Sdn. Bhd.
- Sinar Harian. 2012. 11 September.
- Smith, M. F. (1994). *Evaluation: Review of the Past, Preview of the Future*. Evaluation Practice, 15, 215-227.
- Stake, R.E. (1967). *The Countenance of Educational Evaluation*. Teachers College Record, 68, 523-540.
- Stufflebeam. D.L. (2000). *Lessons in Contracting for Evaluations*. American Journal of Evaluation, 21, 293-314.

Suraya Ahmad. 2003. *Penggunaan Buku Teks Bahasa Melayu di Sekolah Menengah*. Kertas Projek Sarjana Pendidikan, Universiti Malaya.

Tay, Meng Guat. 2010. *Pandangan Guru Pelatih terhadap Buku Teks Bahasa Melayu Kurikulum Bersepadu Sekolah Rendah*. Jurnal Penyelidikan IPG KBL. Jilid 9.

Vangrieken, K., Meredith, C., & Kyndt, E. (2017). *Teacher Communities as a Context for Professional Development: A Systematic Review*. *Teaching and Teacher Education*. (Vol.61). <http://doi.org/10.1016/j.tate.2016.10.001>

Vijayaletmy, Selvam. (2017). *Persepsi Guru-guru Bahasa Melayu terhadap Kekerapan Penggunaan Buku Teks dalam Pengajaran di Sekolah Menengah*. Jurnal Penyelidikan Tempawan Jilid XXXIV.

Wan Hasmah Wan Mamat. 2007. *Nilai Murni dalam Pendidikan Islam Berteraskan Pendekatan Islam Hadhari*. Dlm. Nik Azis Nik Pa, Rahimi Md. Saad & Ahmad Zabidi Abd. Razak (pnyt.). *Isu-isu Kritikal Dalam Pendidikan Islam & Pendidikan Bahasa Arab Berteraskan Pendekatan Islam Hadhari*. Putrajaya: Yayasan Islam Hadhari.

Wan Mariana. 2013. *Penilaian Pelajar terhadap Penggunaan Buku Teks Pendidikan Islam Tingkatan Empat*. Tesis Sarjana, Universiti Kebangsaan Malaysia.

Wan Raziana. 2015. *Pelaksanaan Program Peningkatan Penggunaan Buku Teks KBSM di Sekolah Menengah*. Tesis Sarjana, Universiti Kebangsaan Malaysia.

Worthen, B.R., & Sanders, J.R. (1973). *Educational Evaluation. Theory and Practice*. Belmont, CA : Wadsworth.

Wiersma, W. 2000. *Research Methods in Education: An introduction*. Boston: Allyn & Bacon.

Zaharah. 1995. *Analisis Kandungan Kemahiran Berfikir Kritis dalam Buku Teks Pendidikan Islam (KBSM)*. Tesis Sarjana, Universiti Malaya.

Zahrobi, M., Sabouri, H., Behroozian, R. 2012. *An Evaluation of Merits and Demerits of Iranian First Year High School English Textbook*. ProQuest Education Journal. 5 (8): 14-22.

Zamri Mahamod, Mahidin Awang Hitam & Afendi Hamat. 2011. *Sikap Guru Bahasa Melayu Sekolah Rendah terhadap Penggunaan Buku Teks Bahasa Melayu*. Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu. 1(2): 17-30.

Zawawi Hj Ahmad. 1990. *Strategi Pengajaran Pendidikan Islam KBSM*. Kuala Lumpur: Penerbit Fajar Bakti Sdn. Bhd.

KEMENTERIAN PENDIDIKAN MALAYSIA
BAHAGIAN PERANCANGAN DAN PENYELIDIKAN DASAR PENDIDIKAN
ARAS 1-4, BLOK E8
KOMPLEKS KERAJAAN PARCEL E
PUSAT PENTADBIRAN KERAJAAN PERSEKUTUAN
62604 PUTRAJAYA

LAMPIRAN A

TEL : 0388846591
FAKS : 0388846579

Ruj. Kami : KPM.600-3/2/3-eras(5706)
Tarikh : 12 November 2019

SITI NASUHA BINTI SINGKI
NO. KP :

KAMPUNG MASJID BARU, 96150, BELAWAI SARAWAK
96150 SIBU
SARAWAK

Tuan,

KELULUSAN UNTUK MENJALANKAN KAJIAN DI SEKOLAH, INSTITUT PENDIDIKAN GURU, JABATAN PENDIDIKAN NEGERI DAN BAHAGIAN DI BAWAH KEMENTERIAN PENDIDIKAN MALAYSIA

Perkara di atas adalah dirujuk.

2. Sukacita dimaklumkan bahawa permohonan tuan untuk menjalankan kajian seperti di bawah telah diluluskan.

" PENILAIAN TERHADAP BUKU TEKS KURIKULUM STANDARD SEKOLAH MENENGAH (KSSM) PENDIDIKAN ISLAM TINGKATAN SATU "

3. Kelulusan adalah berdasarkan kepada kertas cadangan penyelidikan dan instrumen kajian yang dikemukakan oleh tuan kepada bahagian ini. Walau bagaimanapun kelulusan ini bergantung kepada kebenaran Jabatan Pendidikan Negeri dan Pengetua / Guru Besar yang berkenaan.

4. Surat kelulusan ini sah digunakan bermula dari **11 November 2019** hingga **1 Jun 2020** .

5. Tuan dikehendaki menyerahkan senaskhah laporan akhir kajian dalam bentuk *hardcopy* bersama salinan *softcopy* berformat pdf dalam CD kepada Bahagian ini. Tuan juga diingatkan supaya mendapat kebenaran terlebih dahulu daripada Bahagian ini sekiranya sebahagian atau sepenuhnya dapatan kajian tersebut hendak diterbitkan di mana-mana forum, seminar atau diumumkan kepada media massa.

Sekian untuk makluman dan tindakan tuan selanjutnya. Terima kasih.

"BERKHIDMAT UNTUK NEGARA"

Saya yang menjalankan amanah,

Ketua Sektor
Sektor Penyelidikan dan Penilaian
b.p. Pengarah
Bahagian Perancangan dan Penyelidikan Dasar Pendidikan
Kementerian Pendidikan Malaysia

salinan kepada:-

JABATAN PENDIDIKAN SARAWAK

* SURAT INI DIJANA OLEH KOMPUTER DAN TIADA TANDATANGAN DIPERLUKAN

Ruj Kami : JPNSW.SKPP.LAT.600-1/1/1 Jld.6(19)

Tarikh : 22 November 2019

Siti Nasuha binti Singki

Kampung Masjid Baru
96150 Belawai
Sarawak

Tuan,

**KEBENARAN UNTUK MENJALANKAN KAJIAN DI SEKOLAH-SEKOLAH, INSTITUT-
INSTITUT PERGURUAN, JABATAN PENDIDIKAN DAN BAHAGIAN-BAHAGIAN DI
BAWAH KEMENTERIAN PENDIDIKAN MALAYSIA**

Dengan hormatnya saya diarah merujuk perkara di atas.

2. Sukacita dimaklumkan bahawa pada dasarnya Jabatan Pendidikan Negeri Sarawak **tiada halangan** untuk membenarkan tuan menjalankan kajian bertajuk :

**“ Penilaian Terhadap Buku Teks Kurikulum Standard Sekolah Menengah (KSSM)
Pendidikan Islam Tingkatan Satu ”**

3. Diingatkan bahawa sepanjang tempoh kajian tersebut, tuan adalah tertakluk kepada peraturan yang sedang berkuatkuasa dan menjalankan kajian seperti tajuk yang diluluskan oleh Bahagian Perancangan dan Penyelidikan Dasar Pendidikan, Kementerian Pendidikan Malaysia melalui surat bil. KPM.600-3/2/3-eras(5706) bertarikh 12 November 2019. Surat kelulusan ini sah digunakan bermula dari **11 November 2019 hingga 1 Jun 2020**.

4. Jabatan ini memohon agar sesalinan laporan kajian dihantar ke Unit Pengurusan Bakat, Jabatan Pendidikan Negeri Sarawak sebaik sahaja selesai untuk tujuan rekod dan rujukan.

Sekian, terima kasih.

“BERKHIDMAT UNTUK NEGARA”

Saya yang menjalankan amanah,

(CHANG SZE PING)
Sektor Sumber Manusia
b.p. Pengarah Pendidikan
Jabatan Pendidikan Negeri Sarawak.

.../mi/kajian2019/--

s.k.

Pegawai Pendidikan Daerah
Pejabat Pendidikan Daerah Sarikei

Pegawai Pendidikan Daerah
Pejabat Pendidikan Daerah Daro

Pegawai Pendidikan Daerah
Pejabat Pendidikan Daerah Saratok

Pengetua
SMK Sarikei Baru

Pengetua
SMK Bandar Sarikei

Pengetua
SMK Sg Paoh

Pengetua
SMK Tinggi Sarikei

Pengetua
SMK St Anthony

Pengetua
SMK Belawai

Pengetua
SMK Semop

Pengetua
SMK Matu

Pengetua
SMK TPDPH Normah

Pengetua
SMK (BM) Saratok

Pengetua
SMK Kabong

Pengetua
SMK Saratok

Pengetua
SMK Kalaka

Pengetua
SMK Agama Saratok

Fail (**Latihan**)

BORANG SOAL SELIDIK FAKULTI SAINS DAN KEMANUSIAAN

Assalamualaikum Warahmatullahi Wabarakatuh,

Para Guru yang dihormati,

Tujuan saya mengedarkan borang soal selidik ini adalah untuk mendapatkan maklumat bagi membolehkan analisis data dikumpul terhadap penyelidikan yang bertajuk:

“Penilaian terhadap Buku Teks Kurikulum Standard Sekolah Menengah (KSSM) Pendidikan Islam Tingkatan Satu”

Soal Selidik ini mengandungi 3 bahagian:

Bahagian A: Demografi Guru

Bahagian B: Tahap Pengetahuan Guru terhadap Peranan Buku Teks (KSSM) Pendidikan Islam

Bahagian C: Penilaian Penggunaan Buku Teks Pendidikan Islam (KSSM) Tingkatan Satu

Bahagian D: Penilaian Kualiti Buku Teks Pendidikan Islam (KSSM) Tingkatan Satu

Panduan untuk menjawab borang soal selidik:

1. Sila jawab kesemua soalan yang terkandung dalam borang soal selidik ini
2. Semua maklumat yang diberikan dalam soal selidik ini akan dirahsiakan dan digunakan untuk tujuan kajian semata-mata
3. Sila pulangkan kembali soal selidik ini setelah selesai menjawab kesemua soalan dan ujian.
4. Ribuan terima kasih diucapkan di atas kerjasama anda dalam menjayakan penyelidikan ini.

Pengkaji:

SITI NASUHA BINTI SINGKI

Ijazah Sarjana Pendidikan (Pendidikan Islam)
Fakulti Sains Kemanusiaan
Universiti Pendidikan Sultan Idris

SOAL SELIDIK PENILAIAN TERHADAP BUKU TEKS KURIKULUM STANDARD SEKOLAH MENENGAH (KSSM) PENDIDIKAN ISLAM TINGKATAN SATU

BAHAGIAN A: MAKLUMAT DEMOGRAFI

Arahan: Bagi setiap item, sila tandakan (/) atau **bulatkan** jawapan anda pada ruangan yang berkaitan.

1. Jantina:	Lelaki	☐
	Perempuan	☐

2. Lokasi Sekolah:	Bandar	☐
	Luar Bandar	☐

3. Ikhtisas:	IPG	☐
	Universiti Awam	☐
	Universiti Swasta	☐

5. Pengalaman Mengajar:	1-9 Tahun	☐
	10-18 Tahun	☐
	19-27 Tahun	☐
	28-36 Tahun	☐
	37 dan seterusnya	☐

BAHAGIAN B : MAKLUMAT TAHAP PENGETAHUAN GURU TERHADAP PERANAN BUKU TEKS PENDIDIKAN ISLAM (KSSM)

Arahan: Bagi setiap item, sila bulatkan untuk menyatakan pendapat anda mengikut skala yang diberikan.

Sangat Tidak Setuju	Tidak Setuju	Sederhana Setuju	Setuju	Sangat Setuju
1	2	3	4	5

NO	PERNYATAAN ITEM	NILAI				
		STS	TS	SDS	S	SS
B1	Guru perlu merujuk buku teks setiap kali mengajar	1	2	3	4	5
B2	Guru perlu menjadikan buku teks sebagai bahan utama pengajaran dan pembelajaran (PdP)	1	2	3	4	5
B3	Penggunaan buku teks dapat memudahkan pelaksanaan pengajaran dan pembelajaran	1	2	3	4	5
B4	Saya tahu latihan dan aktiviti yang terdapat di dalam buku teks (KSSM) Pendidikan Islam berkaitan dengan tajuk yang dipelajari	1	2	3	4	5
B5	Saya tahu buku teks (KSSM) Pendidikan Islam mampu membantu menerapkan nilai perpaduan kaum murid	1	2	3	4	5
B6	Penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam mampu membantu meningkatkan kemahiran berfikir murid	1	2	3	4	5
B7	Buku teks (KSSM) Pendidikan Islam mampu membantu murid menerapkan kemahiran Pembelajaran Abad ke-21	1	2	3	4	5
B8	Penggunaan buku teks (KSSM) Pendidikan Islam mampu membantu menerapkan nilai-nilai murni dalam kalangan murid	1	2	3	4	5

BAHAGIAN C: MAKLUMAT PENILAIAN PENGGUNAAN BUKU TEKS PENDIDIKAN ISLAM (KSSM) TINGKATAN SATU

Arahan: Bagi setiap item, sila bulatkan untuk menyatakan pendapat anda mengikut skala yang diberikan.

Sangat Tidak Setuju	Tidak Setuju	Sederhana setuju	Setuju	Sangat Setuju
1	2	3	4	5

NO	PERNYATAAN ITEM	NILAI				
		STS	TS	SDS	S	SS
C1	Saya menggunakan buku teks Pendidikan Islam (KSSM) Tingkatan Satu untuk membuat Rancangan Pengajaran Harian	1	2	3	4	5
C2	Saya menggunakan bahan di dalam buku teks (KSSM) untuk menghasilkan alat bantu mengajar yang menarik	1	2	3	4	5
C3	Saya berusaha menghabiskan semua bahan di dalam buku teks (KSSM) dalam tempoh setahun sesi pengajaran dan pembelajaran	1	2	3	4	5
C4	Saya memanfaatkan aktiviti dan latihan yang terdapat dalam buku teks (KSSM)	1	2	3	4	5
C5	Saya menggubal soalan formatif dan sumatif berdasarkan buku teks (KSSM)	1	2	3	4	5
C6	Buku teks (KSSM) merupakan bahan rujukan utama saya semasa mengajar	1	2	3	4	5
C7	Saya sukar untuk mengajar jika murid tidak membawa buku teks (KSSM)	1	2	3	4	5
C8	Saya memerlukan buku rujukan lain untuk mengajar selain daripada buku teks (KSSM)	1	2	3	4	5
C9	Saya menggunakan buku teks (KSSM) untuk meningkatkan tahap kemahiran berfikir murid	1	2	3	4	5
C10	Saya menggunakan buku teks (KSSM) untuk menerapkan kemahiran Pembelajaran Abad ke-21 kepada murid	1	2	3	4	5
C11	Saya menggunakan buku teks (KSSM) untuk menerapkan tahap perpaduan kaum dalam kalangan murid	1	2	3	4	5

C12	Saya menggunakan buku teks (KSSM) untuk meningkatkan semangat patriotisme dalam kalangan murid	1	2	3	4	5
C13	Saya menggunakan buku teks (KSSM) untuk membantu pelajar menerapkan elemen nilai-nilai murni	1	2	3	4	5

BAHAGIAN D: MAKLUMAT KUALITI BUKU TEKS PENDIDIKAN ISLAM (KSSM) TINGKATAN SATU

Arahan: Bagi setiap item, sila bulatkan untuk menyatakan pendapat anda mengikut skala yang diberikan.

Sangat Tidak Setuju	Tidak Setuju	Sederhana setuju	Setuju	Sangat Setuju
1	2	3	4	5

Buku tek Pendidikan Islam (KSSM) tingkatan satu:

NO	PERNYATAAN ITEM	NILAI				
		STS	TS	SDS	S	SS
ISI KANDUNGAN						
D1	menepati aspek kandungan dalam DSKP	1	2	3	4	5
D2	mengandungi maklumat yang mencukupi sebagai sumber pengajaran dan pembelajaran	1	2	3	4	5
D3	mengandungi maklumat yang terkini dan bersifat semasa	1	2	3	4	5
D4	mempunyai maklumat yang sesuai dengan tahap kebolehan murid	1	2	3	4	5
D5	mempunyai tahap keterbacaan (<i>readability</i>) sesuai dengan peringkat umur murid	1	2	3	4	5
D6	mempunyai maklumat fakta yang tepat	1	2	3	4	5

AKTIVITI						
D7	menyediakan aktiviti yang mencukupi untuk pengajaran	1	2	3	4	5
D8	menyediakan aktiviti yang menarik	1	2	3	4	5
D9	sesuai untuk dilaksanakan di dalam kelas	1	2	3	4	5
D10	membantu meningkatkan kemahiran pembelajaran Abad ke-21	1	2	3	4	5
D11	mempunyai cadangan aktiviti yang mampu merangsang minda murid	1	2	3	4	5
D12	mempunyai arahan aktiviti yang mudah untuk difahami	1	2	3	4	5
LATIHAN						
D13	mempunyai latihan pengukuhan dan pengayaan yang mencukupi	1	2	3	4	5
D14	mempunyai latihan dan soalan yang bercapah/berbeza/menyimpang	1	2	3	4	5
D15	mempunyai latihan yang sesuai dengan aras kebolehan murid (tingkatan satu)	1	2	3	4	5
D16	mempunyai latihan yang boleh membantu meningkatkan kemahiran berfikir murid	1	2	3	4	5
D17	menyediakan latihan yang sesuai dengan tajuk pembelajaran	1	2	3	4	5
PERSEMBAHAN						
D18	mempunyai bab atau bahagian-bahagian yang disusun mengikut urutan yang wajar	1	2	3	4	5
D19	menggunakan ilustrasi, rajah, dan jadual (Grafik) yang sesuai dan menarik	1	2	3	4	5
D20	menggunakan tipografi (jenis huruf dan saiz huruf) yang jelas, sesuai, dan menarik	1	2	3	4	5
D21	mempunyai reka bentuk kulit buku menarik	1	2	3	4	5
D22	menggunakan warna yang sesuai	1	2	3	4	5

BAHASA DAN ISTILAH						
D23	menggunakan bahasa yang baku dari segi ejaan dan tatabahasa	1	2	3	4	5
D24	menggunakan bahasa dan istilah yang sesuai dengan tahap kemampuan murid	1	2	3	4	5
D25	menggunakan laras bahasa (istilah dan gaya) yang sesuai dengan bidang Pendidikan Islam	1	2	3	4	5
D26	menggunakan bahasa dan istilah yang mudah difahami oleh murid	1	2	3	4	5
D27	menggunakan gaya bahasa yang menarik murid untuk membaca	1	2	3	4	5

TERIMA KASIH ATAS KERJASAMA ANDA MENJAWAB SOAL SELIDIK YANG
DIBERIKAN